

ಯಾರು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸುಪಾತ್ರರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮ್ಮಾನ ತಪಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪ್ರದುಪರಂತೂ ಈ ದುಷ್ಪ ಕಾಲದೋಳಗೆ ಭರತಕ್ಕೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದುಷ್ಪಮು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿರುಳು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿರುಳು ದೇವಗತಿ, ನರಕಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಅಯುಜ್ಞಾ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಿದೇಶ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣವಂತ ಮನುಷ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ, ತಿಂಗಳಿಂದಿಯ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿರುಳು ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗ ತೋರುತ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಗ್ರಹಿಸ್ತಿರುಳು ಬಂದು ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಪ್ರಕ್ಾಣಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಾಲಲಭ್ರಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಿಂಧಾಗಿ ಮೋದ ಮೇಲೆ ನವೀನ ಸಮ್ಮಾನ ಪ್ರತಿ ಉತ್ಸನ್ನವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಯಾರು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಧರ್ಮದ ಹಾಲನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಜನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯು ಉತ್ಸನ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಧನಾಧ್ಯ ಪ್ರರುಷರೂ ಜ್ಯೇಂಧ್ರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜ್ಯೇಂಧ್ರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಧನಾಧ್ಯರು ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಜ್ಯೇಂಧ್ರರೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವನೋ ಪ್ರಣವಂತನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸತ್ಯಂಗತಿಯು ದೊರೆದರೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯೇಂಧ್ರದಿಂದ ಕೇಳಲು ದೊರೆದರೆ ನವೀನ ಬೀಳದಿಂದ ಜನಧರ್ಮದ ಗ್ರಂಥಾಗಿಸ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಂಧ್ರ ಧನವಂತರಿದ್ದರೂ, ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತ್ತಿದ್ದರೂ, ತ್ಯಾಗ-ಉಪಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ದಾನದಲ್ಲಿ ಧನ ವಿಚ್ಛಾ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ಧನ ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯ ಮೋಗುತ್ತಾರೆ, ಅದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ, ಕಾಲು ಭಾಗ ಧನವನ್ನೂ ದಾನ-ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. (ದಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವದೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.)

ಈ ಪಂಚಮ ಕಾಲದ ತ್ರೀಮಂತ ಜನರ ಭಾವ :- ಈ ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ರೀಮಂತ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರಮಾಣ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಗಳು ವೇಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧವು ಚೆಚ್ಚತದೆ, ತಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣಾರ್ಥದ ಅಭಿಮಾನವು ಚೆಚ್ಚತದೆ, ವಾತಿಲ್ಲವಂತೂ ಮೂಲದಿಂದಕೆಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರರು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಪ್ರರೂಪವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ದಯೆಯು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರರುಷರ ಅವಶ್ಯಾನ ತಿರಸ್ಯಾರವನ್ನು ಪಡೆಸಾಗಿದ್ದಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಭಯವನ್ನೆನುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಪ್ರರುಷರು ಧರ್ಮದ ನೀತಿಯುಳ್ಳ ಮತನಗಳನ್ನಾದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಸ್ತಿ ಯುತ್ಕಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಿಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮಾತ್ಮ ಪ್ರರುಷರು ವಿನಯದೊಡನೆಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಕೂಡ ನನ್ನಿಂದ ವಿನಾದರೂ ಬೇಡುಮಂಡಂದು ಇವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸನಗೆ ಧನವಿಚ್ಛಾ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುಮಂಡಂದು ನಿವಾಂಭಃ ಸಾಧ್ಯು ಯಿಂದಲೂ ಭಯಾಭಿರುತ್ತಾನೆ. ದಿನ-ದಿನವೂ ಅಭಿಮಾನವು ಚೆಚ್ಚತದೆಗೆ ಮೋಗುತ್ತದೆ, ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತೆ ಚೆಚ್ಚತದೆಗೆ ಮೋಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರದಿಂದ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ವೇದಕ ಮೊದಲಾದವರ ದುಃಖ-ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧಿ ಸಲಿಂಗಸುತ್ತಾನೆ, ಉತರಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಹಾಗೂ ದುಃಖ-ಕ್ಷೇರಗಳನ್ನು ತುಕ್ಕಾಗಿ ತಿಳಿಯತ್ತಾನೆ. ಸಂಪತ್ತಿ ಚೆಚ್ಚತದೆ ಅದರ ಜತೆ-ಜತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛಾ ಚೆಚ್ಚತದೆ, ವಿಚ್ಛಾನ ಜತೆ ದುಃಖ ಚೆಚ್ಚತದೆ, ದಿನ ದಿನವೂ ವಿಚ್ಛಾ ಕಾಣಿಸು ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮವೇ ಇರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ಭೋಗೋಚ್ಛೋಗದ ಮಸ್ತಕನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಾಗ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮವಿರುತ್ತದೆಯಿಂದರೆ ಅದು ಅರ್ಥ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಷ್ಟನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಮಸ್ತಕನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು; ಯಾವನೋ ನಿಧನನ ಮತ್ತು ಕಳಿನ ಮಸ್ತಕ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಟ್ಟಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ತಂಬ ಚರ್ಚ ಮನುಷ್ಯತ್ವಾನೆ. ಹೇಗೆ ಧನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ ತ್ವರಿಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತೀಮಂತನು ಪಾಪಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ತೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ತೀಮಂತನು ಅಥಮಿರ್ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ಬುಬ್ರಿಯನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾನೆ, ತೀಮಂತನ ಎದುರಿಗೆ ತನ್ನ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ, ನಿರ್ಧರಣನ ಪತ್ತಿರ ತನ್ನ ಅನೇಕ ದುಃಖದಿನನ್ನು ತೋರ್ಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ದುಃಖದಿನನ್ನು ಸೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕ ದುಃಖದಿನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅನ್ನರ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಣನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಧನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಅವಶ್ಯಕ ತೋರುತ್ತಾನೆ, ಧನವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಚೋರ-ಹೋಗಾರರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಇತರರ ಸರ್ವಸ್ವದನ್ನು ವರಣ ಮಾಡಿ ತಿಂದು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯವನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದ-ಪ್ರಶಂಸನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಇತರರ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೋಷ್ಟ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ನಿಕ್ಷೇಪ ನಿರ್ವಾಣಭಕ್ತನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಅನ್ನ ಜೀವರುಗಳನ್ನು ಲೋಭಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ಅಜರ-ಅಮರನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಅನ್ನರನ್ನು ಅನಿತ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನನ್ನು ನಾನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಅನ್ನ ಜೀವರುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಯಂತ ಲೋಭಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಭುವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ಧನರಚಿತರನ್ನು ದರಿದ್ರರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆರಂಭ ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ ಸಂತೋಷದ ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಪಯುತ್ತದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೂಡ ತನ್ನನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲ, ಕವಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಂಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅತ್ಯಂತ ಧೂರ್ತ, ಕವಟೀ, ವಂಚಕನನ್ನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರವಂಥ, ಪ್ರರೂಪಾರ್ಥಿ, ಪ್ರವೀಣನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ಯವಾದೀ, ಮರ್ಯಾದೆಯುತ್ತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ನಿರಪೇಕ್ಷಕನನ್ನು ಮೂರ್ವಿಕಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಎಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಭಿಮಾನವು ಹೆಚ್ಚಿತದೆ, ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ತನ್ನ ಹೆಸರಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಉಪಾಸನದಲ್ಲಿ, ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ, ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಸೂಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಧನ ವಿಚ್ಛ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಮಂದಿರ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಉಚ್ಚತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಸುವಂಥ ಪಂಚರಲ್ಲಿ ಧನ ವಿಚ್ಛ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಜೀರ್ಣಮಂದಿರ ಮೊದಲಾದವಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿರ್ಧರಣ, ಹಸಿದವರ ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಸು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ದುರ್ಬಲ, ದೀನ, ಅನಾಥ, ರೋಗಿ, ವೃದ್ಧ, ವಿಧವೆಯರ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಂದೂ ಧನ ವಿಚ್ಛ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದುಃಖ ನಿರ್ಧರಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಧನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ, ತಾನು ಕೂಡ ಒಳ್ಳಿಯ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲಿಗೂ ಉಣಿಕೆಬೇಕಾಗುವುದು.

ಮೋಡಿ ! ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಧರ್ಮಾತ್ಮರು, ತಪಸ್ಸಿಗಳು, ಸಂಡಿತರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅನೇಕರು ಬರುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ದೇಶ-ವಿದೇಶದ ಗುಣವಂತ ಜೈಸರಿಗೆ ಮೊದಲ್ ಸ್ಥಳವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಂದೇ ಇದೆ. ನಾವೇ ದಾತಾರರಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವೆಲ್ಲಿಯಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಮಾನವನುತ್ತಾನೆ. ಉಳಿದ ಅದ್ವೈತ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥವರು ವಾಗೂ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯುತ್ತ ಮಾಡಿದಂಥವರಂತೂ ಕೂಡ ಧನದ ಮನದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಅವಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ನಾವು ಇವರೆಲ್ಲರ ಪಾಲನೆ-ಪ್ರೋಫೆಸನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಮೋಡರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನ ದೊರಕುಷುದು ?

ಹೀಗೆ ಪಂಚಮಾಲದ ತ್ರೀಮಂತರುಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಮೋಹಕದ ಮಹಾ ಅಂಥಾರವು ಆವರಿಸಿದೆ. ಪೂರ್ವಾಜಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿನಧರ್ಮದಿಂದ ರಟಿತವಾದ ಕುತಪಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಕುಪಾತ್ರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟುದರ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ಧನ-ಸಂಪತ್ತು ದೊರಕಿದೆ.

ಈಗ ಧನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಧನದ ಮೂರ್ಖೀಯಿಂದ ಸತ್ತು, ಕಜಾಯದ ಮಂದತೆ-ತೀವ್ರತೆಗೆ ಅನುಷರಿಸಿ ಸಹರ, ತಿಯ್ಯಾಂಚ, ವೃಕ್ಷ, ಜೀನುನೊಂದು ಮೊದಲಾದ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧಾಗಿ ನರಕ ಮೊದಲಾದವರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಮಯದವರಿಗೆ ಭೂಮಣಿ ಮಾಡುವರು. ಧನದ ಮೂರ್ಖೀಯ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವೈರ ಹಾಗೂ ಅಪಯ್ಯಿತದ ಕಾರಣವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಕೃಪಣಿರ ನಿಂದ-ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೃಪಣಿರ ಪರಿಣಾಮವು ನಿರಂತರ ದುಃಖ ಹಾಗೂ ದುಧ್ಯಾನ ರೂಪವಿದುತ್ತದೆ.

ದಾನಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ದಾನದ ಫಲ : ದಾನದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಧನವು ತಮ್ಮದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ದಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಧನವು ಮರಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮದೊಳಗೆ ಉಜ್ಜ್ವಲತೆಯನ್ನಿಂಟು ಮಾಡಿ ಅಂತರ್ಮೂರ್ಚಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಮತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರರಂತೂ ನಿಗ್ರಾಂಥ ವೀರರಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಮೂಲಗುಣ-ಉತ್ತರ ಗುಣಗಳ ಧಾರಕ, ದಶಲಕ್ಷಗ್ರಾಮ ಧರ್ಮದ ಧಾರಕ, ಇತ್ತೀರದು ಪರೀಷದ ಸಹಿಸುವಂಥ ಸಾಧುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ದರ್ಶನ ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದ ಒಡಿದು ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಆಹಾರ ತ್ಯಾಗದವರೀನ ಹನ್ಮೋಂದು ನೆಲೆಗಳು ಶ್ವಾಸಕರವಿದೆ. ಆ ಪ್ರತಿಮಾಧಾರಕರಾದ ಶ್ವಾಸಕರು ಅವರು ಮಧ್ಯಮಪಾತ್ರಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ (ಪ್ರತಿಮೆ)ಗಳಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನೀಂದ್ರ ಕಥಿತ ತತ್ತ್ವಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವರಿದ್ದಾರೆ, ಜನ್ಮ-ಮರಣಾದಿಗಳರೂಪದ ಸಂಸಾರವರಿಷ್ಟುಮಣಿಂದ ಭಯಭಿತ್ರಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಸಂಘದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಒಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತಿರಿದ್ದಾರೆ, ಸಂಸಾರ-ಶರೀರ-ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿಯ ಭಾವವು ಬಂದಿದೆ, ಜನಾಸಂಸದ ಪ್ರಾರ್ಥ ಮಾಡುವಂಥ, ತಮ್ಮ ನಿಂದ-ಗರ್ವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸ್ವ-ಪರ ತತ್ತ್ವಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೀಲಿದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣಿರಿದ್ದಾರೆ, ಜನದೇವರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಲಾದ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ-ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗಪೂರ್ಣವರಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಸ್ತ ಜೀವರುಗಳ ದಯೆಯಿಂದ ಭತ್ತಿಪ್ರ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ, ಮಂದಕಾರಿ, ವಂಂಬರಮೇಖಿಗಳ ಭಕ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ ಗುಣಗಳ ಧಾರಕರಾದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಅವರು ಜಫ್ನಸ್ತಪಾತ್ರಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ತರದ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ಆಹಾರ, ದೀಪಧ, ಶಾಸ್ತ್ರ ವಸತಿಕೆ, ಸಾನ್ಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವಿತಲು ಸ್ವಿದೆಯ ಕಾರಣ, ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿನಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವ ದಾನವು ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಷರಿಸಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಜಫ್ನಸ್ತ ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದಾತಾರರನ್ನು ಉತ್ಸನ್ಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮೃದ್ಧಿಯಿರುವ ದಾತಾರರನ್ನು ಸೌಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾನ ಮುದಿಧಾರಕ ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕುಪಾತ್ರ : - ಕುಪಾತ್ರದ ಲಕ್ಷಣವು ಹೇಗೆದೆಯೀಂದರೆ ಅವರು ಪ್ರದಯಿದಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾಧರ್ಮದ ದೃಢ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಫೋರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಂಥ, ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವರ, ಅವಶ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಕರ್ತೋರ ವಚನದಿಂದ ಪರಾಜ್ಯಾ, ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಷಿಯ ವಚನಗಳನ್ನಾದುವಂಥ, ಜಪ-ತಪ-ಶೀಲ-ಸಂಯಮ-ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ದೃಢ ಪ್ರೀತಿಯಿರುವಂಥ, ಮಂದಕಾರಿ, ಪರಿಗ್ರಹ ರಟಿತ, ವಿಷಯ-ಕಜಾಯಗಳ ತ್ಯಾಗಿ, ಏಕಾಂತ ವಸದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂಥ, ಆರಂಭ ರಟಿತ, ಪರೀಷದಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವಂಥ, ಸಂಕ್ಷೇತ ರಟಿತ, ಸಂತೋಷ ಸಹಿತ, ಪರಸ-ನೀರವ ಭೋಗಿಸಿನವನ್ನು ಸಮಭಾವದಿಂದ ಗೃಹಣ ಮಾಡುವಂಥ, ಕ್ಷಮೆಯ ಧಾರಕ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ರಟಿತ ಬಾಹ್ಯ ಕ್ರಿಯಾಕಾಂಡದಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಮನ್ಸಿಸುವಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಕುಪಾತ್ರಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಜೆನಧರ್ಮದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಮಾಡುವಂಥವರು ಕೂಡ ಏಕಾಂತಿ, ಹರಗ್ಯಾಹಿ, ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಮ್ಮಸ್ತು ತಾವೇ ಧರ್ಮಾತ್ಮರೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರಂತೂ ಜನೇಂದ್ರರ ಪೂರ್ಜಿ, ಆರಾಧನೆ, ಭಜನೆ, ಕೀರ್ತನಾದಿನಂದಲೂ ತಮ್ಮಸ್ತು ಕೃತಕೃತ್ಯರೆಂದು ಮನ್ಸಿಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯಪೂರ್ಜಿ, ಸ್ತುವನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ತರಿದಾಶರ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಭೂಷಾನಾಭೂಷಿ, ಪ್ರತಿ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿ ತಿಥಿಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ನೀರಿನಿಂದ ತೋಳೆಯುವುದು, ಮದ್ದ ಮಾಡುವುದು, ಧಾಸ್ಯವಸ್ತು ತೋಳೆಯುವುದು, ಖಾಸ ಮಾಡಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು, ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು, ಬಟ್ಟೆ ತೋಳೆಯುವುದು, ತೋಳಿದ ಸಾಫ್ತದಲ್ಲಿ ಉಣಿಪುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತಮಗೆ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ನೋಡಿ ನಡೆಯುವುದು, ಹೋಧಿ ನಡೆಯುವುದು, ಮಲಗುವುದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ನೀರನ್ನು ತುಂಬ ಯತ್ನಾಭಾರಪೂರ್ವಕ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೇ ತಮ್ಮಸ್ತು ಕೃತಕೃತ್ಯರೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅನ್ನಕ್ಕಿಯಾ ರಹಿತರನ್ನು ಸಿಂದ್ರಾವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಉಪಹಾಸ, ಪ್ರತಿ, ತಪ, ರಷಣವಿತ್ಯಾಗ ಮೊದಲಾದುವಸ್ತು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮಸ್ತು ಉಳಿತೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹೆಡವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಭಾಧಪರಿಶಾಮವುಳ್ಳವರು ಸಮಸ್ತ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಮಾನಪಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ವಿಷಾರ ರಹಿತತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಲೇನಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಪರಮೇಶ್ವರರ ಸಾಮ ಮಾತ್ರವನ್ನೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಕಾಂಗಣದ ರಹಿತ, ಸಿಂದೆಯಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಅನ್ನ ಜೀವಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿನಯ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಧರ್ಮವೆಂದು ಮನ್ಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸುತ್ತ ಒಂದು ಬಾರಿ ನೀರವ ಭೋಜನ ಮಾಡಿ ಮೌನಾವಲಂಬಿಯಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಆಯುವನ್ನು ವೃತ್ತಿತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ವೇಷಗಳ ಧಾರಕ, ಮಂದಕಷಾಯಿ, ಪರಿಗ್ರಹರಹಿತ, ವಿಷಯ ರಹಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಒಂದು ಬಾರಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಅದಾರವಿತ್ತರೆ ಅದನ್ನು ತಿಂದು-ಯಾಚನಾರಹಿತರಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕುಪಾತ್ರ ಅನೇಕರು ಏಕಾಂತ ಪರಮಾಗಮದ ಆಶ್ರಯರಹಿತ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನರಹಿತ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸುಷಾತ್ರವಿದ್ದಾರೆ.

ಕುಪಾತ್ರ ದಾನದ ಭಲ :- ಕುಪಾತ್ರರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಭಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಎಂಥ ಪಾತ್ರ, ಎಂಥ ದಾತಾರ, ಎಂಥ ಭಾವ, ಎಂಥ ದೃಷ್ಟಿ, ಎಂಥ ವಿಧಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುವುದು ಅಂಥ ಭಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವರಂತೂ ಕುಪಾತ್ರ ದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಂಬಿಯಾತ ದ್ವಿಪ್ರಾಂಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚೇಂದ್ರಿಯ ತಿಯಾಂಚಗಳ ಯುಗಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು-ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ತುಂಬ ಸಿಹಿ ಸುಗಂಧಿ ತವಿರುವ ಏಳಿ ಮುಲನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಅಮೃತ ಸಮಾನವಿರುವ ಶಾಂತಿಪ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಪರಸ್ಪರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತರ-ವಿರೋಧದಿಂದ ರಹಿತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ತದ ಬಾಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಲ್ಲ, ಗಾಳಿ-ಮಳ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಗಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ರಹಿತ, ಒಂದು ಪಲ್ಲುದ ಆಯುವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಕಲತ್ಯಯದ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ರಹಿತ, ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ಥಳಚರ, ಜಲಚರ, ಸಭಚರ ತಿಯಾಂಚಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ವಿಷಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ಘೋಗಘೋಗಿಸುತ್ತ ಯುಗಲವೇ ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಜಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತು ವೃಂತರ, ಭವನವಾಸಿ, ಯ್ಯಾತ್ಮಿಷಿ ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಕುಪಾತ್ರದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಉತ್ಸರ್ಕುರು-ದೇವಕುರು ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಿಯಾಂಚಗಳಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮೂರು ಪಲ್ಲುದವರೆಗೆ ಸುಖ ಭೋಗಿಸಿ ಸತ್ತು ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕುಪಾತ್ರದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಕ್ರೇತ, ರಮ್ಯಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರದು ಪಲ್ಲು ಆಯು ಧಾರಕರಾಗಿ; ಕೆಲವರು ಹಿಮವತ ಕ್ಷೇತ್ರ,

ಪ್ಯಾರ್ಲಿವತ್ ಕ್ಲೈಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಲ್ಲಿ ಆಯುಧಾರಕರಾಗಿ ತಿಯ್ಯಂಚ ಯುಗಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುರಾಗಿ ಆಯುಷ್ಯಾಂಕ ಮಾಡಿ, ಸತ್ತು ದೇವರೊಕದಲ್ಲಿ ಹೋರಬು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಕುಪಾತ್ರದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತೊಂಬತ್ತಾರು ಅಂತರದ್ವಿಪಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಯುಗಲವಾಗಿ ಇನ್ನು ಪದೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂತರದ್ವಿಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವುನುಷ್ಯರು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸ್ವರೂಪವು ಹೇಗೆಯೆಂದರೆ-ಸಮುದ್ರದ ಪೂರ್ವಾದ ದಿಶಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದ್ವಿಪಗಳಿವೆ, ಆವೃಗಳೊಳಗೆ ಪೂರ್ವದಿಶೆಯ ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ, ದ್ವಿಂದ್ರಾ ದಿಶೆಯ ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ಬಾಲುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಪರ್ವತ ದಿಶೆಯ ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಉತ್ತರ ದಿಶೆಯ ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ವಚನ ರಹಿತ ಎಂದರೆ ಮೂಗ ಮನುಷ್ಯರು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸಮುದ್ರದ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ದ್ವಿಪಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಮೇರದಂತೆ ಕೆವಿಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು, ಚಪ್ಪಕೆಯಾದ ಕೆವಿಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು, ದೀರ್ಘಕಿವಿಯುಳ್ಳ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕೆವಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು - ಒಂದು ಕೆವಿಯನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಮೊಲದಂತೆ ಕೆವಿಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಧಿನಾರು ದಿಶಿಗಳ ಹಾಗೂ ವಿದಿಶಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರವರ್ತಗಳ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದ್ವಿಪಗಳಿವೆ. ಆ ದ್ವಿಪಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಂಹದಂಥ ಮುಖ, ೨) ಕುದುರೆಯಂಥ ಮುಖ, ೩) ನಾಯಿಯಂಥ ಮುಖ, ೪) ಹಂಡಿಯಂಥ ಮುಖ, ೫) ಕೊರ್ನಿದಂಥ ಮುಖ, ೬) ಮಲಿಯಂಥ ಮುಖ, ೭) ಗೂಬೆಯಂಥ ಮುಖ, ೮) ಕೋಡಿಯಂಥ ಮುಖ, ೯) ಮತ್ತುದಂಥ ಮುಖ, ೧೦) ಸರ್ಪದಂಥ ಮುಖ, ೧೧) ಮೇಕೆಯಂಥ ಮುಖ, ೧೨) ಪಸುವಿನಂಥ ಮುಖ, ೧೩) ಮೇಣಿದಂಥ ಮುಖ, ೧೪) ವಿದ್ಯುಲತ್ತೆಯಂಥ ಮುಖ, ೧೫) ಕಸ್ತಾದಿಯಂಥ ಮುಖ, ೧೬) ಆನೆಯಂಥ ಮುಖವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಉಲಪೂರ್ವಮುದ್ರದ ಒಂದು ತೀರದ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಲು ಅಂತರ ದ್ವಿಪಗಳಿವೆ. ಏರಡೂ ತೀರದವು ನಲಪತ್ತೆಂಟು ಮತ್ತು ಕಾಲೋಲಧಿ ಸಮುದ್ರದ ಏರಡೂ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಲಪತ್ತೆಂಟು ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ತೊಂಬತ್ತಾರು ಅಂತರ ದ್ವಿಪಗಳಲ್ಲಿ ಕುಭೋಗಭೂಮಿಗಳಿಂದ್ದು ಆವೃಗಳಲ್ಲಿ ಕುಪಾತ್ರ ದಾನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಯುಗಲಗಳು ಉತ್ಸುರಾಗುತ್ತಾವೆ. ಆವೃಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು ಗುಂಪಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಿಂಹ ಮ್ರಾಸ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಅನ್ನ ಮನುಷ್ಯರು ವೃಕ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ಕೊಡುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಫಲಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಗ ಕುಭೋಗಭೂಮಿಯ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುರಾಗಾಗುವ ಕಾರಣರೂಪದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಲೋಕಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಗಾಂಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಜಿಣಲಿಂಗೇ ಮಾಯಾವೀ ಜೋಜಿಸಮಂತೋವ ಜೇವಿಧಣಕಂಬಾ ।

ಅಳಗೆಲುರಂ ಸಣ್ಣ ಜುದಾ ಕರೇಂತಿ ಜೇ ಪರವಿವಾಹಂಃ ॥೬೨೭॥

ದಂಸಣ ವಿರಾಹಿಯಾ ಜೇ ದೋಸಂ ಸಾಲೋಚಯಂತಿ ದು ಸಣಗಾ ।

ಪಂಚಗ್ರಿತವಾ ಮಿಚ್ಚಾ ಮೋಣಂ ಪರಿಹರಿಯ ಭುಂಜಂತಿ ॥೬೨೮॥

ದುಬ್ರಾವ ಆಸುಳಿಸೂದಗ ವೃಪ್ರವಾಚಾಳ ಸಂಕರಾದೀಹಿಂ ।

ಕಯದಾಣಾವಿ ಕುಪತ್ತೇ ಜೇವಾ ಕುಣರೇಸು ಜಾಯಂತೇ ॥೬೨೯॥

ಅರ್ಥ :- ಯಾರು ಜನದೇವರ ನಿಗ್ರಂಥ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಪರೀಷಹಗಳನ್ನು ಸಿಂಹತ್ತಲೂ ಮಾಯಾಜಾರದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಚ್ಯಾತಿಷ್ಯವಿದ್ಯೆ, ಮಂತ್ರವಿದ್ಯೆ, ವೈದ್ಯವಿದ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಸನ್ಸಮಾಡಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೇವಿಸುತ್ತಾರೆ; ಚ್ಯಾತಿಷ್ಯ, ವೈದ್ಯಂತಿಯ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ

ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿರನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ತಪರ್ಯ ಮಾಡಿ ಧನದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಖಂಡಿಯ ಗರ್ವಾದ ಯುಕ್ತಿರಿದ್ದಾರೆ; ನಾವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯರಿದ್ದೇವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಯರವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಾಗ್ಯತವರುವ ಗರ್ವಾದ ಯುಕ್ತಿರಿದ್ದಾರೆ; ತಮ್ಮ ಸಾತಾಕರ್ಮದ ಉದಯಜನ್ಮ ಸುಖಿದ ಗರ್ವಾದ ಯುಕ್ತಿರಿದ್ದಾರೆ; ಅಹಾರದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅಥಭೋದಯದ ಭಯ ಸಂಪರಿದ್ದಾರೆ; ಮೈಥುನದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಪರಿಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯರ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಇತರರ ಮದುವೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲದು ಜನಲಿಂಗದ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುತಪದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕುಮನುಷ್ಟಿರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರು ಜನಲಿಂಗ ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಕೂಡ ಸಮೃದ್ಧಿಕರಣದ ಏರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ : ತಮ್ಮ ದೋಷಗಳ ಅಲೋಚನೆ ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ; ಅನ್ಯರ ದೋಷ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕುಮನುಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಮಿಥ್ಯಾದ್ವಿಷಿಗಳು ಪಂಚಾಗಿ ತಪದ ಮೂಲಕ ಕಾಯಕ್ಕೇತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಮೌನ ಮುರಿದು ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಯಾರು ದುಷ್ಫಾವಗಳಿಂದ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾರು ಅವಶ್ಯಕರಾಗಿ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾರು ಮೇತಕ ಕಡತರಾಗಿ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾರು ರಜಸ್ತ್ವಲೀಯಾದ ಸ್ತ್ರೀಯೆಡನೆ ಸಂಚರ ಮಾಡಿ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾರು ಚಾತಿ ಸಂಕರರಾಗಿ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾರು ಕುಪಾತ್ರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲದು ಕುಮನುಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಕುಮನುಷ್ಟರು ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲಿದವರೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಯುಗಲಪಾಗಿ ಜರೆಯಲ್ಲೇ ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಜರೆಯಲ್ಲೇ ಸಾಯಿತ್ವಾರೆ, ಕುದಾನದ ಮತ್ತು ಕುತಪದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಯುವಿನವರೆಗೆ ಸುಖಿದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾಗಿದ್ದುಕ್ಕಿಂದು ಕಾಲಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ಮಂದ ಕಷಾಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭವನತ್ವಿಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಕುಪಾತ್ರಿಗೆ ದಾನವಿತ್ತು ಅಥಿಕ ಭೋಗವಣಿತವಿನುವಂಥ ಮ್ಲುಚ್ಚರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸನ್ಧಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇಷ್ಟ್ವೇ ಜನರು ಕುಪಾತ್ರಿ ದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೀಡುಕುಲದಲ್ಲಿ ಅಥಿಕ ಧನದ ಅಧಿಪತಿ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಕ್ಕ, ಮದ್ವಾಪಾನ ಮಾಡುವಂಥ ವೇಶಾಗವನ ಮಾಡುವಂಥ, ನಿರೋಗ ಶರೀರವುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಕುಪಾತ್ರದಾನದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೊರೆಗಳ ಸೇವಕ, ಸೇವಕಿ, ಅನೇ, ಕುದುರೆ, ಕೋತಿ, ನಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಭೋಜನ ವಸ್ತು ಅಭರಣ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಯುರಭೋಗ-ಉಪಭೋಗದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಕ್ರಾತು ದುಗ್ರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಮೋಗುತ್ತಾರೆ, ಕುಪಾತ್ರರೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದವರಿದ್ದಾರೆ, ದಾತಾರರ ಭಾವಗಳೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ದಾನದ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ದಾನದ ಘಲಪ್ರ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಯಾವನೋ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ, ದರಿದ್ರನಿರಲಿ, ಕುರುದನಿರಲಿ, ಕುಂಟನಿರಲಿ, ಹೇಳಿನಿರಲಿ, ದೋಣಿಯಿರಲಿ, ಅರ್ತಕ್ಕನಿರಲಿ, ಪೃಥ್ವೀನಿರಲಿ, ಬಾಲಕನಿರಲಿ, ದಿಧವಯಿರಲಿ, ದುಷ್ಪ್ರಾಣಿನಿರಲಿ, ಅನಾಧನಿರಲಿ, ವಿದೇಶಿಯಿರಲಿ, ತನ್ನ ಸಂಘದ ಕಂಗಡಿಗರಿಂದ ಅಗಲಿದವನಿರಲಿ, ಜ್ಯೇಷಣಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಬಂದವನಿರಲಿ, ಬಂಧನದಲ್ಲಿರಲಿ, ದುಷ್ಪ್ರಭಯದಿಂದ ಬಡಿ ಬಂದಿರಲಿ, ಲಾಟಿ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರಲಿ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿರಲಿ, ಭಯಭಿಂಬನಿರಲಿ ಇಂಥ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನಿರಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯಿರಲಿ, ಬಾಲಕನಿರಲಿ, ಬಾಲಕಿಯಿರಲಿ ಮತ್ತು ತಿರ್ಯಂಚವಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಶೀತ, ಉಷ್ಣ, ದೋಗ, ವಯೋಗ ಮೊದಲಾದುವಿಂದ ದುಃಖಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕರುಸೆಯ ಭಾವದಿಂದ ಉಣಿ, ಬಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅದು ಕರುಹಾದಾನವಿದೆ. ಅದರೆ ಅವರ ಚಾತಿ, ಕುಲ, ಅಷರಕೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅಭಕ್ತ್ಯ ಭಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗಂತೂ ಅಹಾರ, ದೀಪಧ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಂದ್ಯ ಅಚರಣ ಮಾಡದಂಥವರ ದುಃಖ ದೂರಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿರುವ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೋಜನ, ವಸ್ತು ದೀಪಧ, ಸಾನ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾನ ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದವರ ದುಃಖ ನೋಡಿ

ಅದಾರ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ವೈಯಾಘರ್ತ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿರುವವರ ವೈಯಾಘರ್ತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಜ್ಞಾನ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಪಾತ್ರ, ಕುಪಾತ್ರ, ಅಪಾತ್ರದ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ದಯಿಯನ್ನು ತೋರುವುದು ಕರುಣಾದಾಸವಿದೆ. ಅದಾಗ್ನೀ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಜಾತಿ, ಕುಲ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಚಾರದೊಡನೆ ಯಶಸ್ವಿತ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾಂಬಫ್ಲೂಕ, ಮದ್ದಪಾನ ಮಾಡುವಂಥರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬಾರದು. ದುಃಖಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರುನೆ ಬಂದರೆ ಅದಾರ ಮಾತ್ರ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಫಲದಲ್ಲಿ ಯರಮು ಕೀರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಇಷ್ಟೆ ಮಾಡಬಾರದು. ದಾನ ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದವರು ಅವರು ಅಪಾತ್ರವಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪಾತ್ರದ ಲಕ್ಷಣ :- ಈಗ ಅಪಾತ್ರದ ಲಕ್ಷಣ ವೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಯಾರಷಿತಿನಿರುವ, ಒಂಬೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆವಕಾಸಿನಿರುವ, ಮಹಾಲೋಭಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಗ್ರಹ ಚಚ್ಚಿಸುವಿನ್ನುವ, ಧನಿಕಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಯಾಜನೆ ಮಾಡುವ, ಯಿಷ್ಟಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವ, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ವೇಳಿದ ಒಂಬಾಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಲೀನಿಸಿರುವ, ಉಂಡಿ-ಭವಾನಿಯ ಸೇವಕನಾಗಿ ಮೇಕೆ, ಕೋಗಳ ಫಾತ ಮಾಡುವಂಥವ, ಕುದಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವ, ಮದ್ದ ಕುಡುಕ, ಗಾಂಜ ಸೇದುವವ, ವೇಶಾಗಮನ ಮಾಡುವವ, ಜಿನಧರ್ಮದ ದ್ರೋಧ ಮಾಡುವವ, ಬೇಳೆ ಮೊದಲಾದುವಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ವೇಳುವಂಥವ, ಪರಿಧನ-ಪರಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಯನ್ನಿರುವ, ತನ್ನ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವ, ವ್ರತ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವ್ರತಭಂಗ ಮಾಡಿ ಪಂಚಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಸಿನಿರುವ, ಅಧಿಕ ಆರಂಭಿಯಿರುವ, ಅಧಿಕ ಪರಿಗ್ರಹಿಯಿರುವ, ತೀವ್ರ ಕಷಾಯಿಯಿರುವ, ಅಸತ್ಯ ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನಿಸಿರುವ, ಸುಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವಂಥವ ಮತ್ತು ಜಿನಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಖ್ಯ ರಾಸ್ತೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಿಥಾಬ್ರಹ್ಮಾಂತರನೆ ಮಾಡುವಂಥವ, ವ್ಯಾಸನೀ, ಪಾಲಿಂಡ್ರೋ, ಅಭಕ್ತಿಭ್ರಾಹ್ಮಕ, ವ್ರತ-ರೀಲ-ಸಂಯಮ-ತಪದಿಂದ ಪರಾಜ್ಯಾಪಿ, ವಿಷಯಗಳ ಲೋಲುಪಿ, ಜಹ್ಯಾಂದಿಯದ ವರೀಭವಾತ, ಮಿಷ್ಟಿಮೋಜನದ ಲಂಪಟಿಯಾಗಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅಪಾತ್ರವಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಲ್ಲಿ ರತ್ನತ್ಯಯ ಧರ್ಮದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಪಾತ್ರತನವಿಲ್ಲ; ಪರೋಪಕಾರದ ಭಾವನೆ, ದಯಾಳುತನ, ಕ್ಷಮೆ, ಸಂತೋಷ, ಶೀಲ, ಸತ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಮೊದಲಾದ ಷ್ವಾಜಿ, ಜಪ, ನಾಮಸ್ವರಣೆ ಮೊದಲಾದ ಕುಧರ್ಮರೂಪದ ಆ ಮಿಥಾಬ್ರಹ್ಮಾಂತರ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಾರದಿಯವುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಪಾತ್ರದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಬಡವ, ದೀನ, ದರಿದ್ರ, ದುಃಖಿ, ಕ್ಷುಧಾತುರರೂ ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ದಯಾದಾನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಪಾತ್ರಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೂ ಕೇವಲ ಲೋಭಿ, ಮದೋನ್ಸತ್ತ, ವಿಷಯ ಲಂಪಟಿವಿದ್ದಾರೆ, ಧರ್ಮದ ಇಟಕ್ಕರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕಲಿವರು ನಾಮಧಾರೀ ಜ್ಯೇಂಸಿಗಳಾಗಿ ಜ್ಯೇಸನ ಧರ್ಮದ ವೇಷವನ್ನು ಕೇವಲ ಜಹ್ಯಾಂದಿಯದ ವಿಷಯರೂಪವಾದ ಅನೇಕ ವ್ರಕಾರದ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಧನ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ವೇಷಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಚಿ, ಉಟಕ್ಕ, ಧನ ಲಾಭದ ಇಟ್ಟಿಮುಳ್ಳವರಾಗಿ ತಪ, ವ್ರತ, ಪರಣ, ಪಾಶನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಂಗಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಪಾತ್ರವಿದ್ದಾರೆ, ದಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಪಾತ್ರರಿಗೆ ದಾನಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಪಾಷಾಣದ ಮೇಲೆ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಕಟಿಯಾದ ಸೋರೆ ಬುರುಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟಿದರ ಸಮಾನವಿದೆ. ಫೋರ ಕಾನನೆದಲ್ಲಿ ಕ್ಷುನ ಕ್ಯಾರೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಧನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಇದೆ, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ವ್ಯಾಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಷಭ್ರಾಹ್ಮಾ ಮಾಡಿದುದರ ಸಮಾನವಿದೆ, ರೋಗ ದೂರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕುಪಧ್ಯಾದ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇದೆ. ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದರ ಸಮಾನ ದುಃಖಿ ಉತ್ತಿಯ ಬೀಜವಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಧನವನ್ನು ಹಾಲು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಬೇಕು, ಅದರೆ ಅಪಾತ್ರರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಬಾರದು. ಅಪಾತ್ರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ದಾನವಂತೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಯ ವಿಷವ್ಯಾಪಕನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಸಮಾನವಿದೆ. ಅಪಾತ್ರರ

ಸಂಗತಿಯನ್ನು ದಾವಾಗ್ನಿಯ ಸಮಾನ ದೂರದಿಂದಲೇ ಶಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಪ್ರಕ್ಕದ ವಾಸನೆಯು ಮೂರ್ಚ್ಚಿತ ಮಾಡಬಿಡುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಪಾತ್ಮರ ಸಂಗತಿಯು ಕೂಡ ತಮ್ಮನ್ನು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಭ್ರಘ್ನಮಾಡಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಾನದ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ, ಕುಪಾತ್ರ, ಅಪಾತ್ಮದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ಸುಪಾತ್ರ ದಾನಕೊಟ್ಟು ಯಾರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆಗಮದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ಶ್ರೀಜೀಂ ವೃಷಭಸೇನೇ ಕೌಂಡೇಶಃ ಶೂಕರಶ್ಚ ದೃಷ್ಟಾಂತಾಃ ।

ವೈಯಾವೃತ್ತಸ್ಯೈತೇ ಚತುರ್ವಿಕಲ್ಪಸ್ಯ ಮಂತ್ರಾಃ ॥೧೧೮॥

ಅಭಿಃ :- ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ವೈಯಾವೃತ್ತದ ನಾಲ್ಕು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ. ಅಪಾರ ದಾನದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜೀಂ ದೂರೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೀಪಧ ದಾನದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರತಿ ವೃಷಭಸೇನೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾಗಿ. ರಾಸ್ತ್ರದಾನದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಕೌಂಡೇಶನಾಮದ ಗೂಲಾಸು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಮುಂದೆ ಕೇವಲಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವಸತಿಕೆದಾನದ (ಅಭಯದಾನದ) ಫಲದಲ್ಲಿ ಹಂಡಿಯು ಸತ್ಯ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹದೀಕ ದೇವನಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಾನದ ಅಂತಿಮ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದಾನಿಯು ಎಲ್ಲವಿಗಂತ ಉಚ್ಚಾರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ದಾನದ ಪ್ರಭಾವವು ಅಂತಿಮವಿದೆ. ಅದರೆ ದಾನಕೊಟ್ಟು ದಾನದ ಫಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಷಯ ಸಾಮೃಗ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹೋಗಬಿಂದು ದೀಪಯಿಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನೊಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು. ದಾನದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಚಿಂತಾಮನೆ ರತ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗಾಜನ ತುಂಡನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಮೃತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಷ ಕುಡಿಯಲಬೇಕೆಂದುತ್ತಾರೆ, ದಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಕತ್ತರಿಸಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಬಂಡಗಲ್ಲು ಕಟ್ಟಬೋಂದು ಅಗಾಢ ಅಳವಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಆಗ್ನಿಯ ಸಮಾನ ದಾಂದವಸ್ತುತನ್ನ ಮಾಡುವಂಥಭ್ರಗಳಿಂದ, ಕಾಲಕೂಟ ವಿಷದ ಸಮಾನ ಮೂರ್ಚ್ಚಿತ ಮಾಡುವಂಥವಿವೆ - ಸಾಯಿಸಿ ಬಿಡುವಂಥವಿವೆ, ಪಂಚಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಸುವಂಥವಿವೆ, ಶೈವಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಂಥವಿವೆ, ನರಕ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಸುವಂಥವಿವೆ, ಮಹಾವೈರದ ಕಾರಣವಿವೆ, ಜ್ಞಾನ ಹೋಗದ ಸಮಾನ ಸಂತಾಪ, ಮೂರ್ಚ್ಚಿ, ಪ್ರಲಾಪ, ದುಃಖ, ಭಯ, ಕೋಕ, ಭ್ರಮೆಯನ್ನುತ್ತನ್ನ ಮಾಡಿಸುವಂಥವುಗಳಿಂದ. ವಿಷಯಗಳ ಚಿಂತನೆಯೇ ಜೀವವನ್ನು ಅಬೇತ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಂತೂ ಅನೇಕ ಭವಣಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ದುರ್ಗಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅದುದರಿಂದ ಇಚ್ಛಾರ್ಥಿತರಾಗಿ ದಾನ-ಧರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ತಮಗೆ ಲಾಭಾಂಶರಾಯಕುಮಾದ ಕ್ಷಯೋಪಕರ್ಮದಿಂದ ಯಾವ ಧನದ ಪ್ರಾತ್ಮಿಕ್ಯಾಗಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿಧನ ದೂರೆತರೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ದಾನದ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ದಾನದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಧನದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಚ್ಛೆಯು ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗುವುದೇ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಮಾನವಿದೆ, ಅದುವೇ ಪರಮ ತಪವಿದೆ.

ಇದೇ ವೈಯಾವೃತ್ತವನ್ನೇ ಅತಿಧಿಸಂವಿಭಾಗವ್ಯತಮೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಾನದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ವೈಯಾವೃತ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಜನೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಚೀಯ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, -

ದೇವಾಧಿದೇವಚರಣೆ ಪರಿಚರಣಂ ಸರ್ವದು:ಖನಿಹರಣಮ್ |

ಕಾಮದುಹಿ ಕಾಮದಾಹಿನಿ ಪರಿಚಿನುಯಾದಾದೃತೋ ನಿತ್ಯಮ್ ||೧೦೯||

ಅರ್ಥ :- ದೇವ ಆ ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರ ಅಧಿದೇವ ಎಂದರೆ ಸ್ತಾಮಿಯಾದ ಅರಹಂತದೇವರ ಚರಣಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಚರಣ ಎಂದರೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯಪೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು, ಆ ಪೂಜೆಯು ಸಮಸ್ತ ದು:ಖಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥ್ರ, ಮನೋವಾಂಭಿವನ್ನು ಪೂಣಿಮಾಡುವಂಥ್ರ ಮತ್ತು ಕಾಮಭಾವವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥದ್ವಿವೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಗೃಹಸ್ಥರು ನಿತ್ಯಪೂ ಮೊದಲು ಜಿನೇಂದ್ರರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಜಿನೇಂದ್ರರ ಪೂಜೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸರ್ವಾತ್ಮಮ ಕಾರ್ಯವು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾತ್ಪೂ ಅಶುಕ್ರಮರ್ದ ಕ್ಷಯೋಪಕರುದಿಂದ ಮನಸ್ಯ-ತಿಯಾಂತಗಳ ಸಮಾನ ಸಪ್ತಧಾತು ಮಂಯ ಕರೀರದ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಧಿನೆವಿರುವ ಕ್ಷಿಫ್ರ, ತ್ವಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವೇದನೆಯನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ತಾನಾಗಿಯೇ ಕಂತದೊಳಗಿಂದ ಅಮೃತವು ಸ್ವವಿಸುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಕ್ಷಿಫ್ರ, ತ್ವಂಗಳ ಮೂಲಕ ಆಗುವಂಥ ವೇದನೆಯ ಕಷ್ಟವು ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ವಾರ್ಧಾಕ್ಷವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ರೋಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಕೃತ ಯಾವ ಬಾಧೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಳ ದೇವಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮದ ಅಧಿಕ ಕ್ಷಯೋಪಕರುವಾಗುವುದರಿಂದ ಇತರ ದೇವಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವರ ಜ್ಞಾನ-ವೀರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಶಕ್ತಿಯ ಅಧಿಕತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ದೇವಗಳ ಸ್ತಾಮಿಯಾದ ಇಂದ್ರನು ಸಮಸ್ತ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದೇವಗಳಿಂದ ವಂದನೀಯಿನಿದ್ದಾನೆ ಯಾರು ಆಶ್ವಸ್ತ ಶಕ್ತಿಯ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥ ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ದೂರಾನಾವರಣ, ಮೋಹನೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಗಳ ನಾಶಮಾಡಿ ಜಿನೇಂದ್ರರಾಧಾರೇ ಅವರು ಸಮಸ್ತ ಇಂದ್ರಾಧಿಗಳಿಂದ ವಂದನೀಯಿನಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಜಿನೇಂದ್ರರು ದೇವಾಧಿದೇವರಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವಾಧಿದೇವರ ಚರಣಗಳ ಪೂಜೆಯು ಸಮಸ್ತ ದು:ಖಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥದ್ವಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷರೂಪ ಸುಖದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂಣಿ ಮಾಡುವಂಥದ್ವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಉಳಿದೆಲ್ಲರ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಜಿನೇಂದ್ರರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಸಂಸಾರೀ, ರಾಗಿ, ದ್ಯುಷಿ, ಮೋಹಿ, ಜೀವರುಗಳ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಥೋರೆ ಪಾಪಕರ್ಮದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಾಙ್ಗದೇವರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕರ್ಮ ಬಂಧದ ನಾಶ ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯಾನೆವಿರುವ ಮೋಕ್ಷರೂಪದ ಆಶ್ವಸನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಸಂಸಾರದ ಸಮಸ್ತ ದು:ಖಿಗಳ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥ ಜಿನೇಂದ್ರರ ಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನಾ :- ಅರಹಂತ ಭಗವಂತರಂತೂ ಆಯುಪೂಣಿ ಮಾಡಿ ಲೋಕದ ಅಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರು-ಪಾಣಾಗಳ ಸಾಘರಣಾರೂಪದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಲ್ಲಂತೂ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪೂಜೆ-ಸ್ತುತಿಯನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅನಂತಜ್ಞಾನ-ಅನಂತಕುಂಬದಲ್ಲಿ ಲೀನರಿತ್ಯಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪೂಜೆ-ಸ್ತುತಿಯನ್ನಂತೂ ಯಾರು ಅಭಿಮಾನ ಕರಾಯಿದಿಂದ ದು:ಖಿಯಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಿಕೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಸಂಸಾರಿಯಿದ್ದಾರೆ-ರಾಗ-ದ್ಯುಪ ಸಿಹಿತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂತುಪ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪರಮೇಷ್ಠಿ ವೀತರಾಗ ಭಗವಂತರು ಅನಂತಚತುಷ್ಪತಿ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೀನರಿತ್ಯಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ ಅವರು ಧಾರು-ಪಾಣಾದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಪೂಜೆ-ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಂದ ಮಾಡುವಂಥವರ ಮೇಲೆ ದ್ಯುಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅದಾಗ್ನೇ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಅರಹಂತ ಜಿನೇಂದ್ರ, ದೇವರ ಪೂಜೆ-ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು ?

ಶಿತ್ತರ :- ವೀತರಾಗ ಭಗವಂತರಂತೂ ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿಯ ಅಬೇಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅದರೆ ಗ್ರಹಸ್ಥರ ಪರಿಶಾಮವು ಮುದ್ದು ಆತ್ಮಸ್ಥರೂಪದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾಮ್ಯಭಾವರೂಪವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಅವಲಂಬನವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಅದುದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಭಾವನೆಯ ಅವಲಂಬನ ಪಡೆದು, ವೀತರಾಗ ಸ್ಥರೂಪದ ಧ್ಯಾನದ ಸಲುವಾಗಿ, ಮದ್ಬಾತ್ಮನ ಅವಲಂಬನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ, ವಿಷಯ-ಕಣಾಯಗಳ ಆರಂಭದ ಅವಲಂಬನ ತೋರೆದು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ಥರೂಪದ ಧಾತು-ಪಾಣಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನ, ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪೂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ-ಕಣಾಯಗಳ ಸಂಕಲ್ಪದ ಅಭಾವವಾಗುವುದರಿಂದ, ದುಧ್ಯಾರ್ಥನವು ಬಿಟ್ಟು ಮೋಗುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪರಿಶಾಮದ ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಶುಭಕರ್ಮಗಳ ರಸವು ಬತ್ತಿ ಮೋಗುತ್ತದೆ, ಅಶುಭಕರ್ಮಗಳ ಸ್ತುತಿಯು ಕುಂದುತ್ತದೆ, ಅನುಭಾಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದುವೇ ಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳ ಅಭಾವವಿದೆ. ವರಿಶಾಮಗಳ ವಿಶುದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈಭವತ್ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ, ಮಬ್ಧ ಆಯುವಿನ ಹೋರತಾಗಿ ಸಮಸ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಸ್ತುತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ವೀತರಾಗರ ಸ್ವವನ, ಪೂಜೆ, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಪಾತಿತಯ ಪ್ರಣಾಕರ್ಮದ ಉಪಾಜ್ಞನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಣಾ-ಪಾಪ ಬಂಧದ ಕಾರಣವಂತೂ ತಮ್ಮ ಭಾವವೇ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಬಾಯ್ದುದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಅವಲಂಬನ ಹೋರಬುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಹಂತ ಭಗವಂತರು ಧಾತು-ಪಾಣಾಣದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ವೀತರಾಗ ಭಗವಂತರು ಯಾರಿಗೂ ಉಪಕಾರ-ಅಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ನೀ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಬ್ಧ ಪರಿಶಾಮಗಳುಂಟಾಗಲು, ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ವೀತರಾಗ ಭಗವಂತರ ಧ್ಯಾನ, ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿ ಮೊದಲಾದವು ಬಾಯ್ದುಕಾರಣಗಳಿಂದೆ. ಆ ಪರಿಶಾಮಗಳಿಂದ ಜೀವದ ಪರಮ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಷ್ಟ, ಪಾಣಾಣ, ಲೆಪ್ಪದ ಸ್ವೀಯ ರೂಪಗಳು ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ರಾಗದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ಅಚೇತನ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಕ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಮಹಡಿ ಮನ್ಸ, ವನ, ಉಪವನ, ಗ್ರಾಮ, ನಗರ, ಪಾಣಾಣ, ಕೊಳ್ಳಿಕೆ, ಸೃಜನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ನೋಡುವುದರಿಂದ-ಕೇಳುವುದರಿಂದ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ; ಮಬ್ಧ-ಅಶುಭ ವಚನ, ರಾಗ, ರೋದನ, ಸಂಗಂಥ, ದುರ್ಗಾಂಧಗಳಲ್ಲವು ಅಚೇತನ ಪ್ರದ್ವಲ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ, ಇವುಗಳ ಶ್ರವಣ, ಅಚಲೋಕನ, ಖಂತನ, ಅನುಭವನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ; ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಜನೋಂದ್ರ ಭಗವಂತರ ಪರಮ ಹಾಂತ ಮುದ್ದೆಯು ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ವೀತರಾಗತೆಯಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣವಿದೆ, ಅದರೆ ಪ್ರೇರಕ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಭವ್ಯ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ವೀತರಾಗತೆಯ ಹೋರತಾಗಿ ಯಾವ ಅಭಿಭಾಷೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪೂಜೆಯ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಜನೋಂದ್ರ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಲ, ಚಂದನ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟು ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಹಸ್ತಮಾತ್ಮಾರೇ ಅದು ಭಗವಂತರಿಗೆ ತಿನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲ; ಅವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಅಪ್ರಾಜ್ಯರಾಗಿ ಉಳಿಯುವರು ಅಥವಾ ಅದು ಆ ಸಾಮಗ್ರೀಯ ಇಂತ್ರ ಮಾಡುವರೆಬಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಅರ್ಹಸ್ತಮಾತ್ಮಾ ಅವರಂತೂ ಭಗವಂತರ ದರ್ಶನದ ಅತ್ಯಧಿಕ ಅನಂದದಿಂದ ಜಲ, ಚಂದನಾದಿಗಳ ರೂಪದ ಅಷ್ಟ್ಯಾ ಕೊಡುವುದಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮೊರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವುದು, ಉಪಹಾರ ಕೊಡುವುದು, ಅರತಿ ಬೆಳಗಾವುದು, ನಿವಾಳ ಎತ್ತುವುದು, ಅಕ್ಷತೆ-ಪ್ರಜ್ಞಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡುವುದಿದೆ, ಮತ್ತುಗಳಿಂದ ತಚ್ಚೆ ತುಂಬಿ ಬೆಳಗುತ್ತಾರೆ; ಸ್ವಾರ್ಥಮುದ್ದು, ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣಗಳಿಂದ ತಚ್ಚೆ ತುಂಬಿ ಬೆಳಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಮುತ್ತಾರೆ; ಅಕ್ಷತೆ-ಪ್ರಜ್ಞಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಮೊರೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಆನಂದ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊರೆಗಳಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮೊರೆಗಳ ಪತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಸಿವಾಲಿಯ ಮಸ್ತಿಷ್ಣ ಯಾಚಕ ಜನರು-ಭಕ್ತರು ಜನರು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಹಂತ ಭಗವಂತರ ಮುಂದಿನ ಸಾಫ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಧ್ವನಿಗಳ ಅಷ್ಟ್ಯಾ ಮನ್ಸ ಅರ್ಹಸ್ತಮಾತ್ಮಾದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ನವದೇವಗಳು ಪೂಜಾಯೋಗ್ಯರಿದ್ದು ಅವರ ವರ್ಗಾನೆಯು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, -

ಅರಹಂತ ಸಿದ್ಧ ಸಾಹೂ ತಿದಯಂ ಜಣಧಮ್ಮವಯಣ ಪಡಿಮಾಹೂ ।

ಜಣಣಲಯಾ ಇದಿರಾಪ ಣವ ದೇವಾ ದಿಷ್ಟು ಮೇ ಚೋಹಿ ॥

ಅರ್ಥ :- ಅರಹಂತ ಸಿದ್ಧ, ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸರ್ವಾಶಾಧು, ಜಣಧಮ್ಮ, ಜನವಚನ, ಜನಪ್ರತಿಮೆ, ಜನಮಂದಿರ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಒಂಭತ್ವ ದೇವರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನನಗೆ ರತ್ನತ್ಯಯದ ಪೂರ್ಣತೆ ಕೊಡಲಿ,

ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಿರುವಲ್ಲಿ ನವರೂಪ ದೇವರು ಗಭೀರತಿದ್ವಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನು. ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸಾಧುಗಳಂತೂ ಅರಹಂತರ ಪೂರ್ಣ ಅವಸ್ಥೆಯಿವೆ. ಸಿದ್ಧರಿದ್ದವರು ಮೊದಲು ಅರಹಂತರಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರಹಂತರ ವಾಣಿಯು ಅದು ಜನವಚನವಿದೆ. ವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಯಾವ ಅರ್ಥ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದೆ ಅದು ಜನಧಮ್ಮವಿದೆ. ಅರಹಂತರ ಸ್ವರೂಪವು ಎಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನವಿರುತ್ತದೆ ಅದು ಜನಾಲಯವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನವದೇವತಾರೂಪವಿರುವ ಅರಹಂತರ ಭಗವಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಪೂರ್ಣೀಯನ್ನು ನಿತ್ಯವಾ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಅಧೋಽಯೋಕದಲ್ಲಿ ಅರಹಂತರ ಆಕೃತಿಮುಖ್ಯತಿಬಿಂಬಗಳು ಭವನವಾಸಿಗಳ ಕರುರ ವೈರೋಚನ ಮೊದಲಾದ ಇಂದ್ರರುಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭವನವಾಸಿ ದೇವಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಲ್ಪದ್ದುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನಾರಾಯಣ, ಬಲಭದ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಾತ್ಮರುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಲ್ಪದ್ದುತ್ತವೆ. ವ್ಯಂತರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂತರೇಂದ್ರರುಗಳು ಹಾಗೂ ದೇವಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಲ್ಪದ್ದುತ್ತವೆ. ಜ್ಯೋತಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶೂಲಿ, ಉಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜ್ಯೋತಿಷ ದೇವಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಲ್ಪದ್ದುತ್ತವೆ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೌಧಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಇಂದ್ರರುಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಲ್ಪವಾಸಿ ದೇವಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣವಲ್ಪದ್ದುತ್ತವೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಲೋಕಗಳ ಭವ್ಯ ಜೀವರುಗಳಿಂದ ವಂದನೀಯ ಪೂರ್ಣನೀಯವಿರುವ ಅರಹಂತರ ತದಾಕಾರದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಿದ್ದು ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಭವ್ಯ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣೀಯವಿದೆ.

ಪೂರ್ಣಜೀಯ ಭೇದ, ವಿಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ :- ಒಂದು ದ್ವಾಪ ಪೂರ್ಣ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾವಪೂರ್ಣಜೀಯಿಂದು ಪೂರ್ಣಜೀಯು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದಿದ್ದೆ. ವಚನಗಳಿಂದ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದು, ನಮಖಾರ ಮಾಡುವುದು, ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಹಾಕುವುದು, ಎರಡೂ ಕ್ರಿಂಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅಂಜಲಿಯನ್ನು ಮಸ್ತಕದವರಿಗೆ ಬಯ್ಯಿಸುವುದು, ಜಲ-ಚಂದನ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟದ್ವಾಪ ಗಳನ್ನು ಅರ್ವಿಸುವುದು ಅದು ದ್ವಾಪಪೂರ್ಣಜೀಯಿದೆ. ಅರಹಂತರ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ, ಉಳಿದ ಸಮಸ್ತ ವಿಕಲ್ಪಜಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗಿಯಾಗುವುದು, ಹಾಗೂ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಭಾವಪೂರ್ಣಜೀಯಿದೆ. ಅಥವಾ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಪೂರ್ಣಜೀಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮುದ್ಧಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸುಕ ಜಲದಿಂದ ಸಾನ ಮಾಡಿ, ಉಜ್ಜಲ ವಸ್ತ್ರವನ್ನುಷ್ಟಕೊಂಡು, ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯ ಸಹಿತ, ಎರಡೂ ಕ್ರಿಂಗಳಿಂದ ಅಂಜಲಿ ಮುಗಿದು, ಭಕ್ತಿಭಾವದೊಡನೆ ಉಜ್ಜಲ ನಿದೋಷ ಜಲದಿಂದ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಅಭಿಜ್ಞೇಕ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಕೂಡ ಪೂರ್ಣಜೀಯಿದೆ.

ಭಗವಂತರಿಗೆ ಅಭಿಜ್ಞೇಕದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣಕನಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರಹಂತರ ಸ್ವರ್ವವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಭಿಜ್ಞೇಕವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಭಕ್ತಿರೂಪ ಉತ್ಸಾಹದ ಭಾವವು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯಿದೆ.

ಉತ್ತಮ ಜಲವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದಿರುವ ಚೆಂಬು, ಲೋಟ ಮೊದಲಾದಪೂರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, - ಜನ್ಮ-ಜರ್ಮ-ಮರಣಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿರುವಂಥಿಂದ ಜನೇಂದ್ರ ದೇವರೇ !

ನಾನು ನನ್ನ ಜನ್ಮ-ಜರೆ-ಮರಣದ ನಾಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಜಲದ ಮೂರು ಧಾರೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾರವಿಂದದ ಮುಂದೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಜನ್ಮ-ಜರೆ-ಮರಣಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಚರ್ಚಾವೇ ನನಗೆ ಜನ್ಮ-ಜರೆ-ಮರಣಗಳಿಂದ ರಹಿತನಾಗುವುದರ ಕಾರಣವಿದೆ.

ಸಂಖಾರ ಪರಿಭ್ರಮಣದ ಆತಪದಿಂದ ರಹಿತರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಖಾರ ಪರಿಭ್ರಮಣ ರೂಪ ಆತಪದ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಚಂದನ, ಕಪೂರ ಮೊದಲಾದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಅವಿನಾರೀ ಪದದ ಧಾರಕರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ನಾನು ಕೂಡ ಅಕ್ಷಯ ಪದದ ಪ್ರಾಣಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಮಬಾಣದ ವಿಧ್ಯಂಸಕರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ನಾನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಕಾಮಭಾವದ ವಿಧ್ಯಂಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಘ್ರಾಣನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಮುಂದೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೋಹಾಂಧಕಾರದಿಂದ ರಹಿತರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ನಾನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಮೋಹದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೀವಿಗಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಷ್ಟಕಮೂರ್ಗಳ ದಾಹಕರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ನಾನು ಕೂಡ ನನ್ನ ಅಷ್ಟಕಮೂರ್ಗಳ ನಾಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಧೂಪವನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೋಹಾಂಧರೂಪರಾದ ಒ ಜನೇಂದ್ರದೇವರೇ! ನಾನು ಕೂಡ ಮೋಹಾಂಧರೂಪದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಘಳಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚಾಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ತಮ್ಮ ದೇಕ-ಕಾಲದ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದು ದೃವ್ಯದಿಂದ ಕೂಡ ಪೂಜೆ, ಎರಡು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ, ಮೂರು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ, ನಾಲ್ಕು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ, ಬಹು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ, ಅರು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ, ಏಳು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ, ಎಂಟು ದೃವ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಭಾವವನ್ನು ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಹಾನ ಪ್ರಣಿದ ಉಪಾಜಿನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಪದ ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಜನೇಂದ್ರರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಂಥ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ದೇವಗಳಿಲ್ಲರಂತೂ ಕಲ್ಪವ್ಯಾಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಗಂಧ, ಪ್ರಷ್ಟ, ಫಲ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಶಮ್ಮಗ್ನಿಷ್ಟಿಯಾದ ಸೌಧಮೂರ್ತಿ ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವಗಳಿಂತೂ ಜನೇಂದ್ರರ ಭಕ್ತಿ, ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿಯೇ ತಮ್ಮ ದೇವ ಪಯ್ಯಾಯಿವನ್ನು ಸಫಲವಂದು ಮನಸ್ಸುಮುಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕವರ್ತಿ, ನಾರಾಯಣ, ಬಲಭದ್ರ ಮೊದಲಾದ ರಾಜೇಂದ್ರರುಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಅಕ್ಷತೆ, ರತ್ನಗಳ ಪ್ರಷ್ಟ ಫಲ, ದೀಪ ಮೊದಲಾದ ಹಾಗೂ ಅಮೃತಪಿಂಡ ಮೊದಲಾದವರ್ವಗಳಿಂದ ಜನೇಂದ್ರರ ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿ, ನೃತ್ಯ ಗಾನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಹಾಪ್ರಣಿದ ಉಪಾಜಿನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅನ್ನ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಣಿದ ಉದಯದಿಂದ ಸಮ್ಮಾನ ಉಪದೇಶ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜನೇಂದ್ರರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಉತ್ಸಂಸ್ವಾಗಿರುವಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಭೂಘ್ರಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಕ್ಯ, ಶೂದ್ರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ, ಕುಲ, ಬುದ್ಧಿ, ಸಂಜತ್ತ, ಸಂಗತಿ, ದೇಶ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶ್ರೀ, ಪ್ರರೂಪ, ನಾರ್ತಂಷಕ, ಧನಕ, ನಿರ್ಧಾನ, ರೋಗಿ, ನಿರೋಗಿಗಳಿಲ್ಲರೂ ಜನೇಂದ್ರದೇವರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಸಗರವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ವನವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ತೀರಿಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವಂಥವರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಂತೂ ಆತ್ಮಂತ ಉಜ್ಜಲ ಅಪ್ಯಾಪ್ತಾರದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪ್ರೋಚೆಯ ವಾಟಿಕೆದ್ದುತ್ತಾರೆ; ಕೆಲವರಂತೂ ಪ್ರಾಣ ಶುಷ್ಕ ಗೋದಿ, ಇವೆಗೋದಿ, ಕಡಲೆ, ಹೊಳೆ, ವಚ್ಚೆ ಉದ್ದ್ಯ ಹವರು, ಕಾಡುಹೆಸರು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನೇಂದ್ರರಿಗೆ ಅರ್ಜಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ದೊಟ್ಟಿಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಬಾಹುಂದಿ ಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಪ್ರಷ್ಟಂದು ಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅನ್ನ-ಸಾರು ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಪಕ್ಷಾನ್ನ ಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ಪ್ರಾರದ ದಣ್ಣಾಗಳನ್ನಿರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ., ಕೆಲವರು ಮುತ್ತಿನ ಅಕ್ಷತೆ, ಕೆಲವರು ಮಾನೆಕದ ದೀಪ, ಕೆಲವರು ಉನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಉದೂ ಪ್ರಾರದ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಕತ್ತಿದ ಘಲ-ಪ್ರಷ್ಟ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹಾಲು, ಕೆಲವರು ಮೊವರು, ಕೆಲವರು ತುಪ್ಪ ಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ಪ್ರಾರದ ಲದ್ದು ಪೇಡ, ಬಫಿ, ಪೂರಿ, ಕಜ್ಜಾಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ಕೇವಲ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಸ್ವವನ, ಕೆಲವರು ಗೀತ, ಸ್ವತ್ಯ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅಸ್ತ್ರೀ, ಚೂಢ ಮೊದಲಾದವರಂತೂ ಮಂದಿರದ ಹೊರಗೆ ಸಿಂಹಾಸನದೇ ಮಂದಿರದ ತಿರಿದ ಮತ್ತು ಮಾನಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿರುವ ಜನೇಂದ್ರರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ದರ್ಶನ - ವಂದನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಾರ ಎಂಥ ಜ್ಞಾನ, ಎಂಥ ಶಂಗತಿ, ಎಂಥ ಶಾಮಣ್ಣ, ಎಂಥ ಧನ ಸಂಪತ್ತು, ಎಂಥ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ದೇಶ-ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಾದ ಮನುಷ್ಯರು ಜನೇಂದ್ರರ ಆರಾಧಕರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಏಿತರಾಗದ ದರ್ಶನ, ಸ್ವವನ, ಪೂಜೆ, ವಂದನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಜಫನ್ ಪ್ರಣಾದ ಉಪಾಜಿನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಜನೇಂದ್ರರ ಧರ್ಮವು ಜಾತಿ, ಕುಲದ ಅಧೀನವಿಲ್ಲ, ಧನ-ಶಂಪತ್ತಿಯ ಅಧೀನವಿಲ್ಲ, ಬಾಹ್ಯಕ್ಕಿಯೆಯ ಅಧೀನವಾಗಿಲ್ಲ, ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮದ ವಿಶುದ್ಧತೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಘಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಒರ್ವ ಧನಿಕನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿನ ಇಚ್ಛೆಕನಾಗಿ ಮುತ್ತಿಗಳ ಅಕ್ಷತೆ, ಮಾನೆಕದ ದೀಪ, ಉನ್ನ-ರನ್ನಗಳ ಪ್ರಷ್ಟಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅನೇಕ ವಾದ್ಯ-ಸ್ವತ್ಯ-ಗಾನ ಮಾಡಿ ಬಹಳಪ್ರಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅದಾಗ್ಯಾ ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಪ್ರಣಾದ ಉಪಾಜಿನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪಪ್ರಣಾವನ್ನು ಉಪಾಜಿನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಪಾಪಕರ್ಮದ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕಷಾಯಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಭಾವದ ವಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಂತ ಭಕ್ತಿ ಪರವರ್ತರಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಲ-ಫಲಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಧಾನ್ಯ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವವನ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಹಾನ ಪ್ರಣಾದ ಉಪಾಜಿನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಭವಗಳಿಂದ ಸಂಚಯ ಮಾಡಿರುವ ಪಾಪಕರ್ಮದ ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಧನದಿಂಬ ಪ್ರಣಾವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿರ್ವಾಂಭಕರಿದ್ದಾರೆ, ವಂದನ ಕಷಾಯಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಖ್ಯಾತಿ-ಪೂಜೆ-ಲಾಭ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಪರಮೇಷ್ಠಿಯ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗಪ್ರಭುವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜನಪೂಜೆಯು ತುಂಬ ಅಧಿಕ ಘಲ ಕೊಡುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಆಗಮದಲ್ಲಿ ಜನಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಚಿತ್ತ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಚಿತ್ತ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರು ಸಚಿತ್ತದ ದೋಷದಿಂದ ಭಯಭೇಡಿರಿದ್ದಾರೆ, ಯತ್ನಾಭಾರರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಂತೂ ಪ್ರಾಮಕ ಜಲ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನು

ಚಂದನ, ಕೇರರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಬಣ್ಣಾಹಾಕಿ ಸುಗಂಧಿತ ಬಣ್ಣಾದ ಅಕ್ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ವೃಷ್ಣಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ವೃಷ್ಣಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಚಿನ್ನದ ವೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳಿಯ ವೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ರತ್ನಭಡಿತ ಚಿನ್ನದ ವೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಲವಂಗ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಮನೋವರವರವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕ ಆರಂಭದಿಂದ ರಷಿತ, ಪ್ರಾಸುಕ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯದಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರತ್ನಗಳ ದೀಪ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿಯ ದೀಪಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಕೇರರದ ಬಣ್ಣಾಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚಂದನ, ಅಗರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಧಾಮು, ಉತ್ತರತ್ವ, ಅಡಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಮುದ್ದು ಪ್ರಾಸುಕ ಫಲಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಚಿತ್ವವಾದ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಂತೂ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರು ಸಚಿತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಜಲ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಕತೆ ಮೊದಲಾದ ಉಜ್ಜಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಕಮಲ, ಜಾಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಚಿತ್ತ ವೃಷ್ಣಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತುಷ್ಯದ ದೀಪ ಮತ್ತು ಕಪೂರರ ಮೊದಲಾದ ದೀಪಗಳಿಂದ ಆರತಿ ಬೆಳ್ಗಸುತ್ತಾರೆ. ಸಚಿತ್ತ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಬಾಳೀವಣ್ಣು ದಾಳಿಯ ಮೊದಲಾದ ಫಲಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧೂಪಾರತಿಯಲ್ಲಿ ಧೂಪ ಸುದುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಚಿತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಗಮದ ಅಳ್ಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಏರಂತೂ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಸನಾತನ ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಭಾವಗಳ ಅನುಷ್ಠಾರ ಪ್ರಣ್ಯಾ ಬಂಧದ ಕಾರಣವಿದೆ.

ಸಚಿತ್ತಪೂಜೆಯ ನಿಷೇಧ :- ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದರೆ ಈ ದುಷ್ಪಮಾಲಾದಲ್ಲಿ ಎಕಲತ್ತುಯ ಜೀವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಬಹಳಿಂದಿದೆ. ವೃಷ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಂದ್ರಿಯ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರಿಂದ್ರಿಯ, ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯ ತ್ವರಜೀವಗಳು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಕರ್ನಿಗಳಿಗೆ ಕಾಣುವಂಥವು ಒಡಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ವೃಷ್ಣದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡಹಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾವಾರಾರು ಜೀವಗಳು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ವೃಷ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯಂತೂ ತ್ವರಜೀವಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬಾದರನಿಗೋಡಿಯ ಜೀವಗಳು ಅನಂತವಿರುತ್ತವೆ. ಜೈತ್ರು ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾರಾಷುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಯಿದ್ದವರು, ಧರ್ಮಾಭುದ್ವಿಯಿಳ್ಳಿವರಂತೂ ಧರ್ಮಾದ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಜೀವಗಳ ವಿರಾಧನೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ವೃಷ್ಣಗಳನ್ನು ತೋಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ತ್ವರಜೀವಗಳ ಒಂಬಯು ಬಹಳಿಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂಬಯುಂತೂ ಬಹಳಿಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದ ವಿಶುದ್ಧಿಯು ಅಲ್ಪವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪಕ್ಷಪಾತದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಜಿನೇಂದ್ರಿಯ ಹೇಳಿದ ಅಂಧಿಂಶಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿ ವಷ್ಪು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ವ್ಯಯತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜೀವಗಳ ವಿರಾಧನೆಯನ್ನು ನಿರಾಸಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಭಗವಂತರು ಹೇಳಿದ ನಯ-ವಿಭಾಗವನ್ನಿಂತೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಆ ಕಥನವನ್ನು ನಯ-ವಿಭಾಗದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೇ ಪಕ್ಷದ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆಯ ನಿಷೇಧ :- ಅದೆಷ್ಟೂ ಜನರು ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ತಿಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಮೊತ್ತನಲ್ಲಿಂತೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳಪ್ಪು ದೀಪಗಳನ್ನು ಉರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನೇಹಿತ್ಯ ಅರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮಾಪುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ಅರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಪುಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೊಳ್ಳಿ, ನೋರಜು, ನೋಣ ಚಾಗೂ ಚೆರು, ಚಳ್ಳದಿ, ಕಂಪು, ಕಪ್ಪುವರ್ಣಾದ ಕೋಟ್ಟಿತರತ್ತೆ ಜೀವಗಳು, ಅನೇಕ ವರ್ಣಾದ ಚಿಕ್ಕ ಗಾತ್ರದ ಜೀವಗಳು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಸುವ ತಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ದೀವಿಗೆಯ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮಾರಂಡಿಂದ ಬಂದು ಮೊರಳ

ವೀರಭದ್ರಪತಿ, ಸತ್ಯ ಮೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ, ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ, ಸಾಯಂತ್ರಿತವೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಪೂರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಗಲು ಮೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಂತೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಅರಂಭ ತೊರೆದು ಅತ್ಯಂತ ಯಾತ್ರಾಚಾರದೊಡನೆ ಇರುವುದರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಿದೆ.

ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವಂತೂ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವದಯೆ ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಗ, ದ್ಯೇಷ, ಮೋಹದ ವಿಜಯರೂಪವಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಜೀವಪಿಂಬಯಿದ ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನದ ವರ್ತಿಭೂತವಾಗಿ ವಿಕಾಂತದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರೋಫೆಸ್ ಮಾಡುವ ಶಲುವಾಗಿ ಹಿಂಬಯಿಂದ ನಿಭರ್ಯಾಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದೆಮೋಗ್ಯ ವಿಕಾಂತವಾದಿಗಳು ಮಂಡಲ ರಚಿಸಿ ಎಂಟು ದಿವಸ, ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವಂಥ ಕ್ರಿಮಿ-ಕೇಳಿಗಳು ಸಂಚರಿಸುತ್ತವೆ; ಫಲ ಮೊದಲಾದವು ಕೊಳ್ಳಲು ಮೋರಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ನೈವೇದ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಹಾಲು ಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಪ್ರಭಾವನೆಯ ಶಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಕಾಲ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಆ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಸತ್ಯ ಮೋಗುತ್ತವೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಭಿಮಾನದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣರುದರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಮಹಾ ಹಿಂಸೆಗೆ ಕಾರಣವಿದೆ.

ಅನೇಕ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಪ್ಯಾದ್ಯವುಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ಉಪದೇಶವಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಅರಹಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಸ್ಥಾಪನ, ವಂದನೆಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಅಭಿವೇಕದ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ, ಅದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ತದಾಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಾಪ್ತಿಸೆಯ ವರ್ಣನೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಗ ಈ ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಯು ವಿರಾಜಮಾನವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಪನೆಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಖುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಜಯಭೂರದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತ ಸಾವಿರದೆಂಟುನೂರಾಬವತ್ತನೇ ಪರ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲ-ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ನವೀನ ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಹಂತ, ಸಿದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧಾರ್ಯ, ಶಾಧು, ಜನವಾಣಿ, ದರಶಕ್ತಿಧರ್ಮ, ಮೋಳಿಧಕಾರಣ, ರತ್ನತ್ರಯವಂದು ಇವು ಒಂಭತ್ತರ ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಾಪನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ತಾಗ್ಯ, ಅನ್ಯಾಯದ ತಾಗ್ಯ, ಅಭಕ್ಷ್ಯದ ತಾಗ್ಯಗಿದೆ ಅದರು ಸ್ವಾಪನೆ ಸಹಿತ ಪೂರ್ಜಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಾಪನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ, ಅನ್ಯಾಯದ, ಅಭಕ್ಷ್ಯದ ತಾಗ್ಯಗಿಲ್ಲ ಅದರು ಸ್ವಾಪನೆ ಸಹಿತ ಪೂರ್ಜಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಪನೆ ಸಹಿತ ಪೂರ್ಜಿಯನ್ನಿಂತೂ ಸ್ವಾಪನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ, ಅನ್ಯಾಯದ ಅಭಕ್ಷ್ಯದ ತಾಗ್ಯ ಮಾಡುವಂಥವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಅವುಗಳ ತಾಗ್ಯಗಿಲ್ಲ ಅದರು ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡದಯೇ ಪೂರ್ಜಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಸ್ವಾಪನೆಯನ್ನಿಂತೂ ಮಾಡಲೇಬಾರದು. ಸ್ವೀಯರು ಒಂದು ವೇಳೆ ವರ್ಣಾರಂಭಿತ ಪಸ್ತಾಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡದಯೇ ಪೂರ್ಜಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಿನೇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಗೌರವವೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ; ತದಾಕಾರವಿಲ್ಲದ ಅಕ್ಷತೆಗಳ ಸ್ವಾಪನೆಯಿಂದ ವಿನಯಮಾಡುವುದಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ವಿನಯ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂರ್ಜಿ, ವಂದನೆ, ಸ್ವಾಪನವನ್ನಿಂತೂ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದರೆ ಪಳದಿ ಅಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪನೆಯನ್ನಿಂತೂ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅನ್ಯಾಯ, ಘ್ರಣ, ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ವಾಪಗಳಿಂದ ರಹಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಉತ್ತಮರಿದ್ದಾರೆ ಅದರು ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ, ಅದರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪಳದಿ ಅಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿನಯ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಜಿ ಮೊದಲಾದ ವಿನಯ ಮಾಡುವುದು ಗೌರವಾಗಿ ಮೋಯಿತು.

ಯಾವ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಪ್ರತಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಅವರದೇ ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿ, ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು; ಅನ್ಯ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಸ್ತುತಿ-ಭಕ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನ್ಯ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಧ್ಯರೆ ಅಕ್ಷತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಸ್ವಾಪನ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆ-ಸ್ವಾಪನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಮ್ಯಾ ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಎದುರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಿಪ್ರೇಸಿ ಡೋರೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ವಯಂಭೂ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಚಂದ್ರಪೂರು ಸಾಮ್ಯಾಯ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತೆಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಚಂದ್ರಪೂರು ಸಾಮ್ಯಾಯ ಎದುರಿಗೆ ಉಳಿದ ಪದಿನಾರು ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಸ್ತುತಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೇ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದು ಉಟಕಿದ್ವರೆ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಭೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೇಳುವ ಸಂಭವವೇ ಉಳಿಯಲಾರದು; ಖಂಟಭದೇವರ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಾಮರದ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೇಳಿದ ಸಂಭವವೇ ಉಳಿಯಲಾರದು; ಪಾಶ್ವನಾಥ ಜನೇಂದ್ರರ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲದ ಕಲ್ಯಾಣವಂದಿರ ಸ್ತೋತ್ರ ಹೇಳುವ ಸಂಭವವೇ ಉಳಿಯಲಾರದು; ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸ್ವಾಪನ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಪಂಚ ಓಮೋಕಾರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಾಗುವುದು? ಕಾಯೋತ್ಸರ್ವ, ಇದೆ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲಾದು ಮೆಲ್ಲಬ್ಲೂ ಸಂಭವಿಸಲಾರವು.

ಪಂಚ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲದೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು, ಇದೆ ಮಾಡುವುದು, ಸಾಮಾಲಿಕ ಮಾಡುವುದು ಸಂಭವಿಸಲಾರದು. ಅನ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆಪರಿಟ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಯಾವ ಪ್ರತಿಮೆಯಿದೆಯಂಬುದರ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡದ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯವಿದ್ವರೆ ಮತ್ತು ಇಕ್ಕೆ ಆಕಾರದ ಪ್ರತಿಮೆಯಾದ್ವರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಲಾಂಭನದ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಲು ವ್ಯಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾದುವಂಥ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ಕೀಗಳನ್ನು ಮುಗಿದು, ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಾಗ್ರಮಾಡಿ ನಿನಂತಿಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು, ಅನ್ಯಪ್ರತಿಮೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾದುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸ್ವಾಪನ, ವಂದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಅನಾದರವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ಏರದನೆಯದರ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೂರನೆಯದರ ನಾಲ್ಕನೆಯದರ ಇದನೆಯದರ ಮೊದಲಾದವರ ಅನಾದರವು ಭಾವದಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಆಗ ಭಕ್ತಿಯೇ ನಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾದುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೊದ್ದಿಸರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೇ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾದ್ವರೆ ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತೇರದು-ಇಪ್ಪತ್ತ್ವಾದು ಇದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಒಂದರ ಲಾಂಭನದ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅದರದೇ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಅನ್ಯ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಸ್ವಾಪನವು ಉಳಿದು ಹೋಗುವುದು. ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಇಕ್ಕಿದಿರುತ್ತದೆ, ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿರಾಜಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ದರ್ಶನ ಮಾಡುವಂಥವನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಮಂದವಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಂತರ ಸ್ತುತಿ ವಂದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿಕಾಂತ ವಾದಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಮೊಣಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಸಾಖ್ಯನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯತ್ವಳ್ಳಿವರು ಸ್ವಾಪನ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಂದರೆ ಅವರ ಮನುಷ್ಯರೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪನ, ವಂದನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬುದರದೂ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಳದಿ ಆಕ್ಷತೆಗಳ ತದಾಕಾರವಿಲ್ಲದ ಸ್ವಾಪನೆಯೇ ಪೂಜ್ಞವಿದ್ವರೆ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯತ್ವಳ್ಳಿವರಿಗೆ ಧಾತು ಪಾಂಚಾದ ತದಾಕಾರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಸ್ವಾಪನ ಮಾಡುವುದು ನಿರಭರಕವಿದೆ ಮತ್ತು ಆಕ್ಷತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಲಯಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಾದಿ ನಿಧನ ಸ್ವಾಪನ ಸಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ಆವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪೂಜ್ಞತೆಯು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!

ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದೇ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಉಳಿದ ಇಪ್ಪತ್ತ್ವಾದು ರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಿಧ್ಯರೆ ಹಳದಿ ಆಕ್ಷತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪನ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತ್ವಾದು ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಸಂಕಲನವು ಹಳದಿ

ಅಕ್ಕತೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಯಿತು ಮತ್ತು ಜಯಮಾಲೆ, ಸ್ತುತಿ, ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವಹಳಿ ಅಕ್ಕತೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಚೌವ್ಯೋಸರ ಭಾವವು ಅಯೋಗ್ಯವೆನಿಸುವುದು. ಇಪ್ಪತ್ತೂ ರರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಂತೂ ಸಾಫನೆಯ ಅಕ್ಕತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಿಡುವುದು.

ಸಾಫನೆಯಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವನದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಹಂತರುಗಳ ಸ್ತುತಿ ವಂದನೆಗಳ ಸಂಭವವೇ ಉಳಿಯಲ್ಲಿ. ಆಗಮ ಝಾನವಿಲ್ಲದೆ ಏಕಾಂತದ ಪ್ರಕ್ರಿಪಾತವ್ಯಾಖ್ಯಾಪರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದರ ಮಯ್ಯಾದೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಪಾಪದ ಭಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಚೌವ್ಯೋಸರ ಪೂಜೆಯನ್ನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಪಾಠದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರನೆಯ ತೀಥಾಂಕರರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅನೇಕಾಂತದ ಅಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಆಗಮದ ಅಳ್ಳೆಯಲ್ಲದೆ ಏಕಾಂತ ಪಕ್ಷದ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ವ್ಯಾಕರಣದ ನಿರ್ಮತಿಯ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಒವರ್ ತೀಥಾಂಕರರ ನಾಮದ ತಬ್ಬದಲ್ಲಿಯೇ ಚೌವ್ಯದ ತೀಥಾಂಕರರ ನಾಮದ ಅಥವಾ ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಸೌಧಮರ್ ಇಂದ್ರನು ಒಂದು ಸಾವಿರದೆಂಟು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಒವರ್ ತೀಥಾಂಕರರ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಒವರ್ ತೀಥಾಂಕರರ ಗುಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ಅನಂತ ತೀಥಾಂಕರರುಗಳ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಅನಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ಅನಂತ ತೀಥಾಂಕರರು ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒವರ್ ತೀಥಾಂಕರರ ಸ್ತುತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರೆಲ್ಲರ ಮತ್ತು ಚೌವ್ಯೋಸರ ಸ್ತುತಿಯ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಅವರ ತಂಡೆ-ತಾಯಿಗಳನೂ ಇಂಥವೇ ಹೆಸರು, ಶರೀರದ ಅವಗಾಣನ, ವರ್ಣ ಮೊದಲಾದವು ಕೂಡ; ಇಂಥವರೇ ಅನಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಂತರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರೇ ತೀಥಾಂಕರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಚೌವ್ಯೋಸರದು ಕೂಡ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಮತದವರದು ಕೂಡ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಫನೆಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿತ್ತದಾಕಾರ ಸಾಫನೆಯದೇ ಮುಖ್ಯತೆಯಿದೆ. ತದಾಕಾರ ಸಾಫನೆಯದೇ ಮುಖ್ಯತೆಯಾಗಿ ಹೋದರೆ ಬೇಕಾದವರು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಮತದವರ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅರಹಂತರ ಸಾಫನೆಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡತೋಡಿದರೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಮೆಯ ಒಳ್ಳೆ :- ಪ್ರತಿಮೆಯ ಯಾವ ಒಿಫ್ಫ್ರೆಂಡ್‌ತ್ವರ್ವೆ ಅವು ಇಂದ್ರನು ಯಾವಾಗ ಬಾಲಕ ತೀಥಾಂಕರರನ್ನು ಇನ್ನಾಬಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿ ಮೇರು ಬರ್ವ-ತದಿಂದ ಮರಳ ತರುತ್ತಾನೆ, ಆಗ ಇಂದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಿಫ್ಫ್ರೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಅದೇ ಒಿಫ್ಫ್ರೆಂಡ್ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಕೂಡುವ ಮತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಒವರ್ ಅರಹಂತ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸ್ತುತ್ಯಾಪದಿಂದ ಏಕರೂಪರಿದ್ದಾರೆ, ನಾಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ರೂಪರಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಾರ್ಥ ಝಾನಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಹಾಗೂ ರತ್ನಕ್ರಯರೂಪ ವೀತರಾಗ ಭಾವದಿಂದ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ವರೂಪದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ವಿಕಸನಮಾನವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಂಡುಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಪರಮಾಗಮದ ಅಳ್ಳೆಯಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಕ ವಿಕಲ್ಪ ಮಾಡಬಾರದು, ಸಂಶಯವನ್ನುತ್ತನ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಜನಸೂತ್ರದ ಅಳ್ಳೆಯೇ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ.

ಪೂಜೆಯ ಬದು ಅಂಗ :- ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನ, ಸಾಫನೆ, ಸ್ವಾಧೀಕರಣ, ಪೂಜನ, ವಿಷಜ್ಞನವೆಂದು ಪೂಜೆಯ ಬದು ಅಂಗಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾವಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನನದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟೇಚೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪುಷ್ಟೇಚನ್ನು ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದು ತೆಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಂತೂ ಆಹ್ವಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಪುಷ್ಟಾಂಜಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಷಜ್ಞನದಿಂದ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಸಾಫನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಬರೆಯದ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅನೇಕಾಂತಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಗವಾನ ಪರಮಾತ್ಮರಂತೂ ಸಿದ್ಧಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವೂ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅದರೆ ತದಾಕಾರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಚೋಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾ ಅರಹಂತ, ಸಿದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸಾಧುಗಳ ರೂಪದ ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಧ್ಯಾನ, ಪೂಜೆ, ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಭಗವಂತರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಸಭೆಯ ಶೈಲ್ಯಗಳ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿಪಡ ವಿನಯಪದ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಅದೆಷ್ಟೋ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿ ಭಗವಂತರ ಧ್ಯಾನ-ಸ್ವರವನಗಳನ್ನಂತೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಧ್ಯಾನಗೋಚರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ತುತಿ-ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸನ್ಮಿಲಿವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದರ, ವಿನಯಪದ ಹೇಳುವುದರ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಪಂಚಗಳಾದೀಕಾರ ಮಂತ್ರ ಹೇಳುವುದು, ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದು, ಕಾಮಾಯಿಕ ಒಂದನೆಯಸ್ತೋದ್ಧಮವುದು ಇವು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸನ್ಮಿಲಿವಾದಲ್ಲದೆ ಸಂಭವಿಸಲಾರವು. ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈಗೋಕಾರದ ಶೋಲ್ಕ ಹೇಳುವುದರದೂ ನಿಷೇಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಆದುದರಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಿಂದ ಪರಾಬ್ಲಂಖಿವಾಗುವುದು ಎಂದೂ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅಕೃತಿಮ ಜನಕ್ಕೆತ್ಯಾಲಯ ವರ್ಣನೆ

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವಾದದಿಂದ ಧ್ಯಾನದ ಕುದ್ದಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಅಕೃತಿಮ ಜನಕ್ಕೆತ್ಯಾಲಯಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಶ್ರೀಲೋಕವಾರ ಗ್ರಂಥದ ಅನುಷಾರವಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏಳುಕೊಟ್ಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತಿರದು ಲಕ್ಷ ಭವನವಾಸಿ ದೇವಗಳ ಭವನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಭವನಗಳಂತೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳವರ್ಗಳಿವೆ, ಅದೆಷ್ಟೋ ಸಂಖ್ಯಾತ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳವರ್ಗಳಿವೆ. ಅಪ್ರಗತಲ್ಲಿಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭವನದೋಳಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿನಮಂದಿರವಿದೆ, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭವನವಾಸಿ ದೇವಗಳು ಅದರ ವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಏಳು ಕೊಟ್ಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತಿರದು ಲಕ್ಷ ಜಿನಮಂದಿರಗಳೇ ಇವೆ.

ಮುಧ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚ ಮೇರುಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂಭತ್ತು ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿವೆ. ಗಜದಂತಗಳ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿವೆ, ಕುಲಾಚಲಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂವತ್ತು ವಿಜಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು, ದೇವಕುರು ಉತ್ತರ ಕುರುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು, ವಕ್ಷಾರಿಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಭತ್ತು, ಮಾನುಷೋತ್ತರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು, ಇಷ್ಟಾಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು, ಕುಂದಲಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು, ರುಚಕಿರಿಯ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು, ನಂದಿಷ್ಠರ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತರದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮುಧ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುನೂರಾ ಐವತ್ತೊಂಟು ಅಕೃತಿಮ ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿವೆ.

ಉಧ್ವರಿಲೋಕದೋಳಗೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ - ಅಹಮಿಂದ್ರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತೇಳು ಸಾವಿರ ಮೂರತ್ತು ಮೂರು ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿವೆ.

ವ್ಯಂತರದುಗಳವು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿವೆ, ಜ್ಯೋತಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜ್ಯೋತಿಷೀ ದೇವಗಳವು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜಿನಮಂದಿರಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಖ್ಯಾತ ಜಿನಮಂದಿರಗಳಂತೂ ಎಂಟು ಕೊಟ್ಟಿ ಐವತ್ತೂರು ಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತೇಳು ಸಾವಿರ ನಾನೂರಾ ಎಂಭತ್ತೊಂದು ಇವೆ. ವ್ಯಂತರ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಷಿಯರ ಜಿನಮಂದಿರಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಿವೆ.

ಜಿನಾಲಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ

ಉತ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಜಥನ್ಯಪಂದು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಜಿನಾಲಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಧ್ಯಮ, ಜಥನ್ಯನ್ ಜಿನಮಂದಿರಗಳ ವಿಸ್ತಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇದೆ.

ಮಂದಿರ	ಉತ್ತರಾಷ್ಟ್ರ	ಮಧ್ಯಮ	ಜಫನ್ಸ್
ಉದ್ದಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಅಗಲ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರ ಯೋಜನದಲ್ಲಿ	೧೦೦ ಯೋ.	೫೦ ಯೋ.	೨೫ ಯೋ.
	೫೦ ಯೋ.	೨೫ ಯೋ.	೧೨, ೧/೨ ಯೋ.
	೭೫ ಯೋ.	೩೨, ೧/೨ ಯೋ.	೧೮, ೧/೪ ಯೋ.

ಈ ಜನಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ಮೂರು ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಗಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆ. ಮಗ್ಗಲುಗಳಿಂದ ಎರಡೆರಡು ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆ. ಉಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ಮೂರು ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆ.

ಜನಂದಿರದ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು (ಅಳತೆಯು) ಈ ಪ್ರಕಾರವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಎದುರಿಗಿನ ಬಾಗಿಲು	ಉತ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಜನಮಂದಿರ	ಮಧ್ಯಮ ಜನಮಂದಿರ	ಜಫನ್ಸ್ ಜನಮಂದಿರ
ಉದ್ದ ಅಗಲ	೧೯ ಯೋಜನ	೫ ಯೋಜನ	೪ ಯೋಜನ
ಮಗ್ಗಲದ ಬಾಗಿಲು	೮ ಯೋಜನ	೪ ಯೋಜನ	೨ ಯೋಜನ
ಉದ್ದ ಅಗಲ	೮ ಯೋಜನ	೫ ಯೋಜನ	೧ ಯೋಜನ

ಇಲ್ಲಿ ಭದ್ರಶಾಲವನದಲ್ಲಿ ನಂದನವನದಲ್ಲಿ ಸಂದಿತ್ತರ ದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವರ್ಗದ ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಜನಾಲಯಗಳಿವೆ. ಸೌಮನಸವನದಲ್ಲಿ ರುಚಕ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ, ಕುಂಡಲ ಗಿರಿ ಮೇಲೆ, ವಕ್ಷಾರಗಿರಿ ಮೇಲೆ, ಇಷ್ಟಾಕಾರ ಮೇಲೆ, ಮಾನುಷೋತ್ತರ ಮೇಲೆ, ಕುಲಾಚಲಗಳ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಜನಮಂದಿರಗಳಿವೆ. ವಾಂಡುಕವನದ ಜನಾಲಯವು ಜಫನ್ಸ್ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳಿವೆ. ವಿಜಯಾರ್ಥಿಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ, ಜಂಬೂ-ಶಾಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನಮಂದಿರಗಳ ಉದ್ದಪ್ರ ಒಂದು ಹರದಾರಿಯಿದಿದೆ. ಉಳಿದ ಆ ಭವನವಾಸಿ ದೇವಗಳ ಭವನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತರರ ಮತ್ತು ಚೋತಿತಿ ದೇವಗಳ ಜನಾಲಯಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ಉದ್ದದ ಪ್ರಮಾಣವಿವೆ. ಜನೇಂದ್ರ ಭಗವಂತರು ಎಷ್ಟು ಸೋಡಿದ್ದಾರೆ ಅಪ್ಪುಜಿವೆ.

ಈಗ ಜನಮಂದಿರಗಳ ಬಾಹ್ಯಪರಿಕರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜನ-ಭವನಗಳ ನಾಲ್ಕು ನಿಟ್ಟಿಗೆ ನಾಲ್ಕು-ನಾಲ್ಕು ದ್ವಾರಗಳೂ ದಾಢನೆ ಮಣಿಮಯವಾದ ಮೂರು ಕೋಟಿಗಳಿವೆ. ಬಾಗಿಲುಗಳೂ ಗಿಂದ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾನಸ್ತಂಭಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಒಂಭತ್ತು ಸ್ತಂಭಗಳಿವೆ. ಮೂರು ಕೋಟಿಗಳ ಒಳಗೆ ಮೂರನೆಯ ಕೋಟಿಯ ಮಧ್ಯದ ಪಾನದಲ್ಲಿ ವನಗಳಿವೆ. ಎರಡನೆ-ಮೂರನೆಯ ಕೋಟಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಗಳಿವೆ, ಮೂರನೆಯ ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರಾಲಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಭೂಮಿಯಿದೆ. ಆ ಜನಭವನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರೆಂಟು ಗರ್ಭಗೃಹಗಳಿವೆ. ಆ ಜನಭವನಗಳ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳ ಸ್ತಂಭಗಳೂ ದಾಢನೆ ಸ್ವಾರ್ಥಮಯ ಎರಡು ಯೋಜನ ಅಗಲ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ ಎತ್ತರ, ಎಂಟು ಯೋಜನ ಉದ್ದವಿರುವ ದೇವಾಳ ಎಂದರೆ ಗೋಲಾಕಾರದ ಮಾಳಿಗೆಯೋಡನೆ ಮಂಟಪವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೂರೆಂಟು ಗರ್ಭಗೃಹಗಳಿವೆ. ಆ ಗರ್ಭಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿನಾಥ ಭಗವಂತರ ಶರೀರದಮ್ಮೆ ಎತ್ತರಪುಳ್ಳ ರತ್ನಗಳ ಒಂದು ಸೂರೆಂಟು ಜನಪ್ರತಿಮೆಗಳಿವೆ.

ಆ ಜನಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಿಂಹಾಸನ, ಮೂರು ಭತ್ತ, ಅಪ್ಪು ಪ್ರಾತಿಹಾಯ್ ಸಹಿತಿವಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ನೀಲಕುಂತಳಗಳಿವೆ. ಆ ಕೂದಲು ಪುದ್ದಲ ರತ್ನಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಿವೆ, ಕೂದಲುಗಳಿಲ್ಲ, ಪುದ್ದಲಗಳೇ ಇವೆ. ವಜ್ರ ಎಂದರೆ ರತ್ನಮಯ ದಂತಗಳ ಆಕಾರಸಹಿತವಿವೆ, ವಿದುಮ ಎಂದರೆ ಹವಳದ ಸಮಾನ ಕಂಪು ಮಂಟಗಳಿವೆ,

ಮೋಹ ಚಿಗುರೆಲೆಯ ಸಮಾನ ತೋಭಾಯಿಮಾನವಾದ ಕೆಂಪು ಹಸ್ತ ಹಾಗೂ ಪಾದತಲಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಯನಗಳು ತೋಷಿತಾಕ್ಷ ಮನೀಯಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅಂತ ಸೃಷ್ಟಿಕ ಮನುಷ್ಯವೇಯಿಂದು ರಾಜವಾತಿಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನೇತ್ರಗಳ ಕವ್ಯ ಗೊಂಬೆಗಳು ಅರಿವ್ಯ ಮನುಷ್ಯವಿವೆ. ರೆಷ್ಯೆಗಳು ಅಂಜನಮೂಲ ಮನುಷ್ಯವಿವೆ. ಭ್ರಮುಚಿ ಲತೆಗಳು ನೀಲ ಮನುಷ್ಯವಿವೆ. ಹೀಗೆ ಜೈನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿವೆ. ದಶ ತಾಲ ಪ್ರಮಾಣ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾಲದ ಪ್ರಮಾಣವು ಹನ್ನರದು ಅಂಗುಲವಿದೆ. ಮೊದಲು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಅದೇನು ಜನೇಂದ್ರದೇವರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಬಿನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಭರ್ಗ್ಯಾಹದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಕುವಾರರ ಹಾಗೂ ಯಾಕ್ಷರ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಯುಗಲಗಳು ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಭಾವಾರ ಹಿಡಿದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೊಂದು ಗಭರ್ಗ್ಯಾಹದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜನಪ್ರತಿಮೆಯ ಎರಡೂ ನಿಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ತ್ಯೇತ ನಿರ್ಮಲ ರತ್ನಮಯ ಚಾಮರಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆ ನಾಗಕುಮಾರ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತರು ಅರವತ್ತಾರ್ಥಿ ಲ್ಯಾ ಚಾಮರಗಳನ್ನು ಜಾಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನೂರೆಂಟು ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಹಾರಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಜನಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಎರಡೂ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ತೀದೇವಿ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ, ಸರ್ವಾಹ್ನ-ಯಾಕ್ಷ ಸನತ್ಸುಮಾರಿಯಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವರುಗಳ ರೂಪ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಪ್ರತಿಮೆಯ ಹತ್ತಿರ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ ಮುಂಗಲ ದ್ರವ್ಯಗಳು ತೋಖಿಸುತ್ತವೆ. ೧) ಗಂಡಿ, ೨) ಕಲತ, ೩) ಕನ್ನಡಿ, ೪) ಬೀಂಫಿಕೆ, ೫) ಧ್ವಜ, ೬) ಬಾಮರ, ೭) ಧತ್ತ, ೮) ದೀಪಸ್ಥಂಭ ಇವು ಎಂಟು ಮುಂಗಲ ದ್ರವ್ಯಗಳಿವೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮುಂಗಲ ದ್ರವ್ಯಗಳು ನೂರೆಂಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತೋಖಿಸುತ್ತವೆ.

ಗಭರ್ಗ್ಯಾಹದ ಹೊರಗೆ ರತ್ನವಿಚಿತ ಸುರ್ಣಾವುಯ ಪ್ರವ್ಯಾಗಳಿಂದ ತೋಭಾಯಿಮಾನವಾದ ಮುಖಿಮಂಟಪವಿದೆ, ಅದರಮುಂದೆ ಮಧ್ಯದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಕಲತಗಳಿವೆ. ಮಹಾದ್ವಾರದ ಎರಡೂ ಮಗಲಲ್ಲಿ ಇವ್ಯತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಧೂಪಫಂಟಗಳಿವೆ. ಅದೇ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹೊರಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಗೆ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಮನುಷ್ಯವಿಯ ಮಾಲೆಗಳಿವೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯವಿಯ ಮಾಲೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವ್ಯತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಸ್ವರ್ಣಾವುಯ ಮಾಲೆಗಳಿವೆ. ಆ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಎದುರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಮುಖಿಮಂಟಪವಿದೆ. ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಧೂಪ ಘಟಗಳಿವೆ. ಆ ಮುಖಿಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಂತ ಮಧುರ ರಘುನ-ರಘುನ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಮನೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಂಕಿಣ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ಗಂಟಿಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳೊಡನೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಗಂಟಿಗಳ ಸಮಾಧವು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ರಚನೆ ಸಹಿತ ತೋಭಾಯಿಮಾನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ.

ಈಗ ಜನಮಂದಿರದ ಚಿಕ್ಕ ದ್ವಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನಮಂದಿರದ ದಕ್ಷಿಣ-ಉತ್ತರದ ಕಡೆಯು-ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ಬಾಗಿಲುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ರಚನೆಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದೊಡ್ಡ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಅರ್ಥದ ಪ್ರಯೋಗದ್ದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯಮಾಲೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಇವೆ. ಧೂಪ ಘಟಗಳು ಹನ್ನರಡು ಸಾವಿರ ಇವೆ, ಸ್ವರ್ಣಾವುಮಾಲೆಗಳು ಹನ್ನರಡು ಸಾವಿರ ಇವೆ. ಆ ಚಿಕ್ಕ ದ್ವಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಮುಖಿಮಂಟಪಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುರ್ಣಾವುಘಟಗಳು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಇವೆ. ಸ್ವರ್ಣಾವುಮಾಲೆಗಳು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಇವೆ. ಧೂಪ ಘಟಗಳು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಮುಖಿಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಚಿಕ್ಕ ಗಂಟಿಗಳಿವೆ. ಆ ಮಂದಿರದ ಪ್ರಯೋಧಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಮನುಷ್ಯಮಾಲೆಗಳಿವೆ, ಇವ್ಯತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಸ್ವರ್ಣಾವುಮಾಲೆಗಳಿವೆ. ಮಾಲೆಗಳು ಗೋಡೆಯ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ನೇತಾದುತ್ತ-ತೊಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಕಲತಗಳು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಗಂಟೆ ಹೊದಲಾದವು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ತೊಗುತ್ತ ನೇತಾದುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಅಕ್ಷತ್ತಿಮ ಜನ ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳ ಬಾಹ್ಯ ರಚನೆಯ ವರ್ಣನೆಯು ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವಿದೆ.

ಸಾಫ್ಟ್	ಮನಸ್‌ಮಾಲೆ	ಸುವರ್ಚಾರ್ಕಲೆ	ಸುವರ್ಚಾರ್ಮಾಲೆ	ಘೂಷ ಫೆಟ್
ಮುಖಿ ಮಂಟಪದ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಎರಡೂ ಮಗ್ಗೆಲಲ್ಲಿ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಮುಂದೆ ಮುಖಿ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣದ ಚಕ್ಕೆ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣದ ಚಕ್ಕೆ ದ್ವಾರಗಳ ಮುಖಿ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ	೮೦೦೦	೩೨೦೦೦	೨೪೦೦೦	೨೪೦೦೦
	೬೦೦೦	೧೯೦೦೦	೧೯೦೦೦	೧೯೦೦೦
		೮೦೦೦	೮೦೦೦	೮೦೦೦

ಈಗ ಮುಖಿ ಮಂಟಪದ ವಿಭಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :- ಈ ಮಂದಿರದ ಮುಂದೆ ಮುಖಿ ಮಂಟಪವಿದೆ. ಅದು ಜನಮಂದಿರದ ಸಮಾನವೇ ನೂರು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ ವವತ್ತು ಯೋಜನ ಅಗಲ ಮತ್ತು ವದಿನಾರು ಯೋಜನ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಆ ಮುಖಿ ಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ಕತುಷೋಣಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಣಾ ಮಂಟಪವು ನೂರು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ ನೂರು ಯೋಜನ ಅಗಲ, ವದಿನಾರು ಯೋಜನ ಸ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಿದೆ. ಆ ಪ್ರೇಕ್ಷಣಾ ಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ಎಂಭತ್ತು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ ಎಂಭತ್ತು ಯೋಜನ ಅಗಲ, ಎರಡು ಯೋಜನ ಎತ್ತರ ಸ್ಥಾಂ ಮಯಿಸೀತವಿದೆ. ಈತದ ಅರ್ಥವು ವೇದಿಕೆಯಿದೆ. ಆ ಸೀತದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತುಷೋಣಾ ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ ಅರವತ್ತಾಳ್ಳು ಯೋಜನ ಅಗಲ, ವದಿನಾರು ಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾದ ಸಾಫ್ಟ್ ಮಂಟಪ ನಾಮದ ಸಭಾಮಂಟಪವಿದೆ.

ಕಾ ಸಾಫ್ಟ್ ಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ ಎತ್ತರ ಸ್ತೋಪಗಳ ಮನುಷ್ಯ ಸೀತವಿದೆ. ಆ ಸೀತವು ನಾಲ್ಕು ದ್ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಹಸ್ನೆರಡು ಕಮಲದ ವೇದಿಕೆ ಸಹಿತವಿದೆ. ಆ ಸೀತದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಚ್ಚು ಸಹಿತ ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ ಅಗಲ, ವದಿನಾರು ಯೋಜನ ಎತ್ತರ ರತ್ನಮಯಿ ಜಿನಬಿಂಬಗಳು ಸ್ತೋಪವಿದೆ. ಮೂರು ಕಚ್ಚು ಪಡೆದ ಯಾವ ರತ್ನರಾಶಿಯಿದೆ ಅದರ ಹೆಸರು ಸ್ತೋಪವಿದೆ.

ಅದರ ಮೇಲೆ ಜಿನಬಿಂಬಗಳು ವಿರಾಜಮಾನವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ತೋಪಗಳು ಒಂಬತ್ತು ಇವೆ. ಕ್ರಮದಿಂದ ಅಪ್ರಗಳ ಸ್ತರೂಪ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತೋಪದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಶಾವಿರ ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ-ಅಗಲ, ನಾಲ್ಕು ನಿಟ್ಟಗೆ ಹಸ್ನೆರಡು ವೇದಿಕೆಸಹಿತ ಸ್ಥಾಂ ಮಯಿ ಸೀತವಿದೆ. ಆ ಸೀತದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇ ಒಂದು ಯೋಜನ ಅಗಲ ವೃಕ್ಷವಿದೆ. ಆ ವೃಕ್ಷದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಮೂರು ಕೋಟಿಗಳೊಳಗೆ ಹಸ್ನೆರಡು ಯೋಜನ ಉದ್ದೇವಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಮಹಾಶಾಖೆಗಳಿವೆ, ಚಕ್ಕೆ ಶಾಖೆಗಳು ಅನೇಕವಿಷಯ ಮತ್ತು ಆ ವೃಕ್ಷವು ಮೇಲೆ ತುದಿಗೆ ಹಸ್ನೆರಡು ಯೋಜನ ವಿಭಾಗವಿದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪತ್ರ-ಫಲ-ಪುಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಿವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನೆಲದತ್ತ ಶಾವಿರ ಒಂದು ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತು ವೃಕ್ಷಗಳ ಪರಿವಾರ ಸಹಿತ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಚೈತ್ಯನಾಮದ ಎರಡು ವೃಕ್ಷಗಳಿವೆ, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಸೀತದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸೀತದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಿದ್ಧರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ವಿರಾಜಮಾನವಿದೆ. ಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸೀತದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅರಹಂತರಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ವಿರಾಜಮಾನವಿದೆ.

ಈ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸೀತದ ಮುಂದೆ ಸೀತವಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವರ್ಣಸಹಿತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂದ ಮಹಾದ್ವಾರಗಳು ನಿಂತುಕೊಡಿವೆ. ಆ ಧ್ವಂಸಗಳ ಹಸ್ನೆಮಯಾವಾದ ಸ್ತುಂಭಗಳು ವದಿನಾರು ಯೋಜನ ಎತ್ತರ ಒಂದು ಕೋಟು ವಿಭಾಗವಿದೆ. ಆ ಸ್ತುಂಭಗಳ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಕೆಲ್ಲಾ-ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಧ್ವಂಸಗಳು ವಸ್ತು ರೂಪದ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಶೋಭಾಯಿಮಾನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ, ಮೂರು ಕೋಟೆಗಳು ಕೂಡ ಶೋಭಾಯಿಮಾನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ. ಆ ಧ್ವಂಸಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲ, ವಸ್ತುದಂತ ಆಕಾರವಿರುವ ಕೋಟು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ವರ್ಣದ ಚಲುವನ್ನೋಳಗೊಂಡ ರತ್ನರೂಪದ ಪುದ್ಧಲಗಳೇ ಆ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಪರಿಣಿಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರತ್ನಮಯಿವೆಂದೇ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಆ ಧ್ಯಾದ ಕಟ್ಟಿಯ ಮುಂದೆ ಜನಮಂದಿರವಿದೆ. ಅದರ ನಾಲ್ಕು ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಘಟಪೂರಿತ ಸೂರ್ಯ ಯೋಜನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹಿಡಿಸಿ ಅಗಲ, ಹತ್ತು ಯೋಜನ ಅಗಲ, ಹತ್ತು ಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಾರ-ರತ್ನಮಯ ವೇದಿಕೆ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕು ಸರೋವರಗಳಿವೆ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಸಲ್ಲುವಾಗಿ ದಾರಿಯಿದೆ. ಆ ದಾರಿಯ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾದ ನಿಷ್ಠಾರವಾದ ಎರಡು ರತ್ನಮಯ ಭವನಗಳು ದೇವಗಳಿಗೆ ಮನೋರಂಜನೆಯ ಕುರಿತು ಇವೆ. ಅದರ ಮುಂದೆ ತೋರಣಗಳಿವೆ. ಅವು ಮಣಿಮಯಸ್ತಂಭಗಳ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಿವೆ. ಎರಡು ಸ್ತಂಭಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿದೆ ಮೇಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಯಾವ ರಚನೆಯಿರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ತೋರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ತೋರಣಗಳು ಮುತ್ತಿನ ರಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗಂಟೆಗಳ ಸಮೂಹ ಸಹಿತವಿವೆ. ಮುತ್ತಿನ ರಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಂಟೆಗಳ ಸಮೂಹವು ತೋರಣಗಳಲ್ಲಿ ತೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೋರಣವು ಬವತ್ತು ಯೋಜನ ಎತ್ತರವಾದ ನಿಷ್ಠಾರವಿವೆ. ಆ ತೋರಣಗಳು ಜನಬಿಂಬಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಹೋಳಿಸುತ್ತವೆ. ತೋರಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜನಬಿಂಬಗಳ ಆಕಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತೋರಣದ ಮುಂದೆ ಸ್ಥಾಪಿತ ಮನೋಮಯವಾದ ಪ್ರಥಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿವಿಧ. ಅದರ ಒಳಗೆ ಕೋಟಿಯ ದ್ವಾರದ ಎರಡೂ ಕಡೆಗೆ ಸೂರ್ಯ ಯೋಜನ ಎತ್ತರ, ಬವತ್ತು ಯೋಜನ ನಿಷ್ಠಾರವಿರುವ ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಎರಡು ಭವನಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಕೋಟಿಯವರಿಗಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾವ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಟಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೇಳಿದೆ ಅದರಿಂದ ಅರ್ಥ-ಅರ್ಥ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ತಿಳಿಯುವುದು. ಉಂದ ವರ್ಣನೆಯು ಮೂರೂ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾನವಿದೆಯಿಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಆ ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳು ಸಾಮಾಯಿಕಾದಿ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ-ಮಂಟಪ, ಸ್ಥಾನ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ ಅಭಿಷೇಕ-ಮಂಟಪ, ಸ್ವತ್ತ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ ನರ್ತನ-ಮಂಟಪ, ಸಂಗೀತಮಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ ಸಂಗೀತ-ಮಂಟಪ, ಅವಲೋಕನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ, ಅವಲೋಕನ-ಮಂಟಪ, ಕ್ರೀಡೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ ಕ್ರೀಡೆಯ-ಗ್ರಹ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಭಾಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ ಗುಣಾದ ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಉತ್ಸಾಹ ಉತ್ಸಾಹ ಉತ್ಸಾಹ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸ್ಥಾನ ಜಟಿಶಾಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದನಿವೆ.

ಕಾಗ ಮೊದಲನೇ ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಕೋಟಿಯ ಮಧ್ಯದ ಅಂತರಾಳದ ಸ್ಥರೂಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂದ, ಆನೆ, ಎತ್ತು, ಗರುಡ, ನವಿಲು, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಹಂಸ, ಕಮಲ ಮತ್ತು ಚಕ್ರ-ಈ ಹತ್ತು ಆಕಾರಗಳ ಧ್ಯಾಗಳಿವೆ. ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಂದು ಸೂರಾ ಎಂಟು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಎಂಭತ್ತು ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದಾ ಮನುಷ್ಯರು ಇತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯಾಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯಾಕ್ಕೆ ಒಂದುಸೂರಾ ಎಂಟು ಚಕ್ರ ಧ್ಯಾಗಳಿವೆ. (ಸಮಸ್ತ ಚಕ್ರ, ಧ್ಯಾಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಯು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಅರವತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಬದು ಸೂರಾ ಆರವತ್ತು ಇವೆ.)

ಮುಂದೆ ಎರಡನೇ ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ಕೋಟಿಯ ಮಧ್ಯದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಶೋವನ, ಸಹಸ್ರದಿವನ, ಚಂಪಜನ ಹಾಗೂ ಆಷ್ವಿವನವೆಂದು ನಾಲ್ಕು ವನಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾರಮಯ ಪ್ರಘಟಗಳಿಂದ ಶೋಭಾಯಮಾನ, ಮರಕತ ಮನೋಮಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕಲ್ಪವ್ಯಾಗಳಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ವೈಧೂಲ್ಯ ಮಣಿಮಯ ಭಲಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ವರಳಮಯವಾದ ರೆಂಬಿಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೋಜನಾಂಗ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ಕಲ್ಪವ್ಯಾಗಳಿವೆ.

ಆ ನಾಲ್ಕು ವನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚೈತ್ಯವ್ಯಾಗಳಿವೆ. ಆ ವ್ಯಾಗಳ ಮೂರು ಪೀಠಗಳ ಮೇಲೆ ಇವೆ ಮತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಸಹಿತವಿವೆ. ಆ ಧ್ಯಾಗಳ ರೆಂಬೆ, ಎಲೆ, ಪ್ರಘಟ ಫಲಗಳು ರತ್ನಮಯವಿವೆ ಮತ್ತು ಅವು ನಾಲ್ಕು ವನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿವೆ. ಆ ನಾಲ್ಕು ಚೈತ್ಯವ್ಯಾಗ ಕೆಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಲ್ಯಂಕಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಭತ್ತ-ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತ ಜನ್ಮಂದ್ರಾರಣಾಲ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿವೆ. ನಂದ ಮೊದಲಾದ ವದಿನಾರು ಕೊಳಗಳಿಂದ ಮೂರು ಕಡಿತಸಹಿತ ತೋಳಿಸುತ್ತವೆ. ವಸದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಗಳಿಂದ ಬರುವ ಮಾಗ್ರರೂಪದ ಏಧಿಯಿದೆ. ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ

ಮೂರು ಪ್ರಾಕಾರ ಸಹಿತ ಮೂರು ಹೀಗಳ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮದ ವೈಭಾಗ್ಯದಿನನೆ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ದಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವ ಮಾನಸ್ತಂಭಗಳಾಗಿ.

ಅಕ್ಷತಿಮ ಜಿನಾಲಯಗಳ ಮಹಿಮೆಯ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಾವಿರ ನಾಲಗೆಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಸಮಾಧರಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರ್ಥಕ ಇಂದ್ರನು ಒಂದು ಶಾವಿರ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನಿರಂತರ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ತ್ಯಾಪನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜವಾರ್ತೆ ಕಡಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಅಪರಿಮಿತ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಅಕ್ಷತಿಮ ಜಿನಾಲಯದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೊಳೆಕೊಂಡ ನಾಮದ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೆ ಶಬ್ದಾನ್ವಯದ ಶಿಧಿಯ ಶಲುವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜನಪ್ರಾಚೀಯ ಕಥನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಜನಪ್ರಾಚೀಯ ಫಲದಲ್ಲಂತೂ ಅನೇಕರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡುವಂಥ ಮಾತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಅರ್ಥಚ್ಚರಣ ಸಪರ್ಯಾ ಮಹಾನುಭಾವಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಮವದತ್ತಾ ।

ಭೇಃ ಪ್ರಮೋದಮತ್ತಃ ಕುಸುಮೇನೈಕೇನ ರಾಜಗೃಹೇ ॥೧೧೦॥

ಅರ್ಥ :- - ರಾಜಗೃಹನಾಮದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನೇಂದ್ರರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಹರುವದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ತನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದಂಥ ಒಂದು ಕಷ್ಟೆಯು ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ಅದು ಮಹಾಪುರುಷರಾದ ಭವ್ಯ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಅರಹಂತರ ಚರಣಗಳ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಮಹಾನ ಪ್ರಭಾವಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಅದರ ಕಥೆಯು ಹೋಗಿದೆ :- - ಮಗಧ ದೇಶದ ರಾಜಗೃಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕರಾಜನು ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾಗದತ್ತನಾಮದ ಓರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಭವದತ್ತಾ ನಾಮದ ಓರ್ವ ಪತ್ತಿಯಿದ್ದಳು. ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯು ಆರ್ಥರಿಕಾಮದಿಂದ ಸತ್ತು ತನ್ನದೇ ಮನೆಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟೆಯು ರೂಪದಿಂದ ಉತ್ಸ್ವಸ್ಥಾದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಪತ್ತಿಯಾದ ಭವದತ್ತಾಳು ತಮ್ಮ ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟೆಗೆ ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ಭವದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅದು ಪೂರ್ವಭವದ ಸ್ವೇಚ್ಛವನ್ನು ಶ್ರೀಸಿ ಬಲವಾಗಿ ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಜಿಗಿಯುತ್-ಜಿಗಿಯುತ್ ಆ ಭವದತ್ತಾಳ ಬಟ್ಟೆಯು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿತೊಡಿತು. ಆಗ ಅವಳು ಅದನ್ನು ಬುನ್ನಿಸಿ ದೂರ ಎಸೆದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಷ್ಟೆಯು ಮತ್ತೆ ಆ ಭವದತ್ತಾಳ ಬಟ್ಟೆಯು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತೊಡಿತು. ಆಗ ಅವಳು ಆ ಕಷ್ಟೆಯನ್ನು ದೂರ ಎಸೆದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

‘ಒ ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದೊಡನೆ ಒಂದು ಕಷ್ಟೆಯು ಬಲವಾಗಿ ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರ ಕಾರಣವೇನು ?

- ಎಂದು ಒಂದು ದಿವಸ ಆ ಭವದತ್ತಾಳು ಸುವರ್ತತನಾಮದ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿ ಮುನಿರಾಜರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುನಿರಾಜರು -

‘ಭದ್ರೇ ! ತಮ್ಮ ಪತಿ ನಾಗದತ್ತನು ಆರ್ಥರಿಕಾಮದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಕಷ್ಟೆಯಾಗಿ ಮಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಬಾತಿಸ್ಯರಣಿ ಭೂಜಾನವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸ್ವೇಚ್ಛವನ್ನು ಶ್ರೀಸಿ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ಆ ಭವದತ್ತಾಳು ಕಷ್ಟೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಜೀವವೆಂದು ಮುನಿರಾಜರುಗಳಿಂದ ಹೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಷ್ಟೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸನಾನಪ್ರಾರ್ಥಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತ್ತಾಳೆ.

ಒಂದು ದಿವಸ ಭಗವಾನ ಮಹಾವೀರಪ್ರಭುಗಳ ಸಮವರ್ಣನ್ವಯ ವೈಭಾರವರವತದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಶ್ರೀಎಕರಾಜನು ಎಲ್ಲರೂ ವಂದನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಶಲುವಾಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನಂದಭೇರಿ ಹೋಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ನಗರದ ಸಮಸ್ತ ಭವ್ಯ ಜೀವರುಗಳು ಭಗವಂತರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಶಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವಾಸ್ತುಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಜಯ-ಜಯಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ತುಂಬ

ವರುಷದಿಂದ ಉದ್ಯತ್-ಭಾರಿಸುತ್ತ, ಸ್ವತ್-ಗಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆನಂದವೇ ಆನಂದವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಒನರ ಪೂಜಾಜನ್ಯ ಅನಂದದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಕವ್ಯಗೂ ಕೂಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವು ಉತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಗ ಆ ಕವ್ಯೆಯು ಕೂಡ ಒಂದು ಅರಳಿದ ವ್ಯಾಪ್ತವನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅನಂದದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಿತವಾಗುತ್ತ ಏರಭಗವಂತರನ್ನು ಪೂಜೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವದಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋದ ಆ ಕವ್ಯೆಯು ವೈಭಾರತವರ್ತದ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತುಶಾಬಿರ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಆ ಸಮವಸರಣಾವೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶರೀರದಿಂದ ಅಕ್ಕಂತ ಅಸಮರ್ಥನಾದ ನಾನೆಲ್ಲಿ? ಅಲ್ಲಿನಾನು ಹೇಗೆ ತಲುಪಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಆ ಕವ್ಯೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ಈಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತತ್ತು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ಅನೆಯ ಕಾಲ ಕೆಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಶತ್ತು ಮೋಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಸೌಧಮರ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಪನ್ನ ದೇವನಾಗಿ ಮುಟ್ಟದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವಧಿಭಾಣದಿಂದ ನಾನು ಪೂಜೆಯ ಭಾವ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ದೇವತದವನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿದಲ್ಲಿ ಕವ್ಯೆಯ ಚಿಹ್ನವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿ, ಪೂಜೆಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಭಗವಂತರ ಸಮವಸರಣಾದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಭಾವದ ಫಲವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟಭಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕವ್ಯೆಯಂಥ ಒಂದು ತಿರುಂಟ ಪೂಜೆಯು ಅದು ಪೂಜೆಯ ಸ್ಥಾನದವರೆಗೆ ತಲುಪಲೇ ಇಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಪೂಜೆಯ ಭಾವ ಮಾಡಿಯೇ ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹದ್ವಿಕ ದೇವವಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಜೀವಿತದ ಪೂಜೆಯ ಪ್ರಭಾವವು ಅಂತಹುದಿಯಿದೆ. ಗೃಹಾಭಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಶಾಮಗಳ ವಿಶುದ್ಧೆ ಮಾಡುವಂಥ ಶರಣಾಕಂದರೆ ಒಂದು ನೆತ್ತೆ ಜಿನಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇದೆ. ಜಿನಪೂಜೆಯನ್ನು ನರೂ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಧಂಪತಿಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ ವಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೂಜೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಾಡಿಸುವುದು, ಮಾಡುವಂಥವರನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದೆಲ್ಲವೂ ಪೂಜೆಯೇ ಇದೆ. ಒಂದು ಧ್ರುವ್ಯದಿಂದ ಕೂಡ ಪೂಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಹಂತ ದೇವರ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಉಜ್ಜ್ವಲತೆಯು ಎಪ್ಪಿಂಬಿಲುವುದು, ಎಂಥದು ಇರುವುದು ಅಪ್ಪೆ, ಅಂಥದೇ ಫಲವು ನಮಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಜಿನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ, ಭಾಮರ, ಸಿಂಹಾಸನ, ಕಲ್ಪ, ಗಂಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನದ, ಬೆಳ್ಳಿಯ, ತಾಮ್ರದ, ಹಿತ್ಯಾಳೆಯ, ಕಂಚಿನ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ಎಪ್ಪುತಮ್ಮ ಸಾಮಧ್ಯ ವಿದೆ ಅಪ್ಪುಜಿನಮಂದಿರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ವೈಯಾವೃತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೀರ್ಣ ಮಂದಿರಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ-ಜೀರ್ಣಾದಾರ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಿನಮಂದಿರಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿಸುವುದು, ಹೊಸ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ಕಳಸ ಏರಿಸುವುದು ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅರಹಂತರ ವೈಯಾವೃತ್ಯವಿದೆ.

ಜಿನಮಂದಿರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ - ಜಿನಮಂದಿರದ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋಮಲವಾದ ಪೂರಕೆಯಿಂದ ಯಿತ್ಯಾಭಾರದೊಡನೆ ಗುಡಿಸುವುದು, ಅಭಿಷೇಕ, ಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದವಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ನೀರು ತರುವುದು, ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೋಳಿದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು, ಪೂಜೆ-ಪ್ರಕಾಲನದ ಪಾತ್ರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜ್ವಲವುದು, ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸುವುದು, ಗಾನ-ಸ್ವತ್ಸ-ವಾದ್ಯ ಮೊದಲಾದವಗಳಿಂದ ಅರಹಂತರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲವು ಅರಹಾ ವೈಯಾವೃತ್ಯವಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ವಚನದಿಂದ, ಕಾಯಿದಿಂದ, ಧನದಿಂದ, ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ, ಕಲೆಯಿಂದ ಅರಹಂತರ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವು ವೃದ್ಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಧನಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡುವ, ಶರೀರಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡುವ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ, ಬಲಪಡೆಯುವ, ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯುವ ಸಭಲತೆಯು ಜಿನ ಮಂದಿರದ ವೈಯಾವೃತ್ಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ.

ಜಿನಮಂದಿರದ ವೈಯಾವೃತ್ಯದಿಂದ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಾತ್ಸ್ಥಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸಮುದ್ರ ಸದ ಪ್ರಾತ್ಸ್ಥಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಿಥಾಜಾನ ಹಾಗೂ ಮಿಥಾತ್ಮದ್ವಯ ಅಭಾವವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜಿನಮಂದಿರದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಸಾಫ್ರಾಯ, ಸಂಯಮ, ಪ್ರತ, ಜಪ, ತಪ, ತೀಲ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳ ಪ್ರಾತ್ಸ್ಥಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನರಕ, ತಿರುಂಟ ಮೊದಲಾದ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದರ ಅಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿನಮಂದಿರದ ಸಮಾನ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವಂಥದು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಜನಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಿತ್ಯದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರವರ್ಗ-ಪರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಶೋತ್ರಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ವಕ್ತಾನ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಿತ್ಯದಿಂದ ಅದೆಮ್ಮೋ ಜನರು ಕಾಯೋತ್ಗ್ರಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಜವ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಾಚೀ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸ್ವಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ತತ್ತ್ವಗಳ ಹಿಂದಿರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಪ್ರಕಾರ ಪಂಚ ಉಪವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಹಳವು ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಭಜನ, ಕೆಲವರು ಸ್ವತ್ತ, ಕೆಲವರು ಗಾಯನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸಾಧ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಧರ್ಮಧಾರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ವೀರರಾಗ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಉಪಕರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಜನಮಂದಿರದ ನಿರ್ಮಿತ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಣ್ಯ-ಪಾಪ, ದೇವ-ಕುದೇವ, ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮ, ಗುರು-ಕುಗುರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತ್ಯ-ಅಭಕ್ತ್ಯ, ಕಾರ್ಯ-ಅಕಾರ್ಯ, ಹೇಯ- ಉಪಾದೇಯಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಕೂಡ ಜನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಾಗ್, ಪ್ರತ, ಶೀಲ, ಸಂಯಮ, ಭಾವನೆಯ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥರಣ ಮಾಡುವುದು ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜನಮಂದಿರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜನಮಂದಿರದ ಸಮಾನ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಉಪಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಜನಮಂದಿರವು ಅಶರಣಾರ್ಥಿಗೆ ಶರಣವಿದೆ. ಏಗೆ ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಜನಮಂದಿರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆದರ ವೈಯಾವೃತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ವೈಯಾವೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಾಚೀ, ಜನಮಂದಿರದ ವೈಯಾವೃತ್ಯ ಮಾಡಲು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಈಗ ವೈಯಾವೃತ್ಯದ ಬದು ಅತಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥ ಸೂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಹರಿತಪಿಧಾನನಿಧಾನೇ ಹ್ಯಾನಾದರಾಸ್ವರಣಮತ್ಸರತ್ವಾನಿ ।

ವೈಯಾವೃತ್ಯಸ್ವೇತೇ ವೃತ್ತಿಕ್ರಮಾಃ ಪಂಚಕ್ಷಾಂತೇ ॥೧೧॥

ಅರ್ಥ :- ವೈಯಾವೃತ್ಯ ಎಂದರೆ ಹರಿತಪಿಧಾನ, ಹರಿತನಿಧಾನ, ಅನಾದರ, ಅಸ್ವರಣ ಮತ್ತು ಮತ್ಸರತ್ವವಿಂದು ದಾಸದ ಬದು ಅತಿಚಾರಗಳು ತಾಗ್ಯಗಿರ್ಣಾಗಿವೆ.

೧) ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಯಾವ ಅನ್ನ ನೀರು, ಇಂಥಂತಹ ಮೊದಲಾದವಗಳಿವೆ ಅವನ್ನು ಹಸಿರು ಎಲೆ, ಉಟದ ಎಲೆ, ತಾಂಬೂಲದೆಲೆ, ಕಮಲಪತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಚಿತ್ಯದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಡುವುದು ಅದು ಹರಿತಪಿಧಾನ ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೨) ಹರಿತ ಎಂದರೆ ಪನಸಪ್ರಿಯ ಎಲೆ ಮೊದಲಾದಪ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅದು ಹರಿತನಿಧಾನ ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೩) ದಾಸವನ್ನು ಅವಿನಯದಿಂದ, ಅನಾದರದಿಂದ, ಶ್ರಯ ದಟಸಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಅದು ಅನಾದರನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೪) ಪಾತ್ರರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಲುವಾಗಿ ನೀರಾಯ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಅನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಮರೆತು ಹೋಗುವುದು, ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ದೃವ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುವುದು ಅದು ಅವಿಸ್ತರಣ ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ. ೫) ಅನ್ನ ದಾನಿಗಳೂದನೆ ಈಜ್ರೆ ಮಾಡಿ ದಾನ ಕೊಡುವುದು ಅದು ಮತ್ಸರ ನಾಮದ ಅತಿಚಾರವಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ದಾನವೈಯಾವೃತ್ಯವಿದೆ ಅದರ ಬದು ಅತಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮದ್ದಾದಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಮಿ ಸಮಂಭದ್ರಾಚಾರ್ಯದೇವ ವಿರಚತ ರತ್ನಕರಂಡ ಶ್ರವಣಾಕಾರದ

ಪಂ. ಸದಾಸುಖಿಜೀಯವರು ಬರೆದ ಧೂಂಡಾರಿ ಭಾಷಾ ಐಕೆಯಲ್ಲಿ

ಬದನೆಯ ಶಿಕ್ಷಾವೃತ ಅಧಿಕಾರವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಭಾವನೆ ಅಧಿಕಾರ

ಈಗ ತೀವ್ರ ಪರಮಾಗುಡುಗಳ ಕೃಪಯಿಂದ ಪರಮಾಗಮದ ಅಳ್ಳಿಯಂತೆ ಭಾವನೆಯೊಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾಧಿಕಾರ ಉರ್ಜೆಯನ್ನೇ ಚೆ. ಸಮಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವು ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಪರಿಣಾಮದ ಉಜ್ಜ್ವಲತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಮಿಥಾಯಾದರ್ಶನದ ಅಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ, ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವು ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ, ಭಾವನೆಯಿಂದ ಏಕರಾಗತೆಯ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಶುಭಧಾರ್ಥನದ ಅಭಾವವಾಗಿ ಶುಭಧಾರ್ಥ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಿರಾರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥದು ಭಾವನೆಯೇ ಇದೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಾರದು.

ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರತಿಗಳ ಇವ್ವತ್ತೆ ಮಾತ್ರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಅಹಿಂಸಾಖಾಪ್ರತಿದಿನ ಭಾವನೆಗಳು : ಅಹಿಂಸಾಖಾಪ್ರತಿದಿನ ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಇದು ಭಾವನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯ ಅಭಾವ ಮಾಡಿ, ಮಿಥಾ ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ಯಾಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದುವುದು; ಅನ್ಯ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಇಷ್ಟವಿಯೋಗ, ಮಾನವಾನಿ, ತಿರಫ್ಯಾರ, ಧನದ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ರೋಗಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಹಾಸಿಸಿರುವುದು ಅದು ಮನೋಗುಷ್ಠಿ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೨) ಹಾಸ್ಯದವಚನ, ವಿವಾದದ ವಚನ, ಅಭಿಮಾನದ ವಚನಗಳನ್ನಾಡಿರುವುದು; ಹಿಂಸೆಯ, ಕಲಪದ, ಅಪಯುಹದ ಕಾರಣರೂಪವಾದ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡದಿರುವುದು ಅದು ವಚನಗುಷ್ಠಿ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೩) ತ್ರಂಜಿತವಾಗಳ ವಿರಾಧನೆಯನ್ನು ನಿರಾರಿಸಿ, ಹಸಿರು ಮುಲ್ಲು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿರುವ ಮಾಡಲಾದುವನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ, ನೋಡಿ ತೋಡಿಸಿ ಗಮನ ಮಾಡುವುದು, ಪತ್ತುವುದು, ಇಳಿಯುವುದು, ಲಂಘಿಸುವುದು; ತುಂಬ ಯತ್ಪೂರ್ವಕ ತಮ್ಮ ಕಾಮಕ್ಷ್ಯದ ಅನುಸಾರ ತಮ್ಮ ಕೈ-ಕಾಲು ಹಾಗೂ ಅಂಗ-ಲುಪಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಬಾಧ್ಯಯಾಗದ ಹಾಗೆ ತುಂಬ ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ಚಲನ-ವಲನ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಕ್ಯಾರ್ಯಾಸ್ಥಮಿತಿ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೪) ಅನ್ಯ ನೀರು, ಬಟ್ಟೆ ಆಕಸ, ತಯ್ಯಾ, ಕಲ್ಲು, ಕಟ್ಟಗೆ, ಮಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ ಪಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಮು, ಒತ್ತಾಕೆ, ಕಂಹು, ಲೋದ, ಜಿನ್ಸು ಬೆಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿಯ ಪಾತ್ರಗಳು, ಎಕ್ಕೆ-ಹುಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ರಚನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಗೃಹಸ್ಥಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಇತರ ಜೀವಗಳ ಫಾತವಾಗದಂತೆ ಯತ್ಪೂರ್ವಕ ಇಡಬೇಕು-ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕರೀರದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಕಷ್ಪವಾಗಬಾರದು, ಯಾರದಾದರೂ ಕಡಕಾಗುವುದರಿಂದ-ಹಾನಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರರಿಗೆ ಕಷ್ಪವಾಗಬಾರದು. ಇತರ ಜೀವಗಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಸ್ತುವನ್ನು ಇಡುವುದು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು ಅದು ಆದಾನಿಸ್ಕ್ಷೇಪಣ ಸಮೀತಿ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೫) ಗೃಹಸ್ಥನು ಉಣಿವಾಗ-ಕುಡಿಯುವಾಗ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಂತೂ ದ್ರವ್ಯ-ಕ್ಷೇತ್ರ-ಕಾಲ-ಭಾವದ ಯೋಗ್ಯತೆ-ಅಯೋಗ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಶರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಸ್ವಿಕರಿಸಬೇಕು. ಮೊರಗೆ ಬೆಳೆಸಿನಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಪ್ರನಃ ಪ್ರನಃ ತೋಡಿಸಿ, ತುಂಬ ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ತುತ್ತನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುತ್ತಿನ್ನಬೇಕು. ಅಪುರದಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ನೋಡದೆ-ತೋಡಿಸದ ಭೋಜನ ಮಾಡದಿರುವುದು ಅದು ಆಯೋಜಿತವಾನ ಭೋಜನ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಟಿಂಷಾಲುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಇದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು, ಮತ್ತೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಶತ್ಯ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಇದು ಭಾವನೆಗಳು : ಈಗ ಶತ್ಯ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಕ್ರೋಧತ್ವಾಗ, ಲೋಭತ್ವಾಗ, ಭೀರುತ್ಪತ್ತಾಗ, ದಾಷ್ಟತ್ವಾಗ ಮತ್ತು ಅನುವಿಚಿ ಭಾವನೆ ತ್ವಾಗದೆಂದು ಇದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೧) ಶತ್ಯ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವ ಗೃಹಸ್ಥನು ಕ್ರೋಧ ಮಾಡುವುದರ ತ್ವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕ್ರೋಧ ಪರಿಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನು ಶತ್ಯ ಹೇಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಬಿದುಪ್ರದರಿಂದ ಕ್ರೋಧದ ತ್ವಾಗವಾದ ನಂತರವೇ ಶತ್ಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಬಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಪರೀತ ನಿಮಿತ್ತಪ್ರ ದೋರಕುವುದರಿಂದ ಕ್ರೋಧಪ್ರ ಉತ್ಸಂಘಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ ನನ್ನ ಪರಿಸಾಮದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧಜನಿತ ತೀವ್ರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿನಾನು ಮಾತನಾಡದೇ ಮೌನವಾಗಿರುವುದೇ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡುವುದರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆನಂದರೆ ಕಾಯ ವಿಂಂದಾದವು ವ್ಯಾದಿಸಲಾರದು, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕ್ಷಮಾಗುಣವೂ ತೆರಳಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನ್ನ ವ್ಯದಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಂಘಾದ ಕ್ರೋಧಜನ್ಯ ಅಗ್ನಿಯ ಉಪಕರ್ಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಚನಗಳ ಪ್ರಪೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ದೃಢಕಂಕಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಕ್ರೋಧ ತ್ವಾಗ (ಮೌನಗ್ರಹಣ) ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೨) ಲೋಭದ ಕಾರಣ ಶತ್ಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ, ಆದುದರಿಂದ ಅನ್ನಾಯ ಪೂರ್ವಾಕಾದ ಲೋಭವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಅದು ಲೋಭತ್ವಾಗ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೩) ಭಯದ ವರ್ತಿಭೂತನಾಡವನು ಶತ್ಯವಚನ ಆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ, ಭಯದ ತ್ವಾಗ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಶತ್ಯವಚನ ವೇಳಿಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಯದ ತ್ವಾಗ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಭೀರುತ್ಪತ್ತಾಗ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೪) ಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಶತ್ಯವಚನಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ, ಆದುದರಿಂದ ಅಣುಪ್ರತ ಧಾರಿಯು ದಾಷ್ಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ವಾಗಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ, ಅದು ಹಾಸ್ಯತ್ವಾಗ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೫) ಜನಮಾತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಜನಮಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡುವುದು ಅದು ಅನುವಿಚಿಭಾವಣತ್ವಾಗ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಯಾರು ತಮ್ಮ ಶತ್ಯ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕ್ರೋಧದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಅವತ್ತಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುವಂಥ ಲೋಭವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ರೋಧಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದರಿಂದ ಲೋಭ ವಿರುದ್ಧ ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಧನವ್ಯ ಹೊರಟು ಮೋಗುವುದರ ಭಯ, ಶರೀರವ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗುವುದರ ಕುರಿತು ಭಯವದುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಶತ್ಯಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಯಸುವವರು ಇತರರ ಹಾಸ್ಯವನ್ನೊಂದೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನಮಾತ್ರದ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಚನಗಳನ್ನೊಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಚೌಯ್ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದ ಇದು ಭಾವನೆಗಳು : ಅಚೌಯ್ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ಯಾಗಾರ, ವಿಮೋಚಿತಾವಾಸ, ಪರೋಪರೋಧಾಕರಣ, ಬೈಕ್ಕುತ್ಪಾದಿ ಮತ್ತು ಸಧಕಾರ್ಯವಿಂದಾದವಂದು ಇದು ಭಾವನೆಗಳಿಂದ. ಅಚೌಯ್ ಅಣುಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಗೃಹಸ್ಥನು ಈ ಇದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ.

೬) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ದುಷ್ಪ, ತೀವ್ರಕಷಾಯಿ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ಕಾಯಿವಂಥ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಮನಸ್ಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಭಾವವಿದಬೇಕಾಗುವುದು. ತೀವ್ರ ಕಷಾಯಿಯಾದ ದುಷ್ಪರ ನಿಕಟದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಸಾಮದ ಶುದ್ಧತೆಯು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಮೋಗುತ್ತದೆ, ದುಧಾರ್ಥನವ್ಯ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾಬಿಗಳಿಂದ ಶಾಸ್ಯವಿರುವ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವುದೇ ಶೂನ್ಯಾಗಾರ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ೧) ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಹವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ನಿರಾಕುಲವಾಗಿರುವುದು ಅದು ಏಮೋಣಿತಾವಾಸ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ೨) ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಪಂತದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಕುಲತ್ವಕೊಳ್ಳಿದುರುವುದು ಅದು ಪರೋಷರೋಧಾಕರಣ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ೩) ಅನ್ಯಾಯ-ಅಭಕ್ತಿ ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಭೋಗಾಂತರಾಯ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದ ಅನುಷಾರ ಯಾವ ಸರಪ-ನೀರಪ ಭೋಜನವು ದೊರಕುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಭೈಕ್ಷ್ಯ, ಶುದ್ಧಿ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ೪) ಶಾಧ್ಯೋ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸಂವಾದ ಮಾಡಿರುವುದು ಅದು ಸಧ್ಯಮಾರ್ಚ ವಿಸಂವಾದ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಚೌರ್ಯ ಅನುವೃತ್ತವನ್ನು ಧರಿಸಿದವರು ಈ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಚಯ್ಯ ಅನುವೃತ್ತದ ಬದು ಭಾವನೆಗಳು : ಬ್ರಹ್ಮಚಯ್ಯ ಅನುವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿರಾಗ ಕಥಾತ್ಮವಣಿದ ತ್ಯಾಗ ಸ್ವೀಯರುಗಳ ಮನೋಹರವಾದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರ ತ್ಯಾಗ, ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಸಿದ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಸ್ವರಂತ ಮಾಡುವುದರ ತ್ಯಾಗ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ರಸದ ಭೋಜನ ಮತ್ತು ಇಂದಿಯಗಳಲ್ಲಿ ದರ್ಪವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಭೋಜನದತ್ಯಾಗ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ತ್ಯಾಗವೆಂದು ಇವು ಬದು ಭಾವನೆಗಳಿವೆ.

೧) ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ರಾಗವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥ ಕಥೆ-ವಾರ್ತೆಗಳ ಶ್ರವಣದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ೨) ಇತರರ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಮನೋಹರವಾದ ಅಂಗ, ಎದೆ, ತೊಡೆ, ಮುಖ, ಕಣ್ಣಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ರಾಗಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವುದರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ೩) ಅನುವೃತ್ತ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡುವ ಮೊದಲಿನ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಸಿದ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಸ್ವರಂತಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ೪) ಇವ್ಯಾಪ್ತಾ-ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಕಾಮೋದ್ವೀಪಕವೂ ಆದ ಭೋಜನದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ೫) ತಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಅಂಡನ, ಮಜ್ಜನ, ಪನ್ನೀರು, ಎನ್ನೆ ಮಗಂಧದೆಣ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾಮವಿಕಾರವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವಂಥ ಪಸ್ತು ಅಭರಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಅದು ಸ್ವರ್ಪರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರತ್ಯಾಗ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚಯ್ಯ ಅನುವೃತ್ತವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಈ ಬದು ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಪರಿಗ್ರಹಪರಿಮಾಣ ಅನುವೃತ್ತದ ಬದು ಭಾವನೆಗಳು : ಈಗ ಪರಿಗ್ರಹ ಪರಿಮಾಣಾನುವೃತ್ತದ ಬದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೧) ಪರಿಗ್ರಹಪರಿಮಾಣಾನುವೃತ್ತವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥ ಗೃಹಸ್ಥನು ಅಧಿಕ ಪಾಪ-ಬಂಧದ ಕಾರಣವಾದ ಅನ್ಯಾಯರೂಪದ ಅಭಕ್ತಿ, ಪದಾರ್ಥಗಳ ತ್ಯಾಗವನ್ನಂತೂ ಯಾವಜ್ಞಾವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೨) ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಮನೋಜ್ಞವಿಲ್ಲದ ಸುಂದರವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಯುಷಣ ಮಾಡಬಾರದು. ೩) ಉತ್ತರ ಮನೋಜ್ಞವಿಲ್ಲದ ಸುಂದರವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಯುಷಣ ಮಾಡಬಾರದು. ೪) ಇತರ ಜೀವರುಗಳ ಸುಂದರ ವಿಷಯಭೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಭೋಗವನ್ನಬೇಕ್ಕಿಸುವ ಲಾಲಸೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಇವು ಪರಿಗ್ರಹಪರಿಮಾಣ ಪ್ರತದ ಬದು ಭಾವನೆಗಳಿವೆ. ಬದು ಪಾಪಗಳು ಮಹಾನಿಂದ್ಯರೂಪವಿವೆ. ಅವುಗಳ ತ್ಯಾಗದ ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಹಿಂಸೆಯ ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರೇರಣೆ : ಈ ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಬದು ಪಾಪಗಳಿಂದ್ಯ ಅವುಗಳಿಂದ ಮಹಾ ದು:ವಿವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದು ಕೆಡಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭವಗಳೊಳಗೆ ಚುಂಡಾದು:ವಿವನ್ನು ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪಾಪಗಳಿಂದ ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಅವನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಂಥವನು ನಿರಂತರ ಭಯಭೀತನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಯಾವನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನೊಡನೆ ಅನೇಕ ಭವಗಳವರೆಗೆ ವೈರದ ಸಂಖ್ಯಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾವನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಅವನ ಸ್ತ್ರೀ, ಪುತ್ರ, ಪೌತ್ರ, ಮಿತ್�, ಕುಟುಂಬದವರು ವೈರಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಿಯರ್ಂಚಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಯಾರು ಕೋಲು, ಕಲ್ಲು, ಶಸ್ತ್ರ, ಬಾರಕೋಲ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾರೆ ಅವರ ವೈರದ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುದೆ ತಿಯರ್ಂಚಗಳು ಕೂಡ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೆ, ಕುದುರೆ, ಶರ್ವ, ಒಂಟಿಗಳು ಅಧಿಕ ದಿವಸದವರೆಗೆ ವೈರಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಕೊಂಡು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಇತರರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂಥವನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದ್ಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಪಾಸಿಯೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಮಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇವನು ಯಾರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಅವರೂ ಇವನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ದೂರೆಯಿಂದ ತೀವ್ರ ದಂಡನೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಕ್ಯಾ-ಕಾಲು, ಮೂಗುಗಳನ್ನು ಕತ್ತಲಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ದೂರೆಗಳು ಸರ್ವಸ್ವದನ್ನು ದೋಷಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅತಿಶಯ ಅವಮಾನ, ಕತ್ತೆಯು ಆರೋಹಣ ಮೊದಲಾದ ತೀವ್ರ ದಂಡನೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದವರೆಗೆ ನರಕಾದಿದುಗಳತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ತಾಡನ, ಮಾರನ, ಭೇದನ, ಭೇದನ, ವೈತರಣೀನದಿಯ ಶಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಆಸಂಖ್ಯಾತ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ, ತಿಯರ್ಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರರೋಗ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಅವಮಾನ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಅನಂತ ಭವಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಯಾರು ಅನ್ಯ ಜೀವಗಳ ಫಾತವನ್ನಂತೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಣವನ್ನಂತೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೋಧಪೂರ್ವಾರ್ಥಕ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಸಾಮಧ್ಯರ್ಥಿಂದ ಅನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ, ತಿಯರ್ಂಚ, ಬಾಲಕ, ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಒದೆಯುತ್ತಾರೆ, ಗುದ್ದುತ್ತಾರೆ, ಬಾಟಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕೋಲು, ಬಾರಕೋಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ತೊಂದರೆಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಹಾಗೆ ಭಯಂಕರ ಕಷ್ಟಪಡೆಯುವಂಥ ಮಹಾ ಅಪಯಕದ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಪಾತ್ರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರು ನಿರ್ದಾಯ ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಕಷಾಯದ ವರ್ತಿಭೂತರಾಗಿ ವಿಕಲತ್ಯಯ ಜೀವಗಳ ಫೋರ ಆರಂಭ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಮಾಡಿ ಫಾತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ವನಸ್ಪತಿಯ ಭೇದನ, ಪ್ರಾಣಿ-ಜಲ-ಅಗ್ನಿ-ವಾಯುಕಾಯ ಜೀವಗಳನ್ನು ಅಳ್ಳಾನಭಾವದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಏರಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಜ್ಞರ್, ಸನ್ನಿಪಾತ, ಅಮವಾತ, ಪ್ರಕ್ಷಫಾತ, ಸಂಗ್ರಹಣೀ, ಅತಿಖಾರ, ವಾತ, ಪಿತ್ರ, ಕಘ, ಹುರುಕು, ಕಚ್ಚಿ ಕೆಮ್ಮೆ, ಕುಷ್ಯರೋಗ, ಭಗಂದರ, ಮಹಾಮಾರಿ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳ ಫೋರ ದುಃಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ, ಅನೇಕ ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ, ದರಿದ್ರತೆ, ಇಷ್ವಾನೀಯೋಗ ಮೊದಲಾದ ಫೋರ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಈ ಲೋಕ ಹಾಗೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಫೋರ ದುಃಖರೂಪದ ಫಲವು ದೂರಕುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಹಿಂಸೆಯ ತ್ವಾಗ ಮಾಡುವುದೇ ಶೈವಾವಿದೆ.

ಯಾರು ಜೀವಗಳ ಮೇಲೆ ದಯಿಮಾಡಿ ಸಮಸ್ತ ಜೀವಗಳಿಗೆ ಅಭಯದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಜೀವಗಳ ಏರಾಧನೆಯನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯತ್ನಾಭಾರದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಮಾದಕೊರೆದು ಅಂಡಿಸಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮರುಬುಧುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ದೇವಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪೂಜ್ಯರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಡಿಕ ದೇವತ್ವಪಡೆದು, ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತಮಕ್ಕೆತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಸ್ವಭಾವನೆಯ ಧಾರಕರಾಗಿ ನಿವಾಣಿಕ್ಕೆ ವ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಅಸತ್ಯವಚನ ತ್ವಾಗದ ಪ್ರೇರಣೆ : ಅಸತ್ಯವಚನದ ಸ್ವರೂಪವು ಕೇವಲ ದೋಷರೂಪವೇ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು. ಅಸತ್ಯವಾದಿಯ ಪ್ರತೀತಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಪುತ್ರ,

ಮಿತ್ರ, ಸ್ವಿಗೆ ಕೂಡ ಅವನ ಪ್ರತೀತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯರು ಹೇಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದುವರು? ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರವಿದೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ವಚನದ ಮೂಲಕವೇ ಇದೆ. ಯಾವನು ತನ್ನ ಚರ್ಚನ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಧರ್ಮ, ಅಥರ್ವ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷ ಈ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಯುಷಾರ್ಥಗಳು ವಚನದ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾರ ವಚನವೇ ನಿಂದ್ಯವಾಗಿದೆ ಅವರ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಯುಷಾರ್ಥಗಳು ನಿಂದ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಅಸತ್ಯವಾದಿಯು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಅಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಮಾಯಾಚಾರಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಕವಟಿದಲ್ಲಿ ಅವಿನಾಭಾವಿತನವಿದೆ. ಕುವಚನ ಆದುವುದು, ನಿಂದೆ ಮಾದುವುದು, ವಿಕಿಂ, ಅತ್ಯಪ್ರಶಂಸಿ, ಇತರರ ಛಾದಿ ಹೇಳುವುದು ಇವು ಅಸತ್ಯದ ಪರಿವಾರವಿವೆ. ಅಸತ್ಯವಾದಿಯು ಇದೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಿಹ್ನಾಣೀದೆ, ಸರ್ವಸ್ವದರಣ, ನಾಲಿಗೆಯ ರೋಗದಿಂದ ದುಃಖಿಯಾಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಫೋರ ದುಃಖ ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ಅಪಕೀರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸರಕಾದಿಗಳೊಳಗೆ ಪರಿಷ್ಟುಮಣಿ, ತಿಯ್ಯಂಚಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಚನ ರಚಿತತೆ ಮತ್ತು ಮೂಗ, ಕೆವುಡ, ಕುರುಡ, ದರಿದ್ರತ, ರೋಗಿತನಗಳು ದೂರಕುತ್ತವೆ. ಮೂರ್ವಿತನ, ವಚನರಹಿತತನವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೀನತೆಯ ಆಕ್ರೋಜ ಮಾದುತ್ತಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಅವನದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುರಿಂದ ಅಸತ್ಯ ವಚನದ ತ್ವಾಗ ಮಾದುವುದೇ ತ್ರೇಷುವಿದೆ.

ಸತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗಮನ, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಹದಿಕ ದೇವತನವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅವನ ವಚನಗಳ ಅದರ ಮಾದುತ್ತದೆ, ಅವನು ಸಮಸ್ಯೆ ಉತ್ತಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪಾರಂಗತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕವಿತ್ಯ ವಾಗ್ವಿತ್ಯ ಅನೇಕ ಜೀವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಕಾರ ಮಾದುವಂಥವನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ಆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮನುಷ್ಯರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾದುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸತ್ಯವಚನದ ಫಲವಿದೆ. ಯಾರು ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ ಜನಸ್ವದಲ್ಲಿ ವಚನದ ಉಜ್ಜ್ವಲತೆಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಚನಗಳನ್ನು ಅಲಿಸಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮನುಷ್ಯರು ಅಭಿಲಾಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದರೆ ನಾವು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲವು ಸತ್ಯವಚನದ ಪ್ರಭಾವಿದೆ.

ಚೋರಿತ್ವಾಗದ ಪ್ರೇರಣೆ: ಈಗ ಚೋರಿಯ ದೋಷಗಳ ಭಾವನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೋರ ಮನುಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಾರಿಗೆ ಭಯವನ್ನುತ್ಪನ್ನ ಮಾದುವಂಥವನಿರುತ್ತಾನೆ. ತಾಯಿಯು ಕೂಡ ಕಳುವು ಮಾದುವಂಥ ಪ್ರತ್ಯನ ಕುರಿತು ಅತ್ಯಂತ ಭಯಭಿತ್ರಲುರುತ್ತಾಳೆ. ಬಂಧು ಮೊದಲಾದವರಾರೂ ಕಳ್ಳನ ಜತೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನ ಸಂಸಗ್ರಹಿಂದ ಕಲಂಕ ತಗಲುತ್ತದೆ. ದೂರೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಪತ್ತು ಬರುವ ಶಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ, ನಮ್ಮದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ಭಯವು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದು ಬಿಷ್ಟುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಕೀರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಕಳ್ಳನನ್ನು ದಂಡಿಸುವಲ್ಲಿಯಾರಿಗೂ ದಯೆಯು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯ, ಕವಟಿ, ಮೋಸ ಮೊದಲಾದವು ಅವಕ್ಷವಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕಳ್ಳನ ಪಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪಾಸಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಕಳ್ಳನ ಸಹಾಯಕರಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ, ತಂಡ, ಸ್ವಿ, ಪುತ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರು ಕಳ್ಳನನ್ನು ತಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿಹೋಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಧೈಯ ಪ್ರತೀತಿಗಳಲ್ಲವು ಮೋದಣಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ಅವನಿಗೆ ಪಾಸಿಕಲು ಸ್ಥಳ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಹೋಡೆಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೂರೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾರನ, ತಾಡನ, ಭೇದನ, ಮರಣದಂಡನೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಾರಾಗ್ವಹದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಲಂಕಿತನಾಗಿ ಸತ್ಯ ಫೋರ ನರಕದ ಕಷ್ಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಅನಂತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ತಿಯ್ಯಂಚದಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಭಾರಹೋರುವುದು, ಮಾರನ, ತಾಡನ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ದುಃಖವನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭವಗಳದವರೆಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದೆ ಮನುಷ್ಯನಾದರೆ ಅತ್ಯಂತ ನೀಚ,

ದರಿದ್ರ, ರೋಗಿ, ಫೋರ್ಸ್ಟರ್, ತೃಪ್ತಿ, ಬಂಧನ, ಕಳವಿನ ಕಲಂಕ ಮೊದಲಾದವರ್ಗಳೂ ದನೆ ನಿರಾದರದ ದುಃಹಿ ಭೋಗಿಸುತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೂ ಯಾಡನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಫೋರ್ಸ್ಟರ್ ದುಃಹಿಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಪರಂಪರೆಯು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಳವನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ತಮ್ಮ ಪ್ರಣ್ಯ-ಪಾಪದ ಅನುಷಾರ ದೋರೆತ ವಿಷಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಧಾರಣಮಾಡಿ, ಇತರರ ಧನದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಲ್ಪಡಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡಬಾರದು. ಇತರರ ಧನವು ಪ್ರಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಪೂರ್ವಜನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಪಾತ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ, ಕುಪ ಮಾಡಿದುದರಫಲದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಧನವು ಕ್ಷೇಗಿಂದ ಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅಬೇಪ್ಪುದಿವಶಗಳವರಿಗೆ ಭೋಗಿಸುವೆ? ಮಹಾನ ಸಂಕ್ಷೇತ ಭಾವದಿಂದ ಅಲ್ಲಾಯಿಲಿವಿನವರೆಗೆ ಭೋಗಿಸಿ ದುರ್ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಳವಿನ ತಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಶೈಷ್ವವಿದೆ.

ಯಾರಿಗೆ ಇತರರ ಧನದ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪ್ರಣ್ಯ-ಪಾಪದ ಅನುಷಾರ ದೋರೆತ ಧನದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷಧಾರಣ ಮಾಡಿ ಅನ್ಯಾಯದ ಧನದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತವನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಿತರ್ನ ದೋರಕುತ್ತದೆ, ಪ್ರತೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಆದರವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಪರಿಣಾಮವು ಇತರರ ಧನದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ತಾವು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಧನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂದರಾಗರೂಪದಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಷ್ಟವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುಪ ದ ಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಜನರು ಧನ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೇವರೋಕದ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಭೋಗಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜ, ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವೃಷಭವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಕುಪದಿಂದ ನಿರ್ವಾಣಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಏತಾಗ ಭಗವಂತರ ಏತಾಗ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧಾರಣಾ ಮಾಡಿ, ಅನ್ಯಾಯದ ಧನದ ತಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದೇ ಶೈಷ್ವವಿದೆ.

ಕುತ್ತಿಲ ತಾಗದ ಶೈರಣಿ : ಈಗ ಕುತ್ತಿಲದ ಹೋಗಳ ಭಾವಸೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಕುತ್ತಿಲದಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುವುದೇ ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಕುತ್ತಿಲ ಪ್ರರುಷನು ಕಾಮದ ಮದದಿಂದ ಉಸ್ತೃತನಾಗಿ ಮದೋಸ್ತು ಅನೆಯ ಹಾಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ರಾಗದಿಂದ ಹೋಸ ಹೋಗಿ ಉಭಯ ಲೋಕಗಳ ವಿಭಾರದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿ ಕಾಯ್ದ-ಅಕಾಯ್ದಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಭಕ್ತ್ಯಾ-ಅಭಕ್ತ್ಯಾ, ಯೋಗ್ಯ-ಅಯೋಗ್ಯದ ವಿಭಾರದಿಂದ ರಹಿತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಪಾಪ-ಪ್ರಣ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿಪತ್ತು - ಅಪರ್ತೀತಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾಮದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಮದಂಥ ಗಾಡಾಂಥಕಾರವು ಮಾರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಕಾಮದಿಂದ ಏಡಿತನಾದವನು ಮನುಷ್ಯ ಪರ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪಶುವಿನ ಸಮಾನನೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಪಕುವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಮಾಂಥನಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಕಾಮದಿಂದ ಕುರುಡಾದ ತಿಯ್ಯಾಂಟಗಳು ವನದಲ್ಲಿ ತುಂಡು-ತುಂಡಾಗಿ ಸತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ; ಮನುಷ್ಯದಸ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅನ್ಯವನ್ನು ಶಾಯಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕಾಮಾಂಥರಿಗೆ ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮದ ವಿಭಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಕಲಚ್ಚೆಯು ಮೂಲದಿಂದಲೇ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪ್ರ ಲಂಬಂಟರನ್ನು ಅನೇಕ ತುಚ್ಚಜನರು ಕೂಡ ಹೋಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ದೋರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಲಿಂಗ ಭೇದನೆ, ಸರ್ವಸ್ಥರಗಣ ಮೊದಲಾದ ದಂಡನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ಸರಕ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿ, ತಿಯ್ಯಾಂಟ-ಮನುಷ್ಯ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಸ್ಟರ್ ದುಃಹಿವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತ ನೀಡ, ಚಾಂಡಾಲ, ಚರ್ಮಕಾರ, ಧೀಪರ, ಮಹಾದರಿದ್ರಿ, ಮಹಾಕುರೂಪಿ ಅಂಗಹೀನ, ಕುರುಡ, ಕುಂಟಿ, ಮೂಗ, ಕುಬ್ಜಿತಾಗ್ಯಾದ ನೀಡ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ವುನಿಸಿನರಕ, ವುನಿಸಿತೆಯ್ಯಾಂಟ, ವುನಿಸಿತೆಯ್ಯಾಂಟ, ವುನಿಸಿತೆಯ್ಯಾಂಟ, ನವ್ಯಂಸಕ ಮೊದಲಾದ ಭವಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಹಿ ಭೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುತ್ತಿಲದ ತಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಶೈಷ್ವವಿದೆ.

ಶೀಲವಂತ ಪುರುಷನು ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತರ ಆಪ್ಸರೆಯರನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಭೋಗ ಭೋಗಿಸುತ್ತ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಾಗಿ ಅನುಕ್ರಮದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಪರಿಗ್ರಹ ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರೇರಣೆ : ಈಗ ಪರಿಗ್ರಹದ ಮುಖ್ಯತಯ ದೋಷದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪರಿಗ್ರಹದಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗುವುದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ. ಪರಿಗ್ರಹದ ಮುಖ್ಯತಯ ಎಲ್ಲ ಒಂದೂ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸೌದೆಯಿಂದ ಅಗ್ರಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ವಾಸಾರ್ಥಿಯರ ಅಗ್ರಿಯಿಂದ ಪರಿಗ್ರಹದ ಮುಖ್ಯತಯ ನಿರಂತರ ವ್ಯಾದಿಸುತ್ತದೆ-ತ್ಯಾಪಕ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಗ್ರಹದ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ, ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ನಾಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹದ ಮುಖ್ಯತಯ ಉಳಿಸುವುದು ಧರ್ಮ-ಅಥವ್ರ್ಮ, ಜೀವನ-ಮರಣಗಳ ವಿಚಾರದಿಂದ ರಹಿತನಿರ್ಮಾಣ. ಪರಿಗ್ರಹದ ಮುಖ್ಯತಯ ಒಂದೆ, ಅಸತ್ಯ, ಕಳಪ್ರ, ಕುಶೀಲ, ಅಭಕ್ತ, ಅಧಿಕ ಅರಂಭ, ಕಲಹ, ವಿರೋಧ, ಕಷಣೆ, ಭಯ, ತೋಕ, ಸಂತಾಪ ಮೊದಲಾದ ಸಾವಿರಾರು ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಬಂಧನ, ಪರಾಧಿನತೆ, ಕಷಾಯ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಗ್ರಹದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವೆ. ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದಿಂದರೆ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಇಲಿಸಿ ಇಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗಿಯು ನಿರ್ಬಂಧನಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿಗ್ರಹ ತ್ಯಾಗದ ಫಲವು ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷವಿದೆ. ಪರಿಗ್ರಹದ ತ್ಯಾಗವೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಳ್ಳಾಗಿದೆ ಮೂಲವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂಸೆ, ಅಸತ್ಯ, ಕಳಪ್ರ, ಕುಶೀಲ ಮತ್ತು ಪರಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಗಳಿವೆ ಅವುಗಳ ಭಾವಸೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಆ ಪಾಪಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ.

ಒಂದು ಪಾಪಗಳ ತ್ಯಾಗದ ಭಾವನೆ : ಈ ಒಂದು ಪಾಪಗಳು ದುಃಖವೇ ಇವೆಯೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದವು ದುಃಖದ ಕಾರಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಒಂದು ಪಾಪಗಳು ದುಃಖವೇ ಇವೆ. ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ದುಃಖದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದೂ ಪಾಪಗಳನ್ನು ದುಃಖವೆಂದೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ವರ್ಧಿ, ಬಂಧನ, ಏಂದೆಗಳು ನನಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಿವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಅನುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಅಪ್ರಿಯವಿವೆ. ಹೇಗೆ ಅಸತ್ಯ ಅಪ್ರಿಯ, ಕರ್ಮೋರ ಮತನಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಆಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅತಿಶಯ ದುಃಖ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಉತರಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಅಪ್ರಿಯ ಮತನ-ಅಸತ್ಯ ಮತನಗಳು ದುಃಖವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುತ್ತವೆ ಹೇಗೆ ನನ್ನ ಇಷ್ಟ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಯಾವನಾದರೂ ಕಳ್ಳನ್ನು ಕದ್ದುಹೊಂದು ಹೋದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇತರ ಜೀವರುಗಳಿಗೂ ಧನವು ಕಳುವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಯಾರಾದರೂ ನವ್ಯಸ್ತ್ಯಯ ತಿರಶ್ವಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅತಿಶಯ ಮಾನಸಿಕ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ನ ಜೀವರುಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಾಯಿ, ತಂಗಿ, ಮಗಳು, ಪತ್ನಿಯ ವಭಿರು ವಿಭಿನ್ನ ಸೇರಿದಿರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಪಶ್ಚಿಮ ಮೊದಲಾದವು ದೋರಕದಿರುವದರಿಂದ ಮತ್ತು ದೋರಕದವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಇಚ್ಛೆ ತೋಕ, ಭಯವಾಗುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಗ್ರಹದ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಪರಿಗ್ರಹವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಪಾಪಗಳಿಂದ ವಿರಕ್ತವಾಗಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವದ ಕಳ್ಳಾಗಾವಿದೆ.

ಇಂದ್ರಿಯ ಮುಖಿವು ದುಃಖರೂಪವಿದೆ : ಕೋಮಲ ಅಂಗಧಾರಿಯಿಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಅಂಗ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ರತ್ನಸುಲಿವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ದುಃಖರೂಪವಾಗಿ ಏಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ : ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಭಯಗಳ ಭೋಗದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಸುಖವು ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಭಾತ್ಯಂತಿಯಿಂದ ಸುಖರೂಪವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಂತೂ ವಿಭಯಗಳ ಇಚ್ಛಾರೂಪವು ಅತ್ಯಂತ ವೇದನೆಯನ್ನಂಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗ ಹೇದನೆಯು ಉತ್ಸನ್ಮಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಆದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾಗ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ, ಮಾಂಸ, ರಕ್ತಗಳು ವಿಕಾರರೂಪವಾಗುತ್ತವೆ ಆಗ ಅತಿಶಯ ಪುರಿಕ್ಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಉಗುರಿಸಿದ, ಚಿಪ್ಪಿನಿಂದ ಪಾಣಾಣದಿಂದ ಕೆರೆಯುತ್ತಾನೆ; ಶರೀರವನ್ನು ಉಜ್ಜ್ವಲಪ್ರದರ್ಶಿಂದ ರಕ್ತಪು ಹೊರಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ದುಃಖಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ಆ ದುಃಖವನ್ನೇ ಸುಖಿವೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಥುನ ಹೇವನೆ ಮಾಡುವಂಭವನು ಕೂಡ ಹೋಹದಿಂದ ದುಃಖವನ್ನೇ ಸುಖಿವೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮನುಷ್ಯ, ತಿಂಗಳಂತೆ, ಅಮರ, ಮರೀಂದ್ರ ಹೊದಲಾದವರಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಶರೀರದ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸನ್ಮಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಸನ್ಮಾದ ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛಾರೂಪದ ದಾಹದ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥರಾಗುವುದರಿಂದ ಮಹಾ ನಿಂದ್ಯಕರವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಸತ್ಯರಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೈಯ್ದಿ ಭೋಗಿಸಲಬೇಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಕಾಯಿಸಿದ ಲೋಹದ ಗುಂಡಿನಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬೇಗೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಾಯಮಾನನಾದ ಅತ್ಯನ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತವಾದ ತೀವ್ರ ದುಃಖರೂಪದ ಹೇಗವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥನಾಗುವುದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗದಿಂದ ಹಾರಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಒವರ ಪ್ರರುಜನು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಯ ಜ್ಞಾನೀಯಿಂದ ಸುದುತ್ತ ಅಗ್ನಿಯ ದಾಹವನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡಲಾರದ ಕಾರಣ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಲದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮಹಾದುರ್ಗಂಧಯುತ ತುಂಬ ಅಳವಾದ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹೋರಳಿ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆ ಮಲದಲ್ಲಿತಲೆಯವರಿಗೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನೇ ದಾಹರಿಸಿ ಸುಖಿವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಂಖಾರೀ ಜೀವನು ಸ್ವರ್ವನೇಂದ್ರಿಯದ ವಿಷಯದ ಇಚ್ಛಾರೂಪದ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥನಾಗುವುದರಿಂದ ಸ್ವಿಯರ ದುರ್ಗಂಧಯುತ ಮಲಿನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿ ಕಾಮದ ಬಾಧೆಯಿಂದ ರಿಂಡನಾಗಿ ಸುಖಿವನ್ನು ಮನಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತವಾದ ತೀವ್ರ ದುಃಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತ ಸತ್ತು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಯಾಗುತ್ತಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ.

ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸುಖಿದಲ್ಲಿ ನಿಮಿತ್ತವಿವೆ : ಈ ಜೀವನಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಂತೂ ದಾಹದ ದುಃಖನ್ನಿಂದ ಮಾಡುವಂಭ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಗಳೇ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಅವು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದ ಸಲುವಾಗಿ ದಾಹ ದುಃಖ ಉಪಭೇದನದ ಕಾರಣವಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಅಪಘಟ್ಟ ಜೀವಧಿಯಿವೆ. ಅಪಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛಾರೂಪದ ದಾಹ ದುಃಖವು ಪ್ರದಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಉಪಾಯವೆಂದು ಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಜೀವಂತವಿವೆ ಆವರಿಗೆ ಸಾಫಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ದುಃಖಿವಿದೆ. ದುಃಖಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಕೆ ಹಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ? ಅದನ್ನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕುಂಟಿಗೆ ಹೆಸಾನ್ನಾನೆಯ ಶರೀರದ ಸ್ವರ್ವದ ಲೋಭದ ಸಲುವಾಗಿ ಅರಣ್ಯದ ಅನಯಿ ಸ್ವರ್ವನೇಂದ್ರಿಯದ ದುಃಖ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಹೋರಳಿ ಬಿದ್ದು ಥೋರ ಬಂಧನದ ದುಃಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಂಚಲವಾದ ಮೀನು ರಸನೇಂದ್ರಿಯದ ದುಃಖವರೀಭೂತವಾಗಿ ಧೀರಣಮೂಲಕ ಹರಡಿದ ಮುಳ್ಳನ ಮಾಂಸಕ್ಕ ಮೋಣ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಫಾಕ್ಸೇಂದ್ರಿಯದ ದುಃಖ ಕಾರಣದಿಂದ ದುಂಬಿಯು ಕೆಮಲದ ಗಂಧದ ಲೋಭದಲ್ಲಿ ಕೆಮಲವು ಮುದುದುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಮಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ನೇತ್ತೇಂದ್ರಿಯ ಜನ್ಮ ಕಷ್ಪವನ್ನು ಸಹಿವಲಾಗದಂಭ ಪತಂಗದ ಹುಳುವು ರೂಪದ ಲೋಭದಿಂದ ದೀವಿಗೆಯ ಜ್ಞಾನೀಯಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿಭಿಂಬಿಸುತ್ತಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣೇಂದ್ರಿಯ ಜನಿತ ಸಂಗೀತ ಆಲಿಸುವ ತ್ವರಿತ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಜಂಕೆಯು ಬೇಟೆಗಾರನಿಂದ ಹಾಡಲಾಗುವಂಭ ಮಧುರ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ದುಸೀವಾರವಾದ ಇಂದಿಯಗಳ ವೇದನೆಯ ವಶದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಜೀವಗಳು ತಮ್ಮ ಮರಣವು ನಿಕಟದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಯಗಳ ತಾಪಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಪವು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ತಾಪವು ಇಂದಿಯಗಳ ಜ್ಞಾನದಿದೆ, ಅಂಥ ತಾಪವು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಅಥಾತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ವಿಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂದಿಯಗಳ ಬೇಗಿಯನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವಮಧಾವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಾಣಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಜೀವಗಳು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಷ್ಪೃಹೆಗುತ್ತದೆ, ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಎದುರಾಗಿ ಸತ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಿಷಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಧರ್ಮದ ಲೋಪ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿ-ತಂದೆ-ಗುರು-ಹಿರಿಯರನ್ನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಂಥವರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಖಾಯಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ದುಃಖವೇ ಇದೆ. ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಇಂದಿಯ ರಚಿತ ಅತೀಂದಿಯ ಕೇವಲಭಾನವಿದೆ ಅವರಹತ್ತಿರವೇ ನಿರಾಕುಲ ಸ್ವರೂಪದ ಭಾನಾನಂದ ಸುಖವಿದೆ. ಯಾರು ಇಂದಿಯಗಳ ಅಧಿನೇರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಫಾವಿಕವಾಗಿ ದುಃಖವೇ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಫಾವಿಕ ದುಃಖವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಈತ ಜ್ಞಾನವು ಮೋರಟು ಮೋದವನು ಅಗ್ನಿಯಂದ ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ದಾವಜ್ಞರವು ಇಂದು ಹೋದವನು ತನ್ನರೆನ್ನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ನೇತ್ರ ರೋಗವು ಹೋರಟು ಹೋದವನು ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಿಂದ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕಿವಿಯ ನೋವು ಹೋರಟು ಹೋದವನು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಕಿಯ ಮೂತ್ರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ಶರೀರದಲ್ಲಾದ ಮುಣ್ಣನ ಗಾಯವು ತುಂಬಿ ಬಂದವನು ಮುಲಾಮು ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಇಂದಿಯಜನಿತ ವೇದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕ್ಷುಧೆಯ ವೇದನೆಯಾದಲ್ಲದೆ ಭೋಜನವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಬಿಂಳಿನ ಬೇಗಿಯ ಕಷ್ಪಾದಲ್ಲದೆ ಶೀತಲವಾದ ವಾಯುವನ್ನು ಯಾರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ? ಕಳಿಯ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹೋರತು ಬೆಳ್ಳಿಗಿರುವ ಉಕ್ಕಾಯ ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಾಯ ಬಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊದೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರು ತಾನೇ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ?

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ವೇದನೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳಿವೆ. ಹಂಚಿಕೆಗಳಿವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಸಲುವಾಗಿ ವೇದನೆಯು ಕ್ರಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿಜ್ಞಾನಿಯು ಅದನ್ನು ಸುಖವೆಂದು ಮನ್ಯಿಸಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾನೆ. ಆ ಸುಖವು ನಿಜವಾಗಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ವೇದನೆಯೇ ಉತ್ಸಂಘಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಸುಖವಿದೆ. ಅನಾಕುಲತೆಯು ಯಾವುದರ ಲಕ್ಷಣವಿದೆ ಅಂಥ ಸಾಧ್ಯಾನ ಅನಂತ ಭಾನವೇ ನಿಜವಾದ ಸುಖವಿದೆ. ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂಸೆ ಮೋದಲಾದುವನ್ನು ದುಃಖರೂಪವಂದೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಮೈತ್ರಿ ಮೋದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಭಾವನೆಗಳು : ಈಗ ಶಾಬಕರಿಗೆ ಮೈತ್ರಿ, ಪ್ರಮೋದ, ಕಾರುಣ್ಯ, ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಸ್ಥವೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಅವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೧) ಏಕೀಂದಿಯ ಮೋದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗೂ ದುಃಖವು ಉತ್ಸಂಘಾಗದಿರಲೆಂದು ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನಿಡುವುದು ಅದು ಮೈತ್ರೀ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೨) ಸಮೃದ್ಧಿಶಾಸನ-ಭಾನ-ಚಾರಿತ್ರ-ತಪಸ್ಸಿ ಮೋದಲಾದವಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕತೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ ಅವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋದ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಪ್ರಮೋದ ಎಂದರೆ ಹರಿಷ, ಅನಂದವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕತೆ ಸಾಧಿಸಿದವರನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮಟ್ಟದಿರುವಿನಿಗೆ ನಿಧಿಯು ದೊರಕಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಖಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಷ ಉತ್ಸಂಘಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಗುಣವಂತರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹರಿಷದಿಂದ ರೋಮಾಂಚಿತರಾಗಬೇಕು. ಮುಖದ ಪ್ರಪನ್ನತೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣಗಳು ಪ್ರಪುಲಿತವಾಗಬೇಕು, ಹೃದಯವು ಆಹ್ವಾದದಿಂದ

ಸ್ತುತಿರೂಪದ ಪಚನ ನಾಮ ಕೇರ್ತನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪ್ರಮೋದ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೬) ಅಕಾತಾವೇದನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ರೋಗ-ದಾರಿದ್ವಾದಿಗಳಿಂದ ಬಾಧೆಗೊಳಿಗಾದ ಯಾವ ದು:ವೀ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿವೆ, ಹಾಗೂ ಇಂದಿಯಗಳಿಂದ ವಿಕಲ ಎಂದರೆ ಕುರುಡು, ಕುರುಡ, ಕುಂಟ ಹಾಗೂ ಆನಾಥ, ವಿದೇಶಿ, ಅತ್ಯಂತ ವೃದ್ಧ ಬಾಲಕ, ವಿಧವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದು:ವೀ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದು:ವಿ ದೂರ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಅದು ಕಾರಣಭಾವನೆಯಿದೆ.

೭) ಧರ್ಮರಹಿತ, ತೀವ್ರಕಷಾಯಿ, ದುರಾಗ್ರಹಿ, ಉಪದೇಶ ಕೊಡಲು ಅಯೋಗ್ಯ, ವಿಪರೀತ ಜ್ಞಾನೀ, ಧರ್ಮದ್ವೈಹಿ, ದುಷ್ಪಾತಿಪ್ರಾಯ, ನಿರ್ದಯಿಯಿರುವಲ್ಲಿ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿರುವುದು ಅದು ಮಾಧ್ಯಸ್ಥ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

ಸಮಂಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದು:ಖದ ಅಭಾವ ಬಯಸುವುದು ಅದು ವ್ಯೂತಿಭಾವನೆಯಿದೆ. ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಿರುವ ಪ್ರರುಪರನ್ನು ಸೋಡಿ-ಕೇಳಿ ಹರ್ಷವಾಗುವುದು ಅದು ಪ್ರಮೋದಭಾವನೆಯಿದೆ. ದು:ವೀ ಜೀವಗಳನ್ನು ಸೋಡಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ಅದು ಕಾರಣಭಾವನೆಯಿದೆ. ದುರಾಗ್ರಹಿ, ನಿರ್ದಯಿ, ಅಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿರುವುದು ಅದು ಮಾಧ್ಯಸ್ಥಭಾವನೆಯಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಧಾರಕ ಶ್ರಾವಕರು ಮೃತ್ಯಿ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಕಾಯದ ಸ್ವರೂಪ : ಗೃಹಸ್ಥಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಕಾಯದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂಸಾರ ಪರಿಭ್ರಮಣದ ಭಯವು ಅಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕರೀರದ ಸ್ವಭಾವದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕರೀರದ ಮೇಲಿನ ರಾಗ-ಭಾವವು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರದ ಸ್ವರೂಪ :- ಲೋಕವೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಜಗತ್ತು ಅನಾದಿನಿಧನವಿದೆ. ಅರ್ಥಮೃದಂಗದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮೃದಂಗವನ್ನು ಇಡುವುದರಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಮೃದಂಗದಂಥ ಆಕಾರವುಳ್ಳದ್ದು ಈ ಲೋಕವಿದೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ರಚ್ಚು ಎತ್ತರವಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣಾತ್ಮರ ಎಲ್ಲಿಡೆಗೆ ಏಳು ರಚ್ಚು ಆಗಲವಿದೆ. ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಏಳು ರಚ್ಚು ಆಗಲವಿದೆ. ಪ್ರಾನಃ ಮೇಲ್ಮೈದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಏಳು ರಚ್ಚು ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ರಚ್ಚು ಆಗಲ ಉಳಿಯತ್ತದೆ. ಪ್ರಾನಃ ಮೇಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಸ್ತು ಮೂರುವರೆ ರಚ್ಚು ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದು ರಚ್ಚು ಆಗಲವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಾನಃ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಮೂರುವರೆ ರಚ್ಚುವಿನ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಎಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಕೊನೆಯಿದೆ ಆಲ್ಲಿಯಂತೂ ಒಂದು ರಚ್ಚು ಆಗಲವಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ-ಹಚ್ಚುತ್ತ-ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಗಲವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಇಂಥ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಲೋಕದ ಒಂದು ರಚ್ಚು ಆಗಲ, ಒಂದು ರಚ್ಚು ಉದ್ದ್ಯ ಒಂದು ರಚ್ಚು ಎತ್ತರವಿಂದಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಮುನ್ಮೂರಾ ಮೂರತ್ತು ಮೂರು ಫಿನ ರಚ್ಚುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಲೋಕರೂಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನಂತ ಕಾಲವು ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರೀರರೂಪದಿಂದ ಧಾರಣ ಮಾಡದಂಥ ಯಾವೋಂದು ಪ್ರದ್ವಲಪೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಮುನ್ಮೂರಾ ಮೂರತ್ತಮೂರು ರಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವನು ಅನಂತಾನಂತ ಬಾರಿ ಜನ್ಮ-ಮರಣ ಮಾಡಿರದಂಥ ಯಾವೋಂದು ಪ್ರದೇಶಪೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಉತ್ಸರ್ವಿಣೀ-ಅವಸರ್ವಿಣೀ ಕಾಲದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಕೋಟಿ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಜೀವನು ಜನ್ಮ-ಮರಣ ಮಾಡಿರದಿಂಥ ಯಾವೋಂದು ಕಾಲದ ಸಮಯಪೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನರಕ, ತಿರ್ಯಂಚ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವವೆಂಬ ಈ

ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಫ್‌ನ್ಯೂ ಆಯುವಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉತ್ತಮವೈಯಾಗಿ ಸಮಯೋತ್ತರವಿರುವಂಥದನ್ನು ಅನಂತ ಬಾರಿ ಪಡೆದಿರದಂಥ ಯಾವೋಂದು ಪರಿಹಾರಾಯಿವೂ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ.

ಮಿಥಾದ್ಯಪ್ತಿಗೇ ಬಂಧವಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವಿರುವ ಜ್ಞಾನಾವರಣ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಜಫ್‌ನ್ಯೂಸ್ವಿತಿಯು ಅಂತೆ ಕೋಟೊಟಿ ಸಾಗರ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ; ಜ್ಞಾನಾವರಣ, ದರ್ಶನಾವರಣ, ವೇದನೀಯ, ಅಂತರಾಯ - ಈ ನಾಲ್ಕು ಕರ್ಮಗಳ ಉತ್ತಮವೈಯಿರುವುದು ಕೋಟೊಟಿ ಸಾಗರ ಪ್ರಮಾಣದಿದ್ದೆ; ಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದ ಉತ್ತಮವೈಯಿರುವುದು ಎಷ್ಟುಕೋಟೊಟಿ ಸಾಗರ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ; ನಾಮಕರ್ಮ, ಗೋತ್ರಕರ್ಮಗಳ ಉತ್ತಮವೈಯಿರುವುದು ಇಷ್ಟುಕೋಟೊಟಿ ಸಾಗರ ಪ್ರಮಾಣವಿದೆ; ಅಯುಕರ್ಮದ ಉತ್ತಮವೈಯಿರುವುದು ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಸಾಗರದಿದ್ದೆ.

ಜಫ್‌ನ್ಯೂಸ್ವಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಸಮಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಉತ್ತಮವೈಯಿರುವುದೆ ಎಷ್ಟು ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ವಿತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಸಮಯ ಸ್ವಿತಿಯ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಸಮಾನತೆಯಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕವಾಯಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಕಾರಣವಿದೆ; ಈ ಕವಾಯಗಳ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಾನವು ಅನಂತಬಾರಿ ಈ ಸಂಖಾರಿಂಜಿವಕ್ಕೆ ಆಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಭ್ರಮಣರೂಪ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೀವಗಳವೇ ಅವು ಅನೇಕ ಭೇದರೂಪದ ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತ ನಿರಂತರ ದುಃಖ ಭೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಜೀವವೂ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿಲ್ಲ; ನೀರ ಚೊಬ್ಬಿಲ್ಲಕೆಯಂತೆ ಜೀವವನ್ನು ಅಸ್ವಿರ್ವಿದೆ, ಭೋಗ ಸಂಪತ್ತು ಮೇಘ ಮಾಲೀಯಂತೆ ವಿನಾಶತೀರ್ಣವಿದೆ, ರಾಜ್ಯ-ಧನ-ಸಂಪತ್ತು ಇಂದ್ರ ಧನುಷ್ಯದ ಹಾಗೆ ಕ್ಷಣಿಭಂಗಣರವಿದೆ. ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವನು ಅನಂತಾನಂತ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸಾರಸ್ವರೂಪದ ಸತ್ಯಾರ್ಥಕಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡುವುದರ ಭಯವು ಏನಿವಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಶರೀರದ ಸ್ವರ್ಥಾಪನೆ :- ಈಗ ಕಾಯದ ಸ್ವರ್ಥಾಪದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರವು ರೋಗರೂಪ ಸರ್ವಗಳ ಮತ್ತು ಇದೆ. ಅನಿತ್ಯವಿದೆ, ದುಃಖದ ಕಾರಣವಿದೆ, ಅಪವಿಶ್ವಿದೆ, ನಿಸಾರವಿದೆ, ಕೊಟ್ಟಿಂತರ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದ ಸಂತರಪೂ ಏನಷ್ಟೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಎಷ್ಟುಕೊಳ್ಳಿದರೂ ಅದು ಮಲವನ್ನೇ ಉಗುಳುತ್ತದೆ. ಸುಗಂಧಿದೆಸ್ಕ್ಯೂಪನ್ನೀರು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಬಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನೇ ವಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೋಫ್ಸೆ ಮಾಡಿದರೂ ಬಲವಂತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಅಲಂಕರಿಸಿದರೂ ದಿನ-ದಿನವೂ ಕುರೂಪವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿದರೂ ಸರಿಪಡಿಸಿದರೂ ದಿನ-ದಿನವೂ ಅಂದಗಿದುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಸುಖ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ದುಃಖಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಮಂತ್ರ ಜಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿರಂತರ ಭಯಭೀತವಿರುತ್ತದೆ; ದೀಕ್ಷಾರೂಪದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಧುಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ದುಃಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕವಾಯಗಳ ಉಪರಾಂತರೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಎಷ್ಟು ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಾಪಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ಪ್ರೇರಣ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾಲೀಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ದಿನ-ದಿನವೂ ಕರ್ತೋರ-ಕರ್ಕಾಶವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಒರಸಿದರೂ-ಉಚ್ಚಿದರೂ ಕೂಡ ಮಲಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಸುಗಂಧಿದ ಎಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಚಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಪಿತ್ತದಿಂದ ಜ್ಞಾಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಒಣಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಕಫಿದಿಂದ ಹೋರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಸ್ವಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಪ್ಪೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಿಳಿದ ಮಲಿನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ತಮ್ಮದಿಂದ ಬಂಧಿಸಲಬ್ಬಿದರೂ ಕೂಡ ಕ್ಷೇಣವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮರಣದ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ತರೀರದ ಇಂಥ ನಿಂದ್ಯತರವಾದ ಸ್ವಭಾವದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತರೀರದಲ್ಲಿನ ರಾಗಭಾವವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಮೋಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಗ್ಗತಿನ ಸ್ವಭಾವವು ನಿರ್ವೇಗ-ಭಯರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾಯದ ಸ್ವಭಾವವು ಸಂವೇಗ-ವೈರಾಗ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಚಂತನೆ ಮಾಡುವುದು ಶೈಷ್ಟವಿದೆ.

ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆ :- ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳು ಕೂಡ ಶ್ರಾವಕರು ಭಾವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ. ಸೋಳಹಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದರ ಫಲವು ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪದವಿದೆ. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ತೀರ್ಥಾಂಕರರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವು ಅವುತ್ತದೆ. ದೇಶವ್ಯತ ಶ್ರಾವಕರಿಗೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರಮತ್ತ ಅಬ್ರಮತ್ತಸಂಯತ ಮುನಿಗಳಿಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸರ್ವೋತ್ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞ ಪ್ರಕೃತಿಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉಚ್ಕೋಟಿಯ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ರಕೃತಿಯು ಮೂರು ಯೋಜದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಗೊಮ್ಮಣಿಸಾರಕಮಾರ್ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,-

ಪಥಮುವಸಮಿಯೇ ಸಮ್ಮೇ ಸೇಸತಿಯೇ ಅವರದಾದಿ ಚತ್ತಾರಿ ।

ತಿತ್ತಾಯಿರ ಬಂಧ ಪಾರಂಭಯಾ ಣಾರಾ ಕೇವಲಿದುಗಂತೇ ॥೬೩॥

ಅರ್ಥ :- ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧದ ಪ್ರಾರಂಭವು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಪುರುಷಲಿಂಗ ಧರಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಉಳಿದ ಮೂರುಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲೀ-ತ್ರುತಕೇವಲಿಗಳ ನಿಕಟತೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ವಿಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವು ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಮೂರು ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮ, ಕ್ಷಯೋಪಶಮ, ಕ್ಷಾಯಿಕ ಇವು ನಾಲ್ಕು ಸಮುದ್ರಪ್ರಳ್ಬವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರತ, ದೇಶವಿರತ, ಪ್ರಮತ್ತ ಹಾಗೂ ಅಬ್ರಮತ್ತ ಈ ನಾಲ್ಕು ಗುರುಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಂಧದ ಕಾರಣವು ಸೋಳಹಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳವೆ. ಈ ಭಾವನೆಗಳು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪದ ಕ್ಷಯಮಾಡುವಂಥವು, ಭಾವಗಳ ಅಶುದ್ಧಿರೂಪದ ಮುಲವನ್ನು ವಿಧ್ಯಂಬ ಮಾಡುವಂಥವು ಶ್ರವಣ-ಪರಣ ಮಾಡುತ್ತ-ಮಾಡುತ್ತ ಸಂಸಾರದ ಬಂಧವನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂಥವುಗಳವೆ, ಅವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭಾವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ.

ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಜೀಯ ಜಯಮಾಲೆಯ ಅರ್ಥ :- ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಪ್ರಾಜೀಯ ಜಯಮಾಲೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಒದುವುದರಿಂದ ಮಹಾನಪ್ರಜ್ಞದ ಉಪಾಜಾಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಜಯಮಾಲೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಭಾವಗಳ ವಿಶುದ್ಧಿಹಾಗೂ ಅಶುಭಭಾವಗಳ ನಾಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲು ಸಮುಚ್ಚೆಯ ಜಯಮಾಲೆಯ ಅರ್ಥ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಅರ್ಥ :- ಈ! ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸುವಂಥ, ಕುಗತಿಯ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಈ ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಲಬ್ಧಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಂಥ, ಈ! ಶಿವ-ನಿವಾರಣದ ಕಾರಣವಾದ ಈ! ಸೋಳಹಕಾರಣವೇ! ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ತುದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ :- ಯಾರಿಗೆ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅವರು ನಿಯಮದಿಂದ ತೀರ್ಥಾಂಕರರಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಯೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಸೋಳಹಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅವರಿಗೆ ಕುಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಂತೂ ವಿದೇಶ ಕ್ಷೇತ್ರದೋಳಗೆ ಗೃಹಸ್ಥಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಳಹಕಾರಣ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೇವಲ-ತ್ರುತಕೇವಲಿಯ ಹತ್ತಿರ ಭಾವಿಸಿ ಅದೇ ಭವದಿಂದ ದೇವಗಳ ಮೂಲಕ ತಪಕಲ್ಲಾಣ, ಜ್ಞಾನಕಲ್ಲಾಣ, ನಿವಾರಣ ಕಲ್ಲಾಣಗಳು ಆಚರಿಸಲಬ್ಬಿ ನಿವಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಪೂರ್ವ ಭವದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ-ತ್ರುತಕೇವಲಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಸೌಧಮರ್ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯವರೆಗೆ ಅಹಮಿಂದ್ರರುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನರಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಖುನಃ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ತೀರ್ಥಾಂಕರರಾಗಿ

ನಿವಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಪ್ರೋವರ್ಫ಼ಬ್ರವದೊಳಗೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನರಕಾಯುವಿನ ಬಂಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೃಣಿ ಕೇವಲಿ-ಶ್ರತ್ಕೇವಲಿಯ ಆಶ್ರಯ ಪದೆದು ಸಮೃದ್ಧಗಣ ಮಾಡಿ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ತೀರ್ಥಂಕರರಾಗಿ ನಿವಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರು ಪ್ರೋವರ್ಫ಼ಬ್ರವದಲ್ಲಿ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪಂಚ ಕಲ್ಯಾಣಕಗಳ ಮುಂದೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ವಿದೇಹ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಗೃಹಶಾಫ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅದೇ ಭವದಲ್ಲಿ ತಪ, ಜ್ಞಾನ, ನಿವಾರಣ ಈ ಮೂರು ಕಲ್ಯಾಣಕಗಳ ಪ್ರಾಚೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದು ನಿವಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವರು ವಿದೇಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿವೃತದ ಧಾರಣ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕೇವಲಿ-ಶ್ರತ್ಕೇವಲಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಭಾವಿಸಿ ಅದೇ ಭವದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರರಾಗಿ ಜ್ಞಾನ, ನಿವಾರಣವೆಂಬ ಎರಡು ಕಲ್ಯಾಣಕಗಳ ಪ್ರಾಚೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತರಾಗಿ ನಿವಾರಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲೇ ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಹೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಂತರ ಭಾವಿಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಪ ಕಲ್ಯಾಣಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರಿಗೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಂಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಭವನಶ್ರಿಕ ದೇವಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ನೀಳಕುಲವ್ಯಾಖ್ಯಾ, ವಿಕೃತ ಅಂಗವ್ಯಾಖ್ಯಾ, ಅಲ್ಯಾಯು, ದರಿದ್ರಿ, ತಿಯ್ಯಂಚಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವೀದಲ್ಲಿ ನಪುಂಸಕದಲ್ಲಿ ಏಕೇಂದ್ರಿಯದಿಂದ ಒಡಿದು ವಿಕಸತುಷ್ಣಾದಿ ಪರ್ಯಾಯಗಲ್ಲಿ ಉತ್ಸ್ವರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮೂರನೇ ನರಕದಿಂದ ಕಳಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಯು ಕುಗತಿಯಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥದಿದೆ. ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂರನೆಯ ಭವದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಶಿವದ ಕಾರಣವಿದೆ. ತೀರ್ಥಂಕರತ್ವದ ಮಂದಿರ್ಯಾಯ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸುವುದರಿಂದ ಲೀಂಗಾಂಶ ಉತ್ಸ್ವರಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆ ಸೋಳಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಯೇ ! ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಮುದ್ರ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಶ್ರವನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒ) ಎಲ್ಲೆ ಭವ್ಯ ಜನರುಗಳೇ ! ಈ ದುರ್ಬಳವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಭವದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ದೊಂಡಣಿಯ ರಚಿತವಾದ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿ ನಾಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಸಮೃದ್ಧಿಸದ ನಾಶ ಮಾಡವಂಥ ದೊಂಡಣಿಗಳ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೃದ್ಧಿಸದ ಉಜ್ಜ್ವಲತೆಯಿದೆ. ಮೂರು ಮೂಢತೆ, ಎಂಟು ಮದ, ಆರು ಅನಾಯತನ, ತಂಕೆ ಮೊದಲಾದ ಎಂಟು ದೊಂಡಣಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ನಿಜವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡುವಂಥ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ದೊಂಡಣಿಗಳನ್ನು ಮೂರಾದಿಂದ ಲೀಂಗಾಂಶ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

೩) ಒದು ಪ್ರಕಾರದ ವಿನಯವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಂತರ ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ದರ್ಶನ ವಿನಯ, ಜ್ಞಾನ ವಿನಯ, ಚಾರಿತ್ರ ವಿನಯ, ತಪವಿನಯ, ಉಪಕಾರವಿನಯ, - ಈ ಒದು ಪ್ರಕಾರದ ವಿನಯವಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ ಜಿನಧರ್ಮದ ಭಗವಂತರು ಜಿನಶಾಂಕಾವಿನಯ ಮೂಲವಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒದು ಪ್ರಕಾರದ ವಿನಯವಿಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ ಜಿನಧರ್ಮದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಜಿನಶಾಂಕಾವಿನಯ ಮೂಲವು ವಿನಯರೂಪವಾಗಿರುವುದೇ ಯೋಗ್ಯವಿದೆ.

೪) ಅತಿಜಾರಿವಲ್ಲದ ಶೀಲವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಗುವುದು. ಶೀಲವನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡಬಾರದು ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಶೀಲವೇ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಹಾಯಕವಿದೆ. ಯಾವನಿಗೆ ಉಜ್ಜ್ವಲವಾದ ಶೀಲವಿದೆ ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ವಿಷಯ, ಕಷಾಯ, ಪರಿಗ್ರಹ ಮೊದಲಾದವು ವಿಷ್ಣುವನೊಂದುಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ;

೬) ಈ ಮನಸ್ಯ ಭವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣಿಪೂ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗರೂಪವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಸಮೃದ್ಧಿ ನವೀಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿವಸ್ತೂ ಕಳೆಯಬಾರದು. ಆ ಅನ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪ-ವಿಕಲ್ಪಗಳು ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಿಗೆ ವಂಧುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿತಾಗವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಲೇಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೭) ಧರ್ಮಾನುರಾಗದೊಡನೆ ಸಂಸಾರ, ಶರೀರ, ಖೋಗಳಂದ ವೈರಾಗ್ಯರೂಪವಾದ ಸಂವೇಗ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿಕಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗದ ಅಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ಫಲದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗರೂಪದ ದೃಢ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

೮) ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಫಾತಕವಾದ ಲೋಭ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಕಾಂತಿಗಳ ಅಭಾವ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಚಕ್ತಿಯ ಅನುಷಾರ ಸುಷಾತ್ರುಗಳ ರತ್ನತ್ವಯ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಮಾಡಿ, ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ದಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೯) ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಷಯಗಳ ಇಚ್ಛೆಯ ಅಭಾವ ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಲಣ ತಪಸ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮ ಚಕ್ತಿಯ ಅನುಷಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೧೦) ಹಿತ್ತದಲ್ಲಿ ರಾಗ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳ ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡಿ ಪರಮ ವೀತರಾಗತೆಯರೂಪ ಸಾಧುವಿನ ಸಮಾನ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೧೧) ಸಂಸಾರದ ದುಃಖ ವಿಪತ್ತಿಗಳ ನಿರಾಕರಣ ವಾಡುವಂಥ ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರದ ವೈಯಾವ್ಯತ್ಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೧೨) ಅರಹಂತರ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗರೂಪದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುತ್ತ ಅರಹಂತರ ಸಾಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಅರಹಂತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

೧೩) ಇದು ಪ್ರಕಾರದ ಆಚಾರವನ್ನು ಯಾರು ಸ್ವಯಂ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅನ್ಯ ಶಿಷ್ಯ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ದೀಕ್ಷೆ-ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಿಪ್ರಾರಿದ್ದಾರೆ, ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಂಭರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಆಚಾರ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿದೆ.

೧೪) ನಿರಂತರ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವಂಥ, ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಸ್ವಯಂ ಸಮೃದ್ಧಿ ನಿರಂತರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅನ್ಯ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಾಲ್ಕು ಅನುಯೋಗಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಪಾರಂಗತ, ಅಂಗ-ಪೂರ್ವ-ಶುತ್ತದ ಧಾರಕರಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಬಹುಶ್ರಾತ ಭಕ್ತಿಯಿದೆ.

೧೫) ಜನಶಾಸನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡುವಂಥ, ಸಂಶಯ ಮೊದಲಾದ ಅಂಥಕಾರವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಸಮಾನವಾಗಿ ಭಗವಂತರ ಅನೇಕಾರ್ತರೂಪದ ಆಗಮವಿದೆ ಅದರ ಪರಣ, ಶ್ರವಣ, ಪ್ರವರ್ತನ, ಚಿಂತನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಅದು ಪ್ರವಚನ ಭಕ್ತಿ ಭಾವನೆಯಿದೆ.

೧೬) ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಯಾವ ಷಡಾವಶ್ಯಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕಮಾರ್ಗಗಳ ಆಸ್ತಿವಂಸ್ಯ ತಡೆದು ಮಹಾನ ನಿರ್ಜರೆ ಮಾಡುವಂಥಪ್ರಗಳಿವೆ, ಅಶರಣಿಗೆ ಶರಣರುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ನಿರಂತರ ಅವುಗಳ ಭಾವನೆ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

೧೭) ಜನಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಭಾವನೆಯಲ್ಲಿನಿತ್ಯ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಜನಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಭಾವನೆಯು ಧನ್ಯ ಪ್ರರುಪರುಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ವೀತರಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕುಮಾರ್ಗದ ಅಭಾವವ ಪ್ರಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

೧೮) ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಪುರಶರಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದ ಆಯತನಗಳಲ್ಲಿ, ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾಂತ ರೂಪದ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಷ್ಟೋತ್ರ ಮಾಡುವುದು ಅದು ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಈ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಭಾವನೆಯು ಸಮಸ್ಯೆ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಿದೆ. ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಅಂಗವು ಸಮಸ್ಯೆ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಿದೆ. ಮಹಾಮೋಹ ಹಾಗೂ ಮಾನದ ನಾಶ ಮಾಡುವಂಥಿದ್ದಿದೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ವಾಣ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥೆ ಈ ಸೋಳಿಹ ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಭವ್ಯದು ಸ್ವಿರಚಿತ್ತದಿಂದ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಂಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಥಿಕ ಸನ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಭವ್ಯದ್ವಿರುಗಳು ಹಿತರೂಪದ ತೀರ್ಥಾಂಕರ ಪದ ಪಡೆದು ಹಂಡಿಮಾಡಿ ಯಾವ ನಿರ್ವಾಣವಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಡಕಾರಣದ ಈ ಸಮುಚ್ಛಯ ಕಥನರೂಪ ಭಾವನೆಯು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ದರ್ಶನ ವಿಶುದ್ಧಿ ಭಾವನೆ

ಈಗ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿ ನಾಮದ ಮೊದಲ ಭಾವನೆಯ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೆ ಭವ್ಯ-ಜೀವರುಗಳೇ ! ತಾವು ಈ ಮನಸ್ಯ ಜನಸ್ವಾಂಪದೆಂದು ಅದರ ಸಾಧಕತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನ ವಿಶುದ್ಧತೆಯು ಧಾರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನವು ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಿದೆ. ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನವಿಲ್ಲದ ಶ್ರಾವಕ ಧರ್ಮವು ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಧರ್ಮವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನವಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವು ಅದು ಕುಳ್ಳಾನವಿದೆ, ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನವಿಲ್ಲದ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವು ಅದು ಕುಳಾರಿತ್ರ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನವಿಲ್ಲದ ತಪವು ಅದು ಕುತಪವಿದೆ.

ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನವಿಲ್ಲದ ಈ ಜೀವನು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನಂತಕಾಲ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಈಗ ತತ್ತ್ವಗ್ರಾತಿರೂಪದ ಸಂಸಾರ ಪರಿಭ್ರಮಣದಿಂದ ಭಯಭೀತಾಗಿ ಜನ್ಮ-ಜರ್ಣ-ಮರಣದ ದುಃಖಗಳಿಂದ - ರೋಗಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅನಂತ ಅವಿನಾಶಿ ಸುಖವಾಯಿನಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿದ್ವಸ್ಯಗಳ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಸಮೃಗ್ರರ್ಥನದ ಉಜ್ಜ್ವಲತೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದು.

ದರ್ಶನ ವಿಶುದ್ಧತೆಯು ನಿರ್ವಾಣ ಸುಖದ ಕಾರಣವಿದೆ, ದುರ್ಗತಿಯ ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡುವಂಥಿದ್ದೆ, ಏನಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮೊದಲಾದ ವದಿನ್ಯದು ಕಾರಣ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಕಾರಣವಿದೆ. ಒಂದು ಹೇಳಿ ದರ್ಶನ ವಿಶುದ್ಧತೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ವದಿನ್ಯದು ಭಾವನೆಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸಾರದ ದುಷ್ಪಿರೂಪ ಮೋಚಾಂಧಾರದ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೂರ್ಯ ಸಮಾನವಿದೆ. ಭವ್ಯರಿಗೆ ಪರಮರೂಪಿ, ಇಂಥ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿನಾಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸ್ವ-ಪರಿದ್ವಸ್ಯಗಳ ಭೇದಜ್ಞಾನವು ಉತ್ಸಂಪಾದನವುದು, ಉಜ್ಜ್ವಲವಾಗುವುದು ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಜೀವನು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಏಫ್ಫಾತ್ಮನಾಮದ ಕರ್ಮದ ಪರಿಪರ್ಯಾಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ ಮತ್ತು ಪರಿದ್ವಸ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮದ ಉದಯದಿಂದ ಯಾವ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಸತ್ಯ ಸ್ವರೂಪದ ಜ್ಞಾನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿವಲ್ಲ ಕುರುಡನಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಭ್ರಮಣಾಗಿದ್ದಕೊಂಡು ತತ್ತ್ವಗ್ರಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಜೀವನು ದೇವ-ಕುದೇವರನ್ನು ಧರ್ಮ-ಅಧರ್ಮವನನ್ನು ಸುಗುರು-ಕುಗುರುವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಪೂರ್ಣ-ಬಾಪದ, ಇವಲೋಕ-ಪರಲೋಕದ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಯೋಗ್ಯದ-ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯದ, ಭಕ್ತಿ-ಅಭಕ್ತಿದ, ಸತ್ಯ-ಕುಸಂಗದ, ಶಾಸ್ತ್ರ-ಕುಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಭಾರವನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮದ ಉದಯದ ರಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತನ್ನಯನಾಗಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿಯೇ ಕವ್ಯದ ಸಹನ ಮಾಡುತ್ತಿಲಿದ್ದಾನೆ.

ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷಯಕ ಕಾಲಲಭ್ಯಯ ಯೋಗವಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಏತರಾಗ ಸರ್ವಾಙ್ಗರ ಅನೇಕಾಂತರೂಪ ಪರಮಾಗಮದ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಪ್ರಮಾಣ, ನಯ, ನಿಕ್ಷೇಪಗಳ ಮುಖಾಂತರ